

В ДОРОГУ ПЛАСТОВИЙ СПІВАНИК

**ЗА УКРАЇНСЬКИХ КАТОЛИЦЬКИХ ЖІНОК
ПРИ ПАРОХІЇ СВ. МИХАЇЛА В МОНТРЕАЛІ**

**ЛІСА УКРАЇНСЬКИХ КАТОЛИЦЬКИХ ЖІНОК
БРИ ПАРОХІЇ СВ. МИХАЇЛА В МОНТРЕАЛІ**

В ДОРОГУ

ПЛАСТОВИЙ СПІВАНИК

**Видано заходами КПС Канади.
Уфундовано фондом неперіодичних видань ГПБ.**

В Д О Р О Г У — пластовий співаник
Друге видання
Торонто, 1987 р.

Обкладинка і мистецьке оформлення:
Роман Раделицький

З Друкарні Мирона Баб'юка

**WE ACKNOWLEDGE THE ASSISTANCE
FROM THE DEPARTMENT OF
EMPLOYMENT AND IMMIGRATION
IN CANADA**

**ПРИСВЯЧУЄМО
ПАМ'ЯТІ
ПЛ. СЕН. ЮРІЯ П'ЯСЕЦЬКОГО**

Handwritten marks, possibly a signature or initials, consisting of several short, curved lines.

ПЕРЕДМОВА

Напередодні масового переселення пластунів до заокеанських країн появився друком пластовий співаник «В Дорогу». Ця збірка пісень мала на меті своїм пісенним матеріалом відповісти вимогам виховної праці та життя в Пласті і поза Пластом.

Майже сорок років після появи першої збірки, даємо вам у руки друге видання пластового співаника «В Дорогу». Між пластовими піснями є пісні, які появилися не тільки на рідних землях, але й на еміграції. Хоч народними піснями вважаються всі пісні, які були складені народом і передавалися із уст в уста, в цій збірці обрядові та історичні пісні появляються в окремих розділах. Між піснями авторів поміщено пісні сучасних композиторів в Україні. Також подаємо пісні для юнацтва в окремому розділі. В кінці передруковано статтю д-ра В. Витвицького, яка впроваджує нас в історію української музики.

Присвячуємо це друге видання пластового співаника «В Дорогу» пам'яті пл. сен. Юрія П'ясецького, який був членом редакційної колегії першого видання «В Дорогу», як і композитором безлічі пластових пісень («Пластовий обіт», «У радісну пору», «При ватрі», «Гей, там у горах» та «Марш новаків»), які є в цьому виданні.

Щиро дякуємо ст. пл. Оксані Ярош, пл. сен. Зені Кушпеті, ст. пл. Наталці Стецурі, Андрієві Шпинді, ст. пл. Ірці Дичок, пл. сен. Зенонові Лавришинові, о. Боніфатієві Мальованому, пл. сен. Дарії Даревич, пл. сен. Романові Зазулі, ст. пл. Дані Бойко, Адріянні Раделицькій та всім нашим друзям, що в тій чи іншій мірі причинилися до появи цього співаника.

СКОБ!

**Крайова Пластова Старшина
в Канаді**

✓

ГИМНИ

БОЖЕ, ВИСЛУХАЙ БЛАГАННЯ

Maestoso

Бо - же ви - слухай бла - ган - ня, нищить не - до - ля наш край.

В єдності си - ла на - ро - ду, Бо - же нам є - дність по - дай.

Боже, вислухай благання,
Нищить недоля наш край.
В єдності сила народу,
Боже, нам єдність подай.] 2

Боже, здійми з нас кайдани,
Не дай загинуть в ярмі,
Волю пошли Україні,
Щастя і долі дай їй.] 2

БОЖЕ ВЕЛИКИЙ, ЄДИНИЙ

Муз.: М. Лисенко

Maestoso

Бо - же Ве - ли - кий, Є - ди - ний, нам У - краї - ну хра - чи,

во - лі і сві - ту про - мін - ням, Ти Ї - ї о - сі - ни. Світлом на - у - ки і

знання, нас ді - тей про - сві - ти, в чис - тій лю - бо - ві до кра - ю

Ти нас Бо - же зро - сти. Мо - ли - мось Бо - же, Є - ди - ний,

нам У - кра - їну хра - ни, всі сво - ї лас - ки, ше - дро - ти, Ти на люд наш звер -

- ни. Дай їо - му во - лю, дай їо - му до - лю, дай до - бро - го сві - та, ща - стя,

дай Бо - же на - ро - ду і мно - га - я, мно - га - я лі - та.

Боже Великий, Єдиний,
Нам Україну храни,
Волі і світу промінням,
Ти Її осіни.

Світлом науки і знання,
Нас, дітей, просвіти,
В чистій любові до краю,
Ти нас, Боже, зрости.

Молимося, Боже Єдиний,
Нам Україну храни,
Всі свої ласки, щедроти,
Ти на люд наш зверни.

Дай йому волю, дай йому долю,
Дай доброго світа, щастя,
Дай, Боже, народу і многая, многая літа.

ГЕЙ ПЛАСТУНИ, ГЕЙ ЮНАКИ

(Гимн закарпатських пластунів)

Сл.: С. Черкасенко

Муз.: Я. Ярославенко

Marche moderato

Гей, пласту - ни, гей ю - на - ки! Ми ді - ти сон - ця і вес -
-ни, ми ді - ти ма - те - рі при - ро - ди! До
нас шумить зе - ле - ний бір, в лі - си, по - ля, до вільних гір, на яс - ні зо - рі, ти - хі
во - ди, на яс - ні зо - рі, ти - хі во - ди. На во - ди!

Гей, пластуни! Гей, юнаки!
Ми діти сонця і весни,
Ми діти матері природи!
До нас шумить зелений бір,
В ліси, поля, до вільних гір,
На ясні зорі, тихі води!] 2

Гей, пластуни! Гей, юнаки!
Життя - не жарти, не казки,
А праця, бурі і негоди!
Гартуймо ж наш юнацький дух.
Юнацьке гасло: воля й рух!
Ніщо нам лихо, ні пригоди!] 2

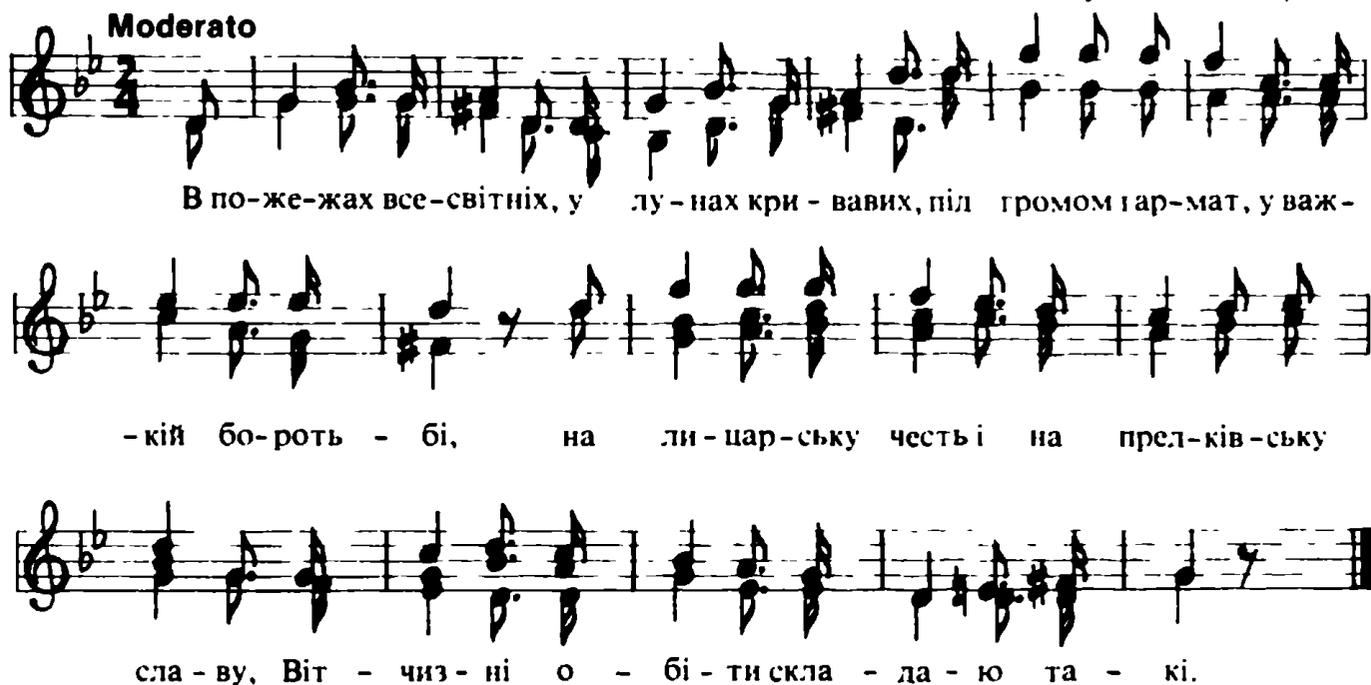
Гей, пластуни! Гей, юнаки!
Народу вольного сини,
Сини краси, сини природи,
Не зломимо своїх присяг,
Веде нас гордо вольний стяг
До щастя, слави і свободи!] 2

ПЛАСТОВИЙ ОБІТ

Сл. : Дрот

Муз.: Ю. П'ясецький

Moderato

В по-же-жах все-світніх, у лу-нах кри- вавих, під громом гар-мат, у важ-
-кій бо-роть - бі, на ли-цар-ську честь і на пред-ків-ську
сла - ву, Віт - чиз - ні о - бі - ти скла - да - ю та - кі.

В пожежах всесвітніх, у лунах кривавих,
Під громом гармат, у важкій боротьбі,
На лицарську честь і на предківську славу,
Вітчизні обіти складаю такі.

Плекатиму силу і тіла, і духа,-
Щоб нарід мій вольним, могутнім зростав,
Щоб в думках журливих невольнича туга
Замовкла, а гордо щоб спів наш лунав.

Красу я і щастя по всій Україні
Ширитиму, власний забуду свій труд,
Щоб чола розхмарив і випрямив спину,
Щоб зір зняв до неба відроджений люд.

Я працю й невдачі, всі злидні й недолю
Прийму як завдання великої гри,
З життям поборююсь, як з трудами у полі,
Мину обережно зрадливі яри.

А летом крил скоба під хмари полину
І бистро розгляну всю землю мою,
Промірю тернисті шляхи України,
До щастя Вітчизну мою поведу.

ОТЧЕ НАШ

Maestoso

От - че наш, От - че наш, От - че наш! Ти котрий є - си на не - бі,
не - хай святить - ся і - м'я Тво - є, От - че наш! Не - хай прий - де
цар - ство Тво - є, не - хай бу - де во - ля Тво - я, як на не - бі,
так і на зем - лі. От - че наш! Хліб щоденний наш дай сьогодні
нам і прос - ти нам про - ви - ни на - ші, як і ми їх про - ша - є - мо
довжникам на - шим. От - че наш, От - че наш, От - че наш!
І не введи нас у споку - су але із - бави нас від лука - во - го. От - че наш!

Отче наш, Отче наш, Отче наш!
Ти, котрий єси на небі,
Нехай святиться ім'я Твоє, Отче наш!
Нехай прийде царство Твоє,
Нехай буде воля Твоя,
Як на небі, так і на землі, Отче наш!

Хліб щоденний наш,
Дай сьогодні нам
І прости нам провини наші,
Як і ми їх прощаємо
Довжникам нашим.
Отче наш, Отче наш, Отче наш!
І не введи нас у спокусу
Але ізбави нас від лукавого, Отче наш!

ЦВІТ УКРАЇНИ І КРАСА

Сл. : Дрот

Муз.: Я. Ярославенко

Maestoso

Цвіт У-кра-ї-ни і кра-са, скобів ор-ли-ний ми рід, лю-би-мо сонце,

рух, жит-тя, лю-би-мо во - лю і світ. Пласт наша гордість, і мрі - я,

лю - бий От - чиз - ні наш труд, буйний в нім порив, на - ді - я,

в Пласті рос - те но-вий люд. Браття, по-ра нам ста-ну-ти в ряд,

стяг пла-сто-вий пі - дій - ня - ти, сла - ву Вкра - ї - ні при - дбать!

Цвіт України і краса,
Скобів орлиний ми рід,
Любимо сонце, рух, життя,
Любимо волю і світ.

Пласт наша гордість і мрія,
Любий Отчизні наш труд,
Буйний в нім порив, надія,
В Пласті росте новий люд.

Браття, пора нам стати в ряд,
Стяг пластовий підійняти,
Славу Україні придбать!

2

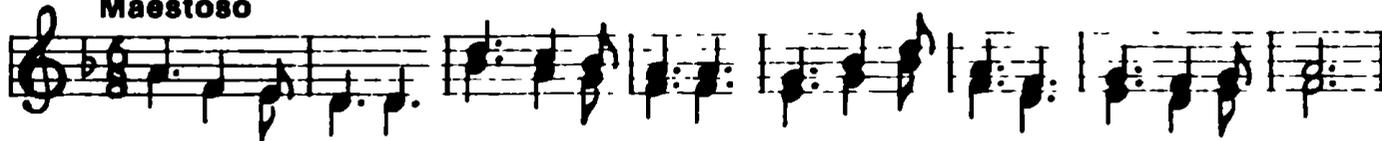
Сонце по небі колує,
Знають і хмари свій шлях,
Вітер невпинно мандрує
По України полях.

Ми ж сонця ясного діти,
Вольного вітру брати,
Мали б в безділлі змарніти,
Цілі життя не знайти?!

Браття, пора нам...

ЦАРЮ НЕБЕСНИЙ

Maestoso

Царю Не - бесний, Же-ре-ло світла, Тво-ім про-мінням встели наш шлях,

щоб в душах наших радість роз-квітла, щоб за-па-ла-ла ві-ра в сер-цях.

Царю Небесний, Джерело світла,
Твоїм промінням встели наш шлях,
Щоб в душах наших радість розквітла,
Щоб запалала віра в серцях.

Царю Небесний, Всесильний Боже,
Мудрість і силу й ласку нам дай,
Щоб подолати діло вороже,
Визволить рідний, батьківський край.

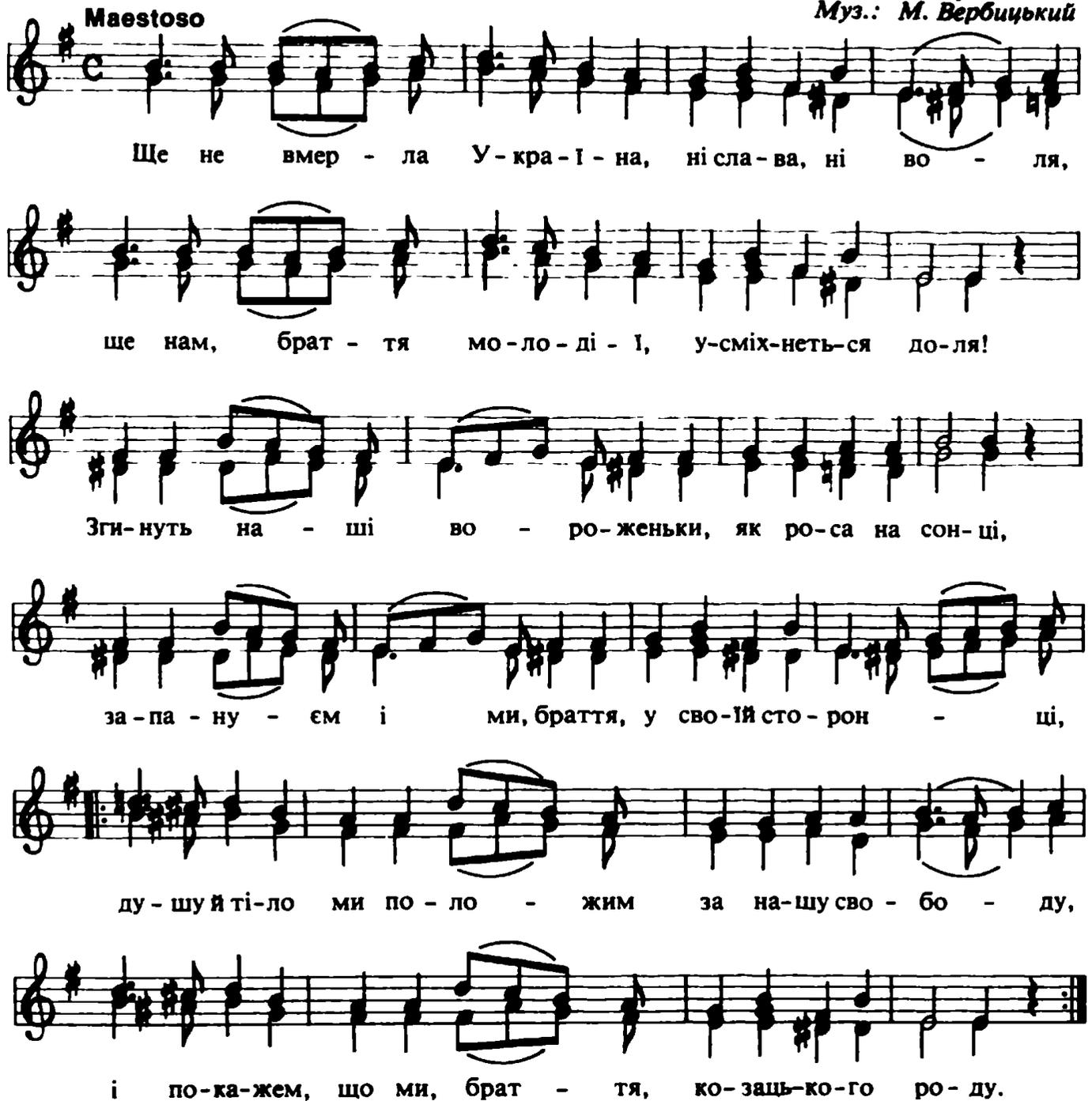
Царю Небесний, Боже Єдиний,
Будь нам зорею в ночі тривоги,
Знаком, що з нами в кожну хвилину,
Сила і правда, з нами наш Бог!

ЩЕ НЕ ВМЕРЛА УКРАЇНА

Український національний гімн

Слова: П. Чубинський
Муз.: М. Вербицький

Maestoso

Ще не вмер - ла У - кра - І - на, ні сла - ва, ні во - ля,
ще нам, брат - тя мо - ло - ді - І, у - сміх - неть - ся до - ля!
Зги - нуть на - ші во - ро - женьки, як ро - са на сон - ці,
за - па - ну - єм і ми, браття, у сво - їй сто - рон - ці,
ду - шу й ті - ло ми по - ло - жим за на - шу сво - бо - ду,
і по - ка - жем, що ми, брат - тя, ко - заць - ко - го ро - ду.

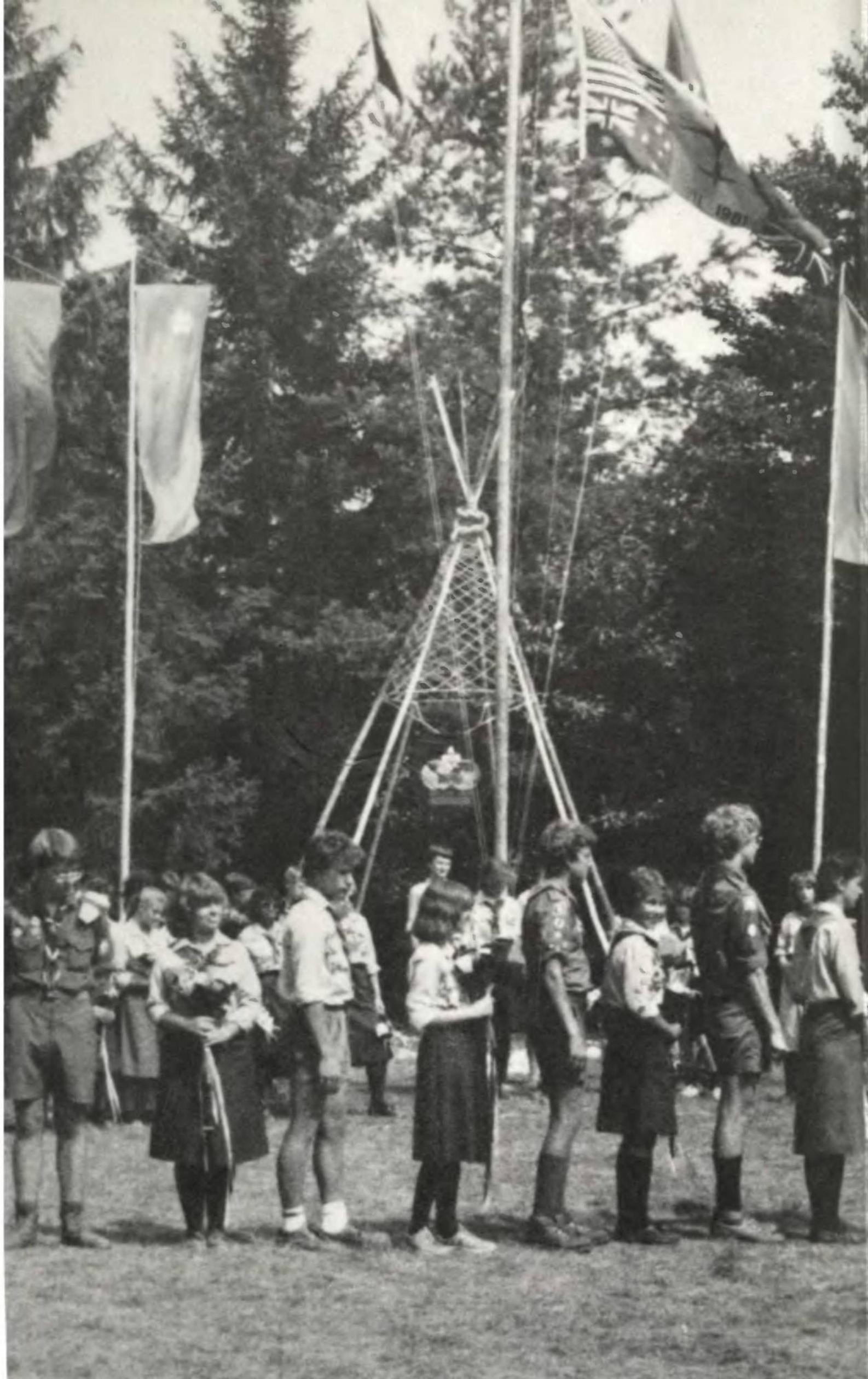
Ще не вмерла Україна,
Ні слава, ні воля,
Ще нам, браття молодії,
Усміхнеться доля!

Згинуть наші вороженьки,
Як роса на сонці,
Запануєм і ми, браття,
У своїй сторонці.

Душу, тіло ми положим
За нашу свободу,
І покажем, що ми, браття,
Козацького роду.

— — —

ПЛАСТОВІ ПІСНІ

ЧИ ЗНАЄШ ТИ

Слова й муз.: Р. Купчинський

Andante

Чи зна - єш ти най - кра - шу в сві - ті пі - сню, як ліс шу -
- мить і гра - є темний бір?, Чи зна - єш ти цю ти - шу бла - го -
- віс - ну, як ліс мов - чить і мо - лить - ся до зір?

Чи знаєш ти найкращу в світі пісню,
Як ліс шумить і грає темний бір?
Чи знаєш ти цю тишу благовісну,
Як ліс мовчить і молиться до зір?] 2

Чи знаєш ти прекрасну ту картину,
Як місяць-князь зійде на дерева,
Як срібний шовк обгорне всю долину
І заблещить брилянтами трава?] 2

Чи знаєш ти ті пахощі весняні,
Як перший лист на вітрі затремтить,
Як зацвітуть фіялки на поляні
І сок беріз на сонці закипить?] 2

Той шум лісів, ті пахощі весною,
І місяць-князь, і соняшне тепло
Ходитимуть до віку за тобою,
Куди б тебе життя не занесло.] 2

ГЕЙ-ГУ, ГЕЙ-ГА, ТАКЕ ТО В НАС ЖИТТЯ

Слова й муз.: Тарас Чара-Крушельницький

Marziale

Гей - гу, гей - га, та - ке то в нас жит - тя. На - плеч - ни - ки го - то - ві, про -

- щай, мо - є дів - ча! Сьо - го - дні по - ман - дру - єм, не - зна - є - мо й са - мі, де

зав - тра за - но - чу - єм. Чор - ти ми лі - со - ві! Гей - гу, гей - га! Чор -

- ти ми лі - со - ві. Гей - гу, гей - га! Прапор чер - во - но - чорний, це наше все доб -

- ро, чер - во - не, це ко - хан - ня, а чорне, пекла дно. У - сі дів - ча - та

знають пе - кольні бар - ви ці, за - бу - ти їх не можуть. Чорти ми лі - со -

- ві! Гей - гу, гей - га! Чор - ти ми лі - со - ві. Гей - гу, гей - га!

Гей-гу, гей-га, таке то в нас життя.
Наплечники готові, прощай, моє дівча!
Сьогодні помандруємо, не знаємо й самі,
Де завтра заночуємо. Чорти ми лісові!
Гей-гу, гей-га, чорти ми лісові.

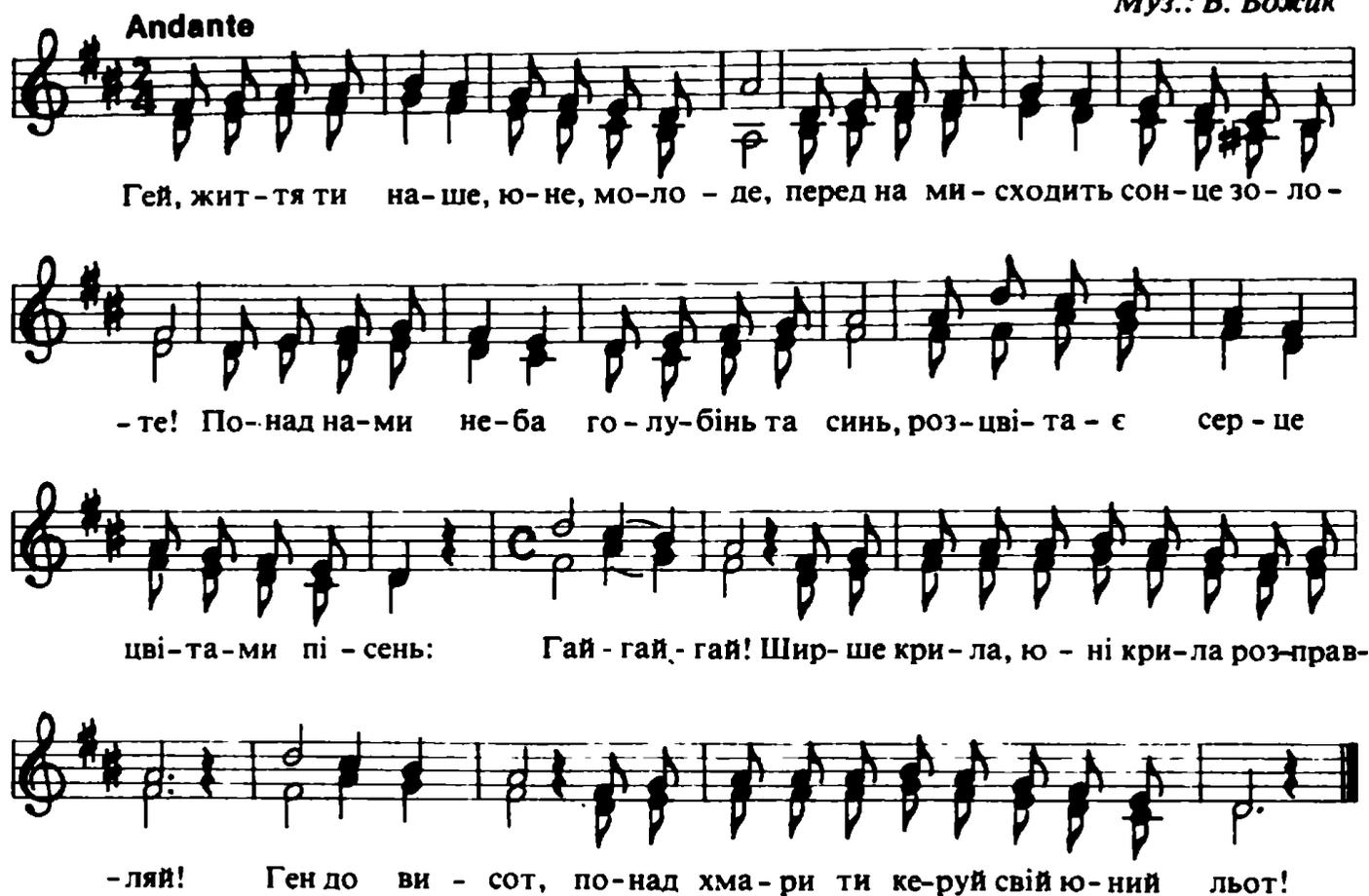
Прапор червоно-чорний, це наше все добро,
Червоне, це кохання, а чорне, пекла дно.
Усі дівчата знають пекольні барви ці,
Забути їх не можуть. Чорти ми лісові!
Гей-гу, гей-га! Чорти ми лісові!

А як прийдеться стати із зброєю в руках,
Маршалок поведе нас, замає гордо стяг!
І сипнемо сто тисяч у груди сатані,
Люциперові решту! Чорти ми лісові!
Гей-гу, гей-га! Чорти ми лісові!

ГЕЙ, ЖИТТЯ ТИ НАШЕ

Слова: В. С. Левицький
Муз.: В. Божик

Andante

Гей, жит - тя ти на - ше, ю - не, мо - ло - де, перед на ми - сходить сон - це зо - ло -
- те! По - над на - ми не - ба го - лу - бін ь та син ь, роз - цві - та - є сер - це
цві - та - ми пі - сень: Гай - гай - гай! Шир - ше кри - ла, ю - ні кри - ла роз - прав -
- ляй! Ген до ви - сот, по - над хма - ри ти ке - руй свій ю - ний льот!

Гей, життя ти наше, юне, молоде,
Перед нами сходить сонце золоте!
Понад нами неба голубінь та синь,
Розцвітає серце цвітами пісень:

Гай-гай-гай! Ширше крила, юні крила розправляй!
Ген до висот, понад хмари ти керуй свій юний льот!

Перед нами сходить сонце золоте,
Променисте, числе, вічно молоде...
Низько поклонилось, вдарило чолом:
Гей, дозвольте стати з вами пластуном!
Гай-гай-гай...

Прийняли ж ми сонце у свої ряди,
І маршує сонце з нами раз-два-три...
І маршує сонце, б'є у барабан,
А за ним вірлята, пластовий наш стан.
Гай-гай-гай...

Гей, життю назустріч, долі злій на глум
Гордо виступає молодий пластун,
Гордо виступає, вибиває такт,
А для захооти свище собі так:
Гай-гай-гай...

ГЕЙ, МАНДРУЮТЬ ПЛАСТУНИ

Marciale *Слова й муз.: Р. Купчинський*

Гей, ман-дру - ють   плас - ту - ни   че - рез   го - ри   до - ли - ни.

Гей, до - рі - жень - ка   за - ку - ри - ла - ся.   Гей   ся.

Гей, мандрують пластуни
Через гори-долини —
Гей, доріженька закурилася]2

Перед ними рідний край
Розгорнувся, як Дунай —
Гей, доріженька закурилася]2

Хоруговки лопотять,
А підківки цокотять —
Гей, доріженька закурилася]2

ГЕЙ, ПЛАСТУНЕ, КУДИ ЙДЕШ?

Слова: В. С. Левицький
Муз.: Ю. П'ясецький

Marciale

Гей, плас - ту - не, ку-ди йдеш? Світ ши - ро - кий, про-па - деш!

Гей, гей, до-ле мо-я, ман-дрі - воч-ка зо-ло - та, зо - ло - та.

Гей, пласту́не, куди́ йдеш?
Світ широ́кий, пропа́деш!

Гей, гей, доле́ моя,
Мандрі́вочка зо́лота.]²

Мандрі́вочка зо́лота,
Світ широ́кий — охота.

Гей, гей...

Розступа́йтесь гори-доли,
У мандрі́вку йдуть Со́коли.

Гей, гей...

Розступа́йтеся, дівчата,
Наш ку́рінь — са́мі вірля́та.

Гей, гей...

Кожний хлопець, мов той тур,
Наш опі́кун — Свя́тий Юр.

Гей, гей...

Чи то вгору, чи в долину,
Кожний шлях йде в Україну.

Гей, гей...

ГЕЙ, ТАМ У ГОРАХ

Слова: А. П'ясецький
Муз.: Ю. П'ясецький

Andante

Гей, там у го - рах ви - со - ких ві - тер сво-бід - но гу - ля - є,

в темних проваллях гли - бо - ких, з шумом я - ли - ці хи - ля - є. Гей, гей, гей!

Гей, там у горах високих,
Вітер свобідно гуляє,
В темних проваллях глибоких,
З шумом ялиці хиляє.

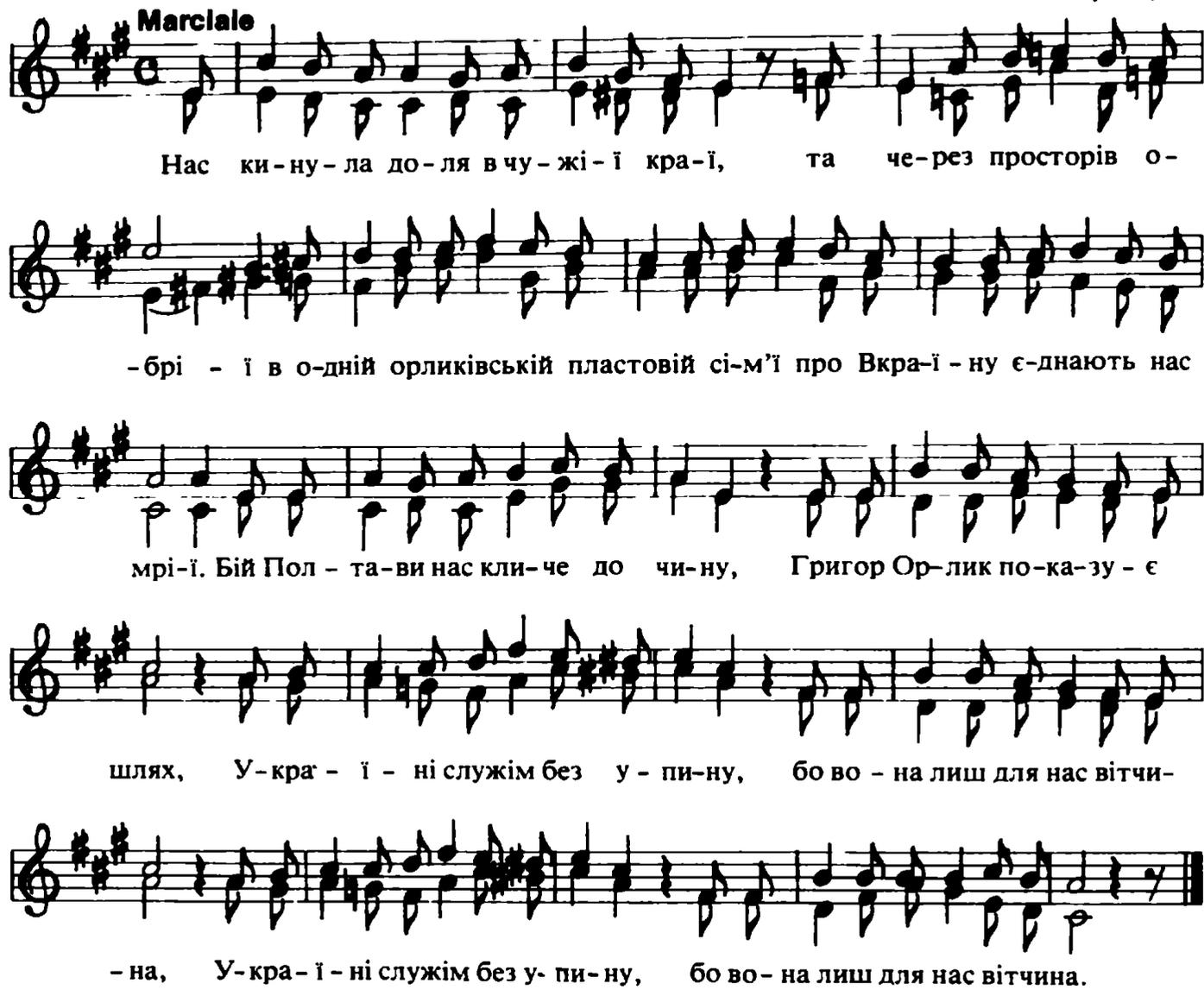
Вітре, скажи нам, наш брате,
Де нам журбу заховати,
Як важкі думи прогнати,
Як твою силу придбати?

Гей, та ходіть лиш за мною,
Гей, у дрімучі провалля
Ми понесемось з журбою,
Скинемо в пропасть безсилля.

ГИМН ОРЛИКІВЦІВ

Слова й мелодія: ...
Муз. оформлення: І. Недільський,
В. Осередчук

Marziale

Нас ки-ну-ла до-ля в чу-жі-ї кра-ї, та че-рез просторів о-
-бри - і в о-дній орликівській пластовій сі-м'ї про Вкра-ї - ну є-днають нас
мрі-ї. Бій Пол - та-ви нас кли-че до чи-ну, Григор Ор-лик по-ка-зу - є
шлях, У-кра - ї - ні служім без у - пи-ну, бо во - на лиш для нас вітчи-
-на, У-кра-ї - ні служім без у- пи- ну, бо во- на лиш для нас вітчина.

Нас кинула доля в чужій краї,
Та через просторів обрії
В одній орликівській пластовій сім'ї
Про Україну еднають нас мрії.
Бій Полтави нас кличе до чину,
Григор Орлик показує шлях,
Україні служім без упину,
Бо вона лиш для нас вітчина.
Україні служім без упину,
Бо вона лиш для нас вітчина.

Усе нам ввижається степ золотий,
Карпати, весь чар України,
А велична мрія стелить шлях ясний
Вороття у вільну Батьківщину.
Бій Полтави нас кличе до чину...

ГИМН ОРЛИКІЯДИ

До дру-жнього зма - гу ста - вай - мо всі враз по - дру - ги і дру-зі пла -

- сто - ві. Лицарський дух Ор-ли-ка хай вка-же нам крізь Ор-ли-кі-я - ду знай-

- ти яс - ний шлях до чес - но - ї в грі пе - ре - мо-ги. Ли - мо-ги.

До дружнього змагу ставаймо всі враз
Подруги і друзі пластові
Лицарський дух Орлика хай вкаже нам
Крізь Орликіяду знайти ясний шлях
До чесної в грі перемоги.] 2

ДРУГА ЧОТА, ЧОТА КРИЛАТИХ

Marziale

Друга чо - та, чо - та кри - латих, пе - ред ве - де во - на всім ю - на -

- кам! Во - на не любить скарг, ні жалів і смі - ло пі - де

навстріч во - ро - гам! Бу - ла - ва це провід наш, Бу - ла - ва для

ю - на - ків, в та - бо - рі йде нам так любо час, лу - на - є грімко спів!

Друга чота, чота крилатих,
Перед веде вона всім юнакам!
Вона не любить скарг, ні жалів
І сміло піде навстріч ворогам!
Булава — це провід наш,
Булава для юнаків,
В таборі йде нам так любо час,
Лунає грімко спів!

Чотар — сокіл чоту крилатих
Веде в огонь, у сміливі бої,
Ми — юнаки чоти крилатих
Відважні, буйні і завзяті всі!
Булава — це провід наш...

Друга чота, чота крилатих
Поміж юнацтвом всім перед веде!
Хай спів наш грімко залунає
Хай наша пісня громом загуде!
Булава — це провід наш...

ЗАШУМІЛИ ВЕРБИ ПРИ ПОТОЦІ

Marchiale

Сл. й муз.: Р. Купчинський

За-шу-мі-ли вер-би при по-то-ці, гей, гей, до-ли-на - ми. Зби-рай-

-те-ся ви, хлоп-ці-мо-лод-ці, гей, гей, з пласту-на - ми, з пласту - на - ми.

Зашуміли верби при потоці,
Гей, гей, долинами.
Збирайтеся ви, хлопці-молодці,
Гей, гей, з пластунами!] 2

Збирайтеся ви, хлопці-молодці,
Гей, гей, та у гори,
Несіть ваші ковані топорці
Гей, гей, межі орли.] 2

Та щоб наша рідная держава
Гей, гей, та у гори,
Та щоб наша пластова слава
Гей, гей, не змарніла.] 2

КАЗАВ МЕНІ В ЛІСІ САТАНА

Слова: Тарас-Чача
Крушельницький

Marchale

Ка- зав ме - ні в лі - сі са - та - на, що на сві-ті лиш од - на бі - ла:
Жий, жий, у - жи - вай, пла-сту-нок не за - ці-пай, за - ці-пай!

Казав мені в лісі сатана,
Що на світі лиш одна біда:

Жий, жий, уживай, пластунок не зачіпай]2

«Ті, що греблі рвуть» — страшні пані,
Чорта не схотять, ах ні!

Жий, жий, уживай, «Тих, що греблі рвуть» не зачіпай]2

В «Санітарок» серце хоч горить,
То вже «Чорноморець» в нім сидить!

Жий, жий, уживай, «Санітарок» не зачіпай]2

«Ластівки», хоч мають очка два,
То «Озони» впали в обидва!

Жий, жий, уживай, «Ластівок» не зачіпай]2

Ти, чортяко бідний, не журись,
В целібат Мурлики запишись!

Жий, жий, уживай, пластунок не зачіпай]2

МАРШ БУРЛАКІВ

Marziale

Гей, ми бур-ла - ки, бур - ла - ки, кож - ний до тру - дів при - вик,

за - мість грі- зно - ї від-зна - ки но - сим по-дер - тий че - ре - вик.

Нас не зля-ка - є ля - ві - на, а - ні Са - га - ри піс - ки,

мо - ре для нас по ко - лі - на, а Мі - ссі - сі - пі по кіст - ки.

Гей, ми бурлаки, бурлаки,
Кожний до трудів привик,
Замість грізної відзнаки
Носим подертий черевик.

Нас не злякає лявіна,
Ані Сагари піски,
Море для нас по коліна,
А Міссісіпі по кістки.] 2

Край наш далеко за нами,
Зникли верхів'я Карпат,
Побурлакуєм світами
Але повернемоь назад.
Нас не злякає лявіна...

МАРШ ПЛАСТУНІВ-МАНДРІВНИКІВ

Слова: В. Софронів Левицький
Муз.: З. Лавришин

Marchiale

Про-шай те хат-ні і по-ро-ги. Нам душно в сі - рих му - рах міст. Нас

ман-ять в даль свят і до - ро - ги, лі - сів зе - ле - на бла-го - вість. В нас о-чі

ши - ро-ко від - кри-ті на чар при-ро - ди, на кра -

- су. У нас сер - ця добром на - ли - ті спі-ва-ють піс - ню

мо - ло - ду: Ми пластуни си - ни при - ро - ди. Ми плас-ту-ни лов -

- ці при-год; бадьорий дух, во-ля і рух, во-ля і

рух на шляху трудів; не-ви - год. На шля-ху тру-дів, не-ви - год.

Прощайте, хатні пороги,
Нам душно в сірих мурах міст.
Нас манять в даль свят і дороги,
Лісів зелена благовість.

В нас очі широко відкриті,
На чар природи, на красу.
У нас серця добром налиті,
Співають пісню молоду:
Ми пластуни, сини природи.
Ми пластуни, ловці пригод;
Бадьорий дух, воля і рух,
На шляху трудів, невигод.

Коли мандруєм так у днину,
То світ увесь належить нам
І покланяємось єдино
Далеких обр'їв богам.

В нас очі...

А як вже ніч начне починок
І зійде місяць понад ліс,
Тоді кладемося на спочинок
Під наш старий «Великий Віз».

В нас очі...

МОЛОДІ МИ

Сл. : Л. Л.

Муз. : І. Недільський

Marciale moderato

Мо-ло - ді ми і світ нам від - кри-то, пе - ред на - ми смі - єть-ся зем -

- ля. У жит - ті нам да-но по-лю-би-ти вер-хо - ви - ни, лі-си і по -

- ля. Не схи - ляй го - ло - ви у зне - мо - зі, бо зі - рок не по-ба-чиш то -

- ді. У-пе - ред нам і-ти по до - ро - зі, світ є гарний і ми мо-ло - ді.

Молоді ми і світ нам відкрито,
Перед нами сміється земля.
У житті нам дано полюбити,
Верховини, ліси і поля.
Не схиляй голови у знемозі,
Бо зірок не побачиш тоді.
Уперед нам іти по дорозі,
Світ є гарний і ми молоді.

Усміхається ніжно до тебе
Та країна, що сповнена див:
Там на горах, поближче до неба
Хтось небачені квіти зростив.
Як орлята туди ми полинем,
По морях поведем кораблі
І ніколи у мандрах не згинем -
Світ є гарний і ми молоді.

НЕ ЖУРІТЬСЯ, ЮНІ ДРУЗІ

Слова: О. Олесь
Муз.: Б. Ганушевський

Moderato

Не жу - рить-ся, ю - ні дру - зі, є кра - ї - на ча - рів -
- на, на - ша славно У - кра - ї - на, на - ша рід - на сто - ро -
- на, на - ша славно У - кра - ї - на, на - ша рідна сто - ро - на.

Не журіться, юні друзі,
Є країна чарівна,
Наша славно Україна]₂
Наша рідна сторона]₂

Гори, доли, полонини,
Стайні, вівці, вівчарі,
Там на горах щохвилини]₂
Світять ватри вівтарі.]₂

І на них складають жертви
Наші землі, труди й кров,
І на тих пустелях мертвих]₂
Сходить наша воля знов.]₂

Воля — пташка, воля — вітер,
Що за волю не даси,
Йди, шукай її по світу]₂
Через гори і ліси.]₂

Не журіться, юні друзі,
Є країна чарівна,
Наша славно Україна,]₂
Наша рідна сторона.]₂

НІЧ ВЖЕ ЙДЕ

Maestoso

Ніч вже йде... — За вер - хи яс - не сон - це зай - шло ю - на - ки!

Ти - хо спіть... Без три - вог... З на - ми Бог! З на - ми Бог!

**Ніч вже йде... За верхи,
Ясне сонце зайшло, юнаки!
Тихо спіть... Без тривоги...
З нами Бог! З нами Бог!**

ПІСНЯ РИСІВ

Слова: В. С. Левицький
Муз.: З. Лавришин

«Рись» гур - ток наш славний зветь-ся, ри - сів па - зур це наш знак,

до ро - бо - ти чи до псо-ти рись наш завжди ка - же так! О-тож ми

ри-сі, ри - сі кар-патські, о-тож ми ри-сі смі-лив - ці ю - нацькі, ми по -

-би-ли рекорд, нас бо - їть-ся і чорт, бо ж ми у - сі ри - сі.

«Рись» гурток наш славний зветься,
Рисів пазур це наш знак,
До роботи чи до псоти,
Рись наш завжди каже так!
Отож ми рисі,
Рисі карпатські,
Отож ми рисі,
Сміливці юнацькі,
Ми побили рекорд,
Нас боїться і чорт,
Бо ж ми усі рисі.

Рись на варту, рись на стежу,
Рись відомий слідопит,
Рись здалека вже пізнає,
Що і де в траві пищить!
Отож ми рисі...

Рись проворний, рись моторний,
Шлях до кухні все знайде,
А як в мисці уже дніє,
Рись наш завжди каже: ще!
Отож ми рисі...

Лети в Чорногору,
В її полонини,
Спочинь на ялиці стрункій,
Вдар громом об скелі,
Котись по долині,
Верхами неси гомін мій.] 2

Гей, гей!

ПРИ ВАТРІ

Слова: Ю. Старосольський
Муз.: Ю. П'ясецький

Andante sostenuto

Сі - рі-ли у су - мер - ку пів - но - чі шат-ра, за-стиг, мов у

чор - но - му без-ру-сі, ліс, лиш ясним про - мін - ням іс - кри-ла-ся ват-ра і

си-па-ла зорям при - віт. Над ват-ро-ю по-ста-ті ю-ні, хло-

-п'я-чі, за - слу-ха-ні в зо-ло-то слів, що ли-лись, про славу ми - ну - лу, про

мрі - і га - ря-чі, про волю, що прийде ко - лись.

Сіріли у сумерку півночі шатра,
Застиг, мов у чорному безрусі ліс,
Лиш ясним промінням іскрилася ватра
І сипала зорям привіт.

Над ватрою постаті юні, хлоп'ячі,
Заслухані в золото слів, що лились,
Про славу минулу, про мрії гарячі,
Про волю, що прийде колись.

Заслухались кедри горганської ночі
І гомін ішов по долинах, верхах,
Горіли завзяттям юнацької очі
І сила родилась в серцях.

Погасло багаття, горіли ще мрії,
Кінчила свій лет заворожена ніч,
Далеко на сході горіли обрії,
Воскресній зірниці усріч.

ПУСТИ Ж МЕНЕ, МАТИ, ДО ТАБОРУ

Слова: М. Підгірника
Муз.: Р. Купчинський

Пус-ти ж ме-не, ма-ти, до та-бо-ру, Пус-ти ж ме-не,
До сон-ця, до во-лі, до про-сто-ру.

ма-ти, з Пластом ман-дру-ва-ти, з Пластом мандру-ва-ти, до та-бо-ру.

Пусти ж мене, мати, до табору
До сонця, до волі, до простору.
Пусти ж мене, мати, з Пластом мандрувати,]₂
З Пластом мандрувати, до табору.

Вставала б я, мамо, рано-вранці,
Бігла б я росою по полянці,
Ішла б я по воду до чистого броду,]₂
До чистого броду, рано-вранці.

Сиділа б при ватрі кожен вечір,
При мові-розмові молодечій,
Гляділа б досхочу, як зірки мигочуть,]₂
Як зірки мигочуть кожен вечір.

Стояла б на варті по наказу,
Всю ніч не здрімала б ані разу,
Хоч скучно, хоч темно, стояла би вірно,]₂
Стояла би вірно по наказу.

Вернула б я, мати, із табору,
Привезла б я силу із собою,—
Привезла б я силу до нового чину,]₂
До нового чину і до бою.

ТИ, ПЛАСТУНЕ

Marciale

Ти, пласту-не жи - ви сам со-бо-ю, в кожний мент будь гото-вий до бо-ю

Твій рід-ний край, в не - во - лі у кай-да - нах, сочить кров в не-за-

-го - є - них ра-нах. Підем в бій, всі як стій, за кра-су, за нарід свій!

Гей же і-дем, і - дем, і - дем, і-дем, гей! Стяг побі-ди ви - со-ко не-се-мо.

Ти, пластуне, живи сам собою,
В кожний мент будь готовий до бою!
Твій рідний край, в неволі у кайданах,
Сочить кров в незагоєних ранах.] 2
Підем в бій, всі як стій,
За красу, за нарід свій!
Гей же ідем, ідем, ідем, гей!
Стяг побіди високонесемо.] 2

Краю рідний, радій, не журися,
Лиш у наші серця подивися:
Там повно сили, віри незломної
Захистить від навали грізної.
Підем в бій...

У МАНДРИ, У МАНДРИ

Слова: Ф. Смеречук
Муз.: І. Недільський

Marziale

У мандри, у мандри хо - дім, ю - ні дру - зі, із спі - вом ве -
- се - лим, ба - дьо - рим, до гір, що си - ні - ють на об - рі - -
- кру - зі, в ши - ро - кі, роз - ло - гі про - сто - ри. До - сто - ри.

У мандри, у мандри ходім, юні друзі,
Із співом веселим, бадьорим,
До гір, що синіють на обрієкрузі,]₂
В широкі, розлогі простори.

Хай сонце і вітер нам пестить обличчя, —
Хай міць у серцях могутніє,
Хай наша країна буйна й таємнича,]₂
Хай сила у грудях міцніє...

В мандрівку! У простір! Магнетом далекі
Нас тягнуть камінні дороги.
Ходім, побратими! Шуміть нам, смереки!]₂
Освічай нам путь, ясноворий.

У РАДІСНУ ПОРУ...

Andante moderato

У ра - діс-ну по - ру, у зу - стрічі день, із да - ля, з полудня, з пів-

- но-чі, і - дуть пластуни і спі - ва-ють пісень, а ві - тер їх стя-гом ло-

- по - че. Гей, Друзі і Подру-ги, станьмо в ряди, на - ша пісня про - ли - не ла -

- нами, щоб з нами спі-ва-ли га - ї і сади, а прапор, як сонце, над нами.

У радісну пору, у зустрічі день
Із даля, з полудня, з півночі
Ідуть пластуни і співають пісень
А вітер їх стягом лопоче.

Гей, Друзі і Подруги, станьмо в ряди,
Наша пісня пролине ланами,
Щоб з нами співали гаї і сади,
А прапор, як сонце, над нами.

Ми віримо в правду, красу і добро
І серцем до рідного ближні
Любов свою ми Україні дамо
Далекій бажаній Вітчизні.

Гей, Друже і Подруго, руку подай
Веселий танок заведімо!
І радощі наші та юности май
З собою у мандри берімо!

Гартуймо змаганням юнацький наш дух,
Готуймось на слухну годину —
У люту добу світових завірюх
Відстояти рідну країну.

Гей, Друже і Подруго, в коло ставай
І ватру до хмар запалімо
Хай полум'ям ясним освітить ввесь край
Щоб в кожному серці горіло!

Привіт Україні крізь сині моря
Крізь гори, ліси і тумани!
Ми віримо: зійде над нею зоря
І день її волі настане.

Гей, Друзі і Подруги, стяг піднесім,
А вітер із рідного краю
Хай буйно розвіє й лопоче у нім —
Це рідна земля нас вітає!

— — —

НАРОДНІ ПІСНІ І ПІСНІ АВТОРІВ

БАНДУРИСТЕ, ОРЛЕ СИЗИЙ

Муз.: С. Козак
Слова: Т. Шевченко

Moderato

Бан-ду-рис-те, ор - ле си - зий! Доб - ре то - бі бра-те: ма-єш кри-ла,
ма-єш си-лу, є ко - ли лі - та-ти.

Бандуристе, орле сизий!
Добре тобі, брате:
Маєш крила, маєш силу,
Є коли літати.] 2

Тепер лети ж в Україну —
Тебе виглядають.
Полетів би за тобою,
Та хто привітає.] 2

Полетів би, послухав би,
Заплакав би з ними,
Та ба, доля приборкала
Між людьми чужими.] 2

Там повіє буйнесенький,
Як брат заговорить,
Там в широкому полі воля,
Там синєє море!] 2

БЕРІЗКА

Andante sostenuto

Ко-жен ве-чір до-жи-да-ю, вийдеш ти чи ні?

Кожен ве-чір ви-гля-да-ю у да-ле-чи-ні.

Ба-чу: в бі-ло-му у-бран-ні, край тво-їх во-ріт,

хтось в не-яс-но-му смеркан-ні все сто-їть, сто-їть.

Кожен вечір дожидаю,—
Вийдеш ти чи ні?

Кожен вечір виглядаю
У далечині.

Бачу: в білому убранні,
Край твоїх воріт,

Хтось в неясному смерканні
Все стоїть, стоїть.

2

Чи не ти мене чекаєш
В сумі самоти?

Я лечу і повертаю —

Ні, не ти, не ти...

Край воріт сумна і мила,
В білому вбранні

Жде мене берізка біла
У самотині.

2

Скільки раз імла вечірня
Маяла крильми,
Скільки раз берізка вірна
Виглядала з тьми!
Ти ж десь довго загулялась,]
Не вернулась в дім...] 2
Ти берізкою зосталась
В спогаді моїм.

БИЛА МЕНЕ МАТИ

Tempo di Valse

Би-ла ме-не ма-ти бе-ре-зо-вим прутом, шо-би я не сто-
-я-ла з мо-ло-дим ре-кру-том.

Била мене мати
Березовим прутом,
Щоби я не стояла
З молодим рекрутом.

А я собі стояла,
Аж кури запіли;
На двері воду лляла,
Щоби не рипіли.

На двері воду лляла,
На пальцях ходила,
Щоб мати не почула,
Щоби не сварила.

А мати не спала,
Усе чисто чула,
На мене не сварила,—
Сама така була.

БІЛІ КАШТАНИ

Слова: А. Малишко
Муз.: П. Майборода

Moderato

Бі-лі ка-шта-ни, сві-тлі во-гні, де б не бу-вав я лю-бі ме-ні.

Ки-їв-ські но-чі, зу-стрі-чі в са-ду, в сер-ці, ку-ди не пі-ду.

Ки-їв-ські но-чі, зу-стрі-чі в са-ду, в сер-ці, ку-ди не пі-ду.

Білі каштани,
Світлі вогні,
Де б не бував я —
Любі мені.
Київські ночі,
Зустрічі в саду —
В серці, куди не піду.] 2

Ми покохались
Там, де дуби.
В київськiм небі
Два голуби
Кружать, здіймають
Крилонька свої,
Наче ми парі, в сім'ї.] 2

Гори високі,
Синь дніпрова,
Молодість наша
Вічно жива.
Київські ночі,
Зустрічі в саду —
В серці, куди не піду.] 2

ВЕРХОВИНО, СВІТКУ ТИ НАШ

Vivace

Вер-хо - ви - но, світ - ку ти наш, гей, як у те - бе тут

ми - ло, як іг-ри вод пли - ве тут час, сво-бід-но, шумно, ве - се - ло.

Ой, не - ма то кра-ю, кра - ю, над ту вер-хо - ви - ну, там би ме-ні

по-гу - ля - ти хоч од-ну го - ди - ну. Ой, не - ма то кра-ю, кра-ю,

над ту вер-хо - ви - ну, там би ме-ні по-гу-ля-ти хоч од-ну го - ди - ну.

Верховино, світку ти наш,
Гей, як у тебе тут мило,
Як ігри вод пливе тут час,
Свобідно, шумно, весело.

Ой, нема то краю, краю,
Над ту верховину,
Там би мені погуляти
Хоч одну годину.] 2

З верха на верх, а з бору в бір,
З легкою в серці думкою,
В чересі кріс, в руках топір,
Буяє легінь тобою...

Як зашумить ліщинонька,
Ватаг загуляє,
Чорнобриву дівчиноньку
Кругом обертає.] 2

Гей, що ми там, Поділля край,
Нам полонина — Поділля,
А бори — степ, ялиця — май,
А звіря голос — весілля!

А я теє дівча люблю,
Що біле, як гуся,
Воно мене поцілує,
Тільки пригорнуся.] 2

ВЕЧІРНЯ ПІСНЯ

Слова і муз.: Л. Ященко

Moderato

На ти - хій гірській до - ли - ні багря - ний місяць перший промінь о - пу -

- стив, я зно - ву думка - ми ли - ну до рід - них рос та до - ро - гих бе - ре -

- гів, де ти - хі вер - би гіл - ля схи - ли - ли і си - ні

во - ди роз - лились в до - ли - ні. Там яс - ні о - чі так сер - цю

ми - лі, ус - міш - ку ніж - ну по - да - рують ме - ні.

На тихій гірській долині
Багряний місяць перший промінь опустив.
Я знову думками лину
До рідних рос та дорогих берегів.
Де тихі верби гілля схилили
І сині води розлились в даліні
Там ясні очі так серцю милі
Усмішку ніжну подарують мені.

Той вечір такий чудовий
Прощальну пісню нам співали соловії
Затихла палка розмова
Журливо вії опустили свої.
І ось між нами високі гори
У неосяжну далечінь простяглись

Лиш тільки в небі вечірні зорі
Спокійно й тихо мерехтять як колись.

Чи чуєш ти їх, коханий,
Які слова тобі несе моя любов?
Я вірю той час настане
Коли з тобою ми зустрінемося знов.
Де тихі верби гілля схилили
І сині води розлились в далині
Там ясні очі милі
Усмішку ніжну подарують мені.

ВЕЧОРИ В КАРПАТАХ

Слова: О. Слюсарчук
Муз. В. Михайлюк

Tempo di Valse

З неба яс - ні зо - рі па - да - ють між тра - ви, стигнуть
яс - но - бо - кі я - блу - ка в са - ду. Глянь, мо - я ко -
- ха - на, мі - сяць ку - че - ря - вий за - ди - вивсь на тво - ю
вроду мо - ло - ду. Да - на - да - на, ой да - на -
- да - на, за - ди - вивсь на тво - ю вроду мо - ло - ду.

З неба ясні зорі падають між трави,
Стигнуть яснобокi яблука в саду.
Глянь, моя кохана, місяць кучерявий
Задививсь на твою вроду.

Дана-дана, ой дана-дана,
Задививсь на твою вроду.] 2

Тож підемо разом по стежинці в парі
На степів роздолля, де пшениць привіт.
Чи мені забути твої очі карі —
Ті, що я навіки в душу взяв собі?

Дана-дана, ой дана-дана,
Ті, що я навіки в душу взяв собі.] 2

Чи мені забути вечори в Карпатах
І дзвінкі дівочі, ніжні голоси?
Глянь, моя кохана, зорями у травах
Квітнуть наші долі в пахощах роси.
Дана-дана, ой дана-дана,
Квітнуть наші долі в пахощах роси.]²

В КІНЦІ ГРЕБЛІ ШУМЛЯТЬ ВЕРБИ

Andante

В кінці греблі шумлять вер-би, що я на-са-ди-ла...

Не-ма то-го ко-за-ченька, що я по-лю-би-ла.

В кінці греблі шумлять верби,
Що я насадила...
Нема того козаченька,] 2
Що я любила.

Ой, немає козаченька,—
Поїхав за Десну;
Рости, рости, дівчинонько,] 2
На другу весну!

Росла, росла дівчинонька,
Та на порі стала;
Ждала, ждала козаченька,] 2
Та й плакати стала.

Ой, не плачте, карі очі,—
Така ваша доля:
Полубила козаченька,] 2
При місяцю стоя!

Зелененькі огірочки,
Жовтенькі цвіточки...
Нема мого миленького] 2
Плачуть карі очки!

ВЗЯВ БИ Я БАНДУРУ

Tempo di Valse

Взяв би я бан - ду - ру та й за - грав, що знав: Че - рез

ту бан - ду - ру бан - ду - ри - стом став.

Че - рез ту бан - ду - ру бан - ду - ристом став.

Взяв би я бандуру,
Тай загравав, що знав.
Через ту бандуру,]
Бандуристом став.] 2

Нивами, лісами,
Понад лугів цвіт,
Полетіла б пісня]
У далекий світ.] 2

Кажуть мені люди:
Що ж я учинив?
Нащо я дівчину]
Вірно полюбив?] 2

А все через очі,
Коли б я їх мав.
За ті карі очі]
Душу б я віддав.] 2

Марусенько люба,
Пожалій мене —
Візьми моє серце,]
Дай мені своє!] 2

ВОДОГРАЙ

Сл. і муз.: В. Івасюк

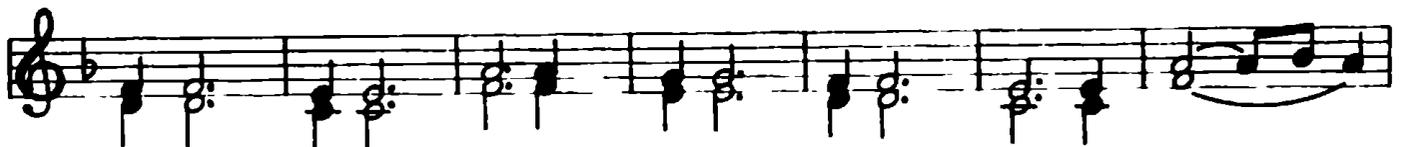
Allegro

Те-че во-да, те-че бистра, а ку - ди не зна - є;

поміж го-ри в світ ши - ро-кий те - че, не вер - та - є.

Ми зу - стріне - мось з то - бо-ю бі-ля во - до - гра -

-ю і по - просим його ши-ро, хай він нам за - гра - є.

Ой во - до-во-дограй, грай для нас, грай...танок свій жвавий ти не зу-пиняй.
Струни да - є то-бі ко-жна вес-на. Дзвінкість дару - є їм о - сінь яс-на.

За кра - сну пісню на всі го - ло-си, що хо - чеш, во - дограю попро - си.
А ми за-гра-єм на струнах о - тих-хай ро - зіллють во-ни радісний сміх.

Тече вода, тече бистра,
А куди не знає;
Поміж гори в світ широкий
Тече, не вертає.
Ми зустрінемося з тобою
Біля водограю
І попросим його широко,
Хай він нам заграє.

Ой водо-водограй, грай для нас, грай...
Танок свій жвавий ти не зупиняй.
За красну пісню на всі голоси,
Що хочеш, водограю, попроси.
Струни дає тобі кожна весна.
Дзвінкість дарує їм осінь ясна.
А ми заграєм на струнах отих —
Хай розіллють вони радісний сміх.

Подивись, як в сіру скелю
Б'є вода іскриста,
Ти зроби мені з тих крапель
Зоряне намисто.
Краще я зберу джерела,
Зроблю з них цимбали,
Щоб тобі, дівчино мила,—
Вони красно грали.

ВОЛОШКИ

Moderato

Ой во - лошки, волош - ки, чом ви не бі - лі а си - ні?
Ви у мо - йо - мужит - ті спомин сумний за - ли - ши - ли.

Ой волошки, волошки,
Чом ви не білі, а сині?
Ви у моєму житті
Спомин сумний залишили.]²

Тямлю я рідне село,
Жив я маленьким у ньому,
Оля у мене була
Вірна подруга в усьому.]²

Бувало в поле підем,
Я волошок назбираю,
Олі подрузі мої
Синій віночок сплітаю.]²

Олю моя дорога,
Олю моя жартівлива,
Олю, навіщо тебе
Рано забрала могила?]²

ДЕ ЗГОДА В СІМЕЙСТВІ

Слова: І. Котляревський
Муз.: М. Лисенко

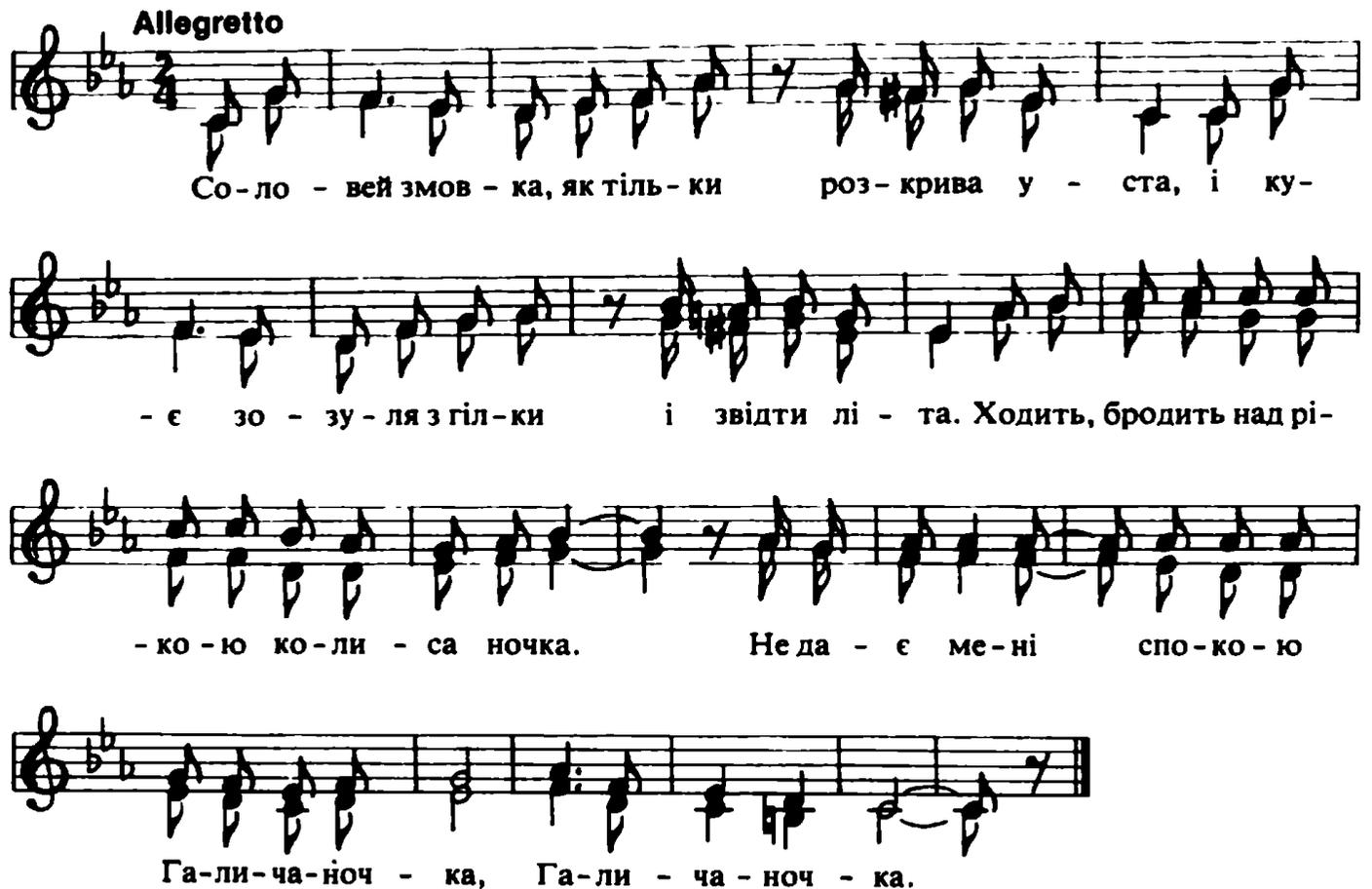
Де зго - да в сі - мей - стві, де мир і ти - ши - на, ша -
- сли - ві там лю - ди, бла - женна сто - ро - на. Їх Бог благо - сло -
- вля - є, до - бро їм по - си - ла - є, і з ними ввік жи - ве, і
з ни - ми ввік жи - ве.

Де згода в сімействі, де мир і тишина,
Щасливі там люди, блаженна сторона.
Їх Бог благословляє, добро їм посилає,
І з ними ввік живе.]2

Де згоди немає і де мир не царить,
Там Господь не вітає, добром їх не дарить;
Добро все, всі їх прожитки, худоба і їх дітки
Зникають, мов той дим.]2

ГАЛИЧАНОЧКА

Allegretto

Со-ло - вей змов - ка, як тіль - ки роз - крива у - ста, і ку -
- є зо - зу - ля з гіл - ки і звідти лі - та. Ходить, бродить над рі -
- ко - ю ко - ли - са ночка. Не да - є ме - ні спо - ко - ю
Га - ли - ча - ноч - ка, Га - ли - ча - ноч - ка.

Соловей змовка, як тільки розкрива уста,
І кує зозуля з гілки і звідти літа.
Ходить, бродить над рікою колисаночка.
Не дає мені спокою Галичаночка,
Галичаночка.

Я зірву найкращі квіти у моім садку
І на беріг в росах митий напрошки піду.
Буду ждати до світанку, буду ждять весь день,
Чи не стріну Галичанку: хай навчить пісень,
Хай навчить пісень.

Жар-троянди не зів'яли на новім столі,
Як уміли, розказали про мої жалі,
Що без неї я не радий і пройти весь світ.
Шле кохана для розради співанку мені,
Співанку мені.

Не напоями-зіллями приворожує,—
Серце щирими словами розтривожує.
Плине, плине вдаль водою колисаночка.
Я щасливий, бо зі мною Галичаночка,
Галичаночка.

ГУЦУЛКА КСЕНЯ

Муз.: Р. Савицький

Moderato

Тем-на ніч - ка го - ри вкри - ла, по - ло - ни - ну всю за -
Він ди - вив - ся в о - ці си - ні, ти - хо спершись на со -

- ли - ла, а в ній постать сніжно - бі - ла, Гуцул Ксе-ню в ній піз -
- сні-ні, і сло-ва ніж-ні, лю - бов-ні, він до не - І про-мов -

- нав. - ляв: «Гу-цул-ко Ксеню, я то-бі на трем-
- жда - є, звук трембі - ти лу -

- бі - ті, лиш одній в ці - лім сві - ті про любов роз - ка -
- на - є, а що сер-це ко - ха - є, бо гар-я - че, мов

- жу. Душа стра - жар».

Темна нічка гори вкрила,
Полонину всю залила,
А в ній постать сніжнобіла, —
Гуцул Ксеню в ній пізнав.
Він дивився в очі сині,
Тихо спершись на соснині,
І слова ніжні, любовні,
Він до неї промовляв:

«Гуцулко Ксеню,
Я тобі на трембіті,
Лиш одній в цілім світі
Про любов розкажу.
Душа страждає,
Звук трембіти лунає,

**А що серце кохає,
Бо гаряче, мов жар.»**

**Вже пройшло гаряче літо,
Гуцул іншу любив скрито,
А гуцулку чорнобриву
Він в останню ніч прощав.
В Черемоші грали хвилі,
Сумували очі сині,
Тільки вітер на соснині
Сумно пісню вигравав:**

«Гуцулко Ксеню...»

ДАВНЯ ВЕСНА

Слова: Л. Українка

Andante

Музична партитура для голосу. Третій розділ з трьох рядків нот. Ключовий знак: один бемоль (Bb). Темп: Andante. Ритм: 4/4. Текст під нотою: Бу - ла вес - на ве - се - ла, ще дра ми - ла, Про мін ням гра ла, си - па - ла квіт -

- ки, Во - на ле - ті - ла хут - ко, мов сто - кри - ла, За не - ю

вслід спі - ву - чи - і пташки! Во - на ле - - ки!

Була весна, весела, щедра, мила,
Промінням грала, сипала квітки,
Вона летіла хутко, мов стокрила,] 2
За нею вслід співучії пташки!

Все ожило, усе загомонило —
Зелений шум, веселая луна!
Співало все, сміялось і бренило, -] 2
А я лежала хвора й самотна.

Я думала: весна для всіх настала,
Дарунки всім несе вона ясна,
Для мене тільки дару не придбала,] 2
Мене забула радісна весна.

Ні, не забула! У вікно до мене
Заглянули від яблуні гілки,
Замиготіло листячко зелене,] 2
Посипались білесенькі квітки.

Прилинув вітер, і в тісній хатині
Він про весняну волю заспівав,
А з ним прилинули пісні пташині
І любий гай свій відгук з ним прислав.]²

Моя душа ніколи не забуде
Того дарунку, що весна дала,
Весни такої не було й не буде,
Як та була, що за вікном цвіла.]²

ДВА КОЛЬОРИ

Слова: Д. Павличко
Муз.: О. Білаш

Moderato

Ко - лись ма - лим збиравсь я на вес - ні, і - ти у світ нез-

- на-ни-ми шля-хами, со - роч-ку ма-ти ви-ши-ла ме-ні чер - во-ни-ми і

чор-ни-ми чер - во-ни-ми і чор-ни-ми нит - ка - ми. Два

ко-льо-ри мо-ї, два ко-льо - ри, о - ба на по-лот-ні, в ду -

-ші мо-їй о - ба, два ко-льо-ри мо-ї, два ко-льо - ри: чер -

-во-ний то любов, а чорний то жур - ба.

Колись малим збиравсь я на весні
Іти у світ незнаними шляхами, —
Сорочку мати вишила мені
Червоними і чорними,
Червоними і чорними нитками.

Два кольори мої, два кольори,
Оба на полотні, в душі моїй оба,
Два кольори мої, два кольори:
Червоний — то любов,
А чорний — то журба.

2

Мене водило в безвісті життя,
Та я вертався на свої дороги,—
Переплелись, як мамине шиття,
Мої щасливі, мої щасливі,
Мої щасливі і сумні дороги.

Два кольори мої...

Мені ввійнула в очі сивина,
А я нічого не везу додому,—
Лиш згорточок старого полотна
І вишите моє життя,
І вишите моє життя на ньому.

Два кольори мої...

ЖИТО, МАМЦЮ

Allegro vivace

Жито, мамцю, жи-то, мамцю, жи-то не по-ло-ва. Гей! Са-ма
Як ко-за-ка не лю-би-ти, ко-ли чор-ні бро-ви?
я не зна-ю, що ді-я-ти ма-ю: чи плести, чи брести са-ма не вга-да-ю.

Жито, мамцю, жито, мамцю,
Жито — не полова.
Як козака не любити,
Коли чорні брови?

Приспів 1:

Гей! Сама я не знаю,
Що діяти маю:
Чи плести, чи брести —
Сама не вгадаю.

2

Жито, мамцю, жито, мамцю,
Жито-колосочки.
Як козака не любити,
Коли чорні очки?

Приспів 1

Жито, мамцю, жито, мамцю,
Жито — не пшениця.
Як дівчини не любити,
Коли чепуриться?

Приспів II:

Гей! Сам же я не знаю,
Що діяти маю:
Чи плести, чи брести —
Сам я не вгадаю.

2

Жито, мамцю, жито, мамцю,
Жито — не ячмінка.
Як дівчини не любити,
Коли українка?

Приспів II

Жито, мамцю, жито, мамцю,
Жито — не гречанка.
Як дівчини не любити,
Коли галичанка?

Приспів II

ІВАНКУ, ІВАНКУ

Moderato

І - ван - ку, І - ванку, ку - пи ми рум'янку, ку - пи ми рум'янку.
Би-м ся рум'я-ни-ла, би-м ся рум'я-ни-ла, як пі-ду до тан - ку.

Іванку, Іванку,
Купи ми рум'янку.
Купи ми рум'янку.
Би-м ся рум'янила,
Би-м ся рум'янила, } 2
Як піду до танку.

У мого Іванка
За шапков косиця,
За шапков косиця.
Тоді він ня їде,
Тоді він ня їде, } 2
Як зійде зірниця.

Серед села липа,
Барвінком обвита,
Барвінком обвита.
Кажуть люди, Йванку,
Кажуть люди, Йванку, } 2
Що я буду бита.

Темна нічка, темна
До самого ранку,
До самого ранку.
Любила-м та й буду,
Любила-м та й буду, } 2
Я тебе, Іванку.

ІВАНКУ, ІВАНКУ, З ТОГО БОКУ ЯРКУ

І- ван- ку, І- ван- ку, з то- го бо - ку яр- ку, з то- го бо - ку яр - ку.

Пі-шла би-м до те-бе, пі-шла би-м до те-бе, взя-ла во - да кла - дку.

Іванку, Іванку,
З того боку ярку, з того боку ярку.
Пішла би-м до тебе, пішла би-м до тебе,—]₂
Взяла вода кладку.

Кладочка тоненька,
Вода студененька, а я молоденька.
Годна ся зломити, годна ся зломити,—]₂
Жаль ми ся втопити.

Іванку, вечерком
Прийди до ня тайком, прийди до ня тайком.
Дам я тобі знати, коли вийдуть з хати]₂
І нянько і мати.

На плоті солома:
Не йди — старі дома, не йди — старі дома,
А як буде сіно, а як буде сіно,]₂
Можеш зайти сміло.

Приходи тихенько,
Як стане темненько, як стане темненько,
Ворота скрипкові, сусіди брехливі,—]₂
Варуйся, серденько.

На ярку, на ярку,
Взяла вода кладку, взяла вода кладку.
На крилах кохання, на крилах кохання]₂
Прилети, Іванку.

Кохання, кохання:
Дівоче страждання, дівоче страждання.
Йден раз любовання, йден раз любовання,]₂
А сто раз чекання.

І ШУМИТЬ, І ГУДЕ

І шу-мить, і гу-де, дрі - бен до - шик і - де.

А хто ме - не, мо-ло-ду - ю, та до до - му про-ве - де?

І шумить, і гуде,
Дрібен дощик іде,
А хто мене, молодую,]
Та до дому проведе?] 2

Обізвався козак
У зеленім саду:
«Гуляй, гуляй, дівчинонько,]
Я додому проведу!»] 2

«Ой, прошу ж я тебе,
Не веди ж ти мене,
Бо сердиту матір маю,]
Буде бити мене.] 2

Ой, ти, ненько моя,
А я ж донька твоя.
Тоді було бити-вчити,]
Як маленька була.] 2

А тепер я велика,
Треба мені чоловіка:
Ні старого, ні малого,]
Козаченька молодого.»] 2

ЛЕБЕДІ МАТЕРИНСТВА

Слова: В. Симоненко
Муз.: А. Пашкевич

Andante maestoso

Ви - ростеш ти, си-ну, ви-рушиш в до-ро-гу, виростуть з то-
-бо-ю приспа-ні три-во-ги. За то-бо-ю завжди будуть ман-дру-
-ва-ти о-чі ма-те-ринські і бі-ля-ва ха-та.

The musical score is written on three staves. The first staff is the vocal line, and the second and third staves are the piano accompaniment. The tempo is marked 'Andante maestoso'. The key signature has two sharps (F# and C#). The lyrics are written below the notes.

Виростеш ти, сину, вирушиш в дорогу,
Виростуть з тобою приспані тривоги.
За тобою завжди будуть мандрувати
Очі материнські і білява хата.] 2

І якщо впадеш ти на чужому полі,
Прийдуть з України верби і тополі,
Стануть над тобою, листям затріпочуть,
Тугою прощання душу залоскочуть.] 2

Можна вибрати друга і по духу брата,
Лиш не можна, сину, матір вибирати;
Можна все на світі вибирати, сину,
Вибрати не можна тільки Батьківщину.] 2

ЛЕТІВ ПТАШОК ПОНАД ВОДУ

Moderato

Ле-тiв пташок по-над во-ду, ска-ла-му-тив піском во-ду, за-ки дiв-ча

во-ду бра-ло, із Ро-маном розмов-ля-ло.

Летів пташок понад воду,
Скаламутив піском воду,
Заки дівча воду брало,
Із Романом розмовляло.]²

«Ой Романе, Романочку,
Пусти мене додомочку,
Бо я матір лиху маю —
Буде бити, добре знаю».]²

«Ой пушу тя додомочку,
Відгадай ми гаданочку.
Відгадаєш — моя будеш,
Не вгадаєш — чужа будеш».]²

«А що росте без коріння?
А що сходить без насіння?
А що грає — голос має?
А що плаче — сліз не має?»]²

«Камінь росте без коріння,
Сонце сходить без насіння,
Скрипка грає — голос має,
Серце плаче — сліз не має».]²

МЕНІ ВОРОЖКА ВОРОЖИЛА

Ме - ні во - рожка во - ро - жи-ла, щоб не лю - би - ла хлоп-ців

я, бо хло-пець лю-бить тай по - ки - не, а ти, дів-чи - но, будь са - ма.

Мені ворожка ворожила,
Щоб не любила хлопців я,
Бо хлопець любить тай покине, } 2
А ти, дівчино, будь сама.

Покине карі оченята,
Покине личко цілувать,
Покине дівчину любити } 2
Та щей милою називать.

Піду до лісу загублюся
Нехай шукає він мене,
Піду до моря утоплюся } 2
Нехай не буде більш мене.

Нехай другая тебе любить,
Нехай другая милим зве,
Вона не буде тя любити, } 2
Як я любила лиш тебе.

Дівча до моря зближається,
А синє море виграє,
Дівча з козаком розстається } 2
Ліву рученьку подає.

МАРІЧКА

Слова: М. Ткач
Муз.: С. Сабадаш

Moderato

В'ється, на - че змій - ка, не - спо - кій - на річ - ка,

ту - лить - ся бли - зень - ко до під - ніж - жя гір; а на то - му бо - ці

там жи - ве Ма - річ - ка, в ха - ті, що схо - ва - лась у зе - ле - ний бір.

В'ється наче змійка,
Неспокійна річка,
Тулиться близенько
До підніжжя гір;
А на тому боці,
Там живе Марічка
В хаті, що сховалась
У зелений бір.

2

Як із хати вийде,
На порозі стане,
Аж блищить красою
Широчінь ріки.
А як усміхнеться,
Ще й з-під лоба гляне,
«Хоч скачи у воду!» -
Кажуть парубки.

2

Не питайте, хлопці,
Чом я одинокий
Берегом так пізно
Мовчазний ходжу!
Там на тому боці
Загубив я спокій,
А туди дороги
Я не нахожу.

2

Та нехай сміється
Неспокійна річка,
Все одно на той бік
Я путі знайду.

Чуєш, чи не чуєш,
Чарівна Марічко?
Я до твого серця
Кладку прокладу.] 2

МІСЯЦЬ НА НЕБІ

Moderato

Місяць на не - бі, зі-ронь-ки ся - ють, ти-хо по мо-рю

чо - вен пли - ве. В чо-вні дів - чи - на піс - ню спі - ва - є,

а ко-зак чу - є, сер-день - ко мре.

Місяць на небі, зіроньки сяють,
Тихо по морю човен пливе.
В човні дівчина пісню співає,]
А козак чує, серденько мре.]²

Пісня та мила, пісня та люба
Все про кохання, все про любов,
Як ми любились та й розійшлися,]
Тепер зійшлися навіки знов.]²

Ой очі, очі, очі дівочі,
Темні, як нічка, ясні, як день.
Ви ж мені, очі, вік вкоротили,
Де ж ви навчилиось зводить людей?]²

МОЇ ЯСЕНИ

Moderato

Слова і муз.: Кривенький

Са - ди - ли у - двох ми сво - ї я - се - ни, са - ди - ли на ща - стя то -

- бі і ме - ні. Мо - ї я - се - ни, мо - ї я - се - ни, мо - ї кучер -

- я - ві, хо - роші си - ни, мо - ї ку - чер - я - ві сини.

Садити удвох ми свої ясени,
Садити на щастя тобі і мені.
Мої ясени, мої ясени,
Мої кучеряві, хороші сини,
Мої кучеряві сини.

Вмивали їх роси і вдень і вночі,
Торкали на коси зелені свої.
Мої ясени, мої ясени,
Шепочуть про щастя тобі і мені,
Мої кучеряві сини.

І будуть шуміти нам завжди вони,
Коханих стрічати, мої ясени.
Мої ясени, мої ясени,
Шепочуть про щастя тобі і мені,
Мої кучеряві сини.

НА ДОЛИНІ ТУМАН

Слова: В. Діденко
Муз.: В. Бусвський

Moderato

На до - ли - ні ту - ман, на до - ли - ні ту - ману - пав. Мак чер -

- воний в ро - сі, мак чер - воний в ро - сі ску - пав. По сте - жи - ні дів -

- ча, по сте - жи - ні дів - ча іш - ло. Те - пле лі - то во - чях,

те - пле лі - то во - чях цві - ло. Тепле лі - то во - чях цві - ло.

На долині туман,
На долині туман упав.
Мак червоний в росі,
Мак червоний в росі скупав.
По стежині дівча,
По стежині дівча ішло.
Тепле літо в очах,
Тепле літо в очах цвіло.]2

Попід гору дівча,
Попід гору дівча ішло.
Мак червоний в село,
Мак червоний в село несло.
За дівчам тим і я,
За дівчам тим і я ступав,
Бо в долині туман,
Бо в долині туман розтав.]2

ОЙ, ВЕРБИЧЕНЬКО

Слова: Л. Забашта
Муз.: І. Шамо

Andante

Ой вер - би - чень - ко, бі - ле ли - чень - ко, ти шов -
- ко - ва сон - тра - ва. Прой - ду о - та - ва - ми,
зе - лен - му - ра - ва - ми, на сер - ці згадка о - жи - ва. Ва.

Ой вербиченько,
Біле личенько,
Ти шовкова сон-трава,
Пройду отавами,
Зелен муравами,
На серці згадка ожива.] 2

Голос милого,
Незрадливого,
Ніжно кликав мене вдаль.
Бринів за хатою
Росою-м'ятою
Подарував мені печаль.] 2

Він з чорнявою,
Ще й з лукавою,
Ділить серденько своє.
Мені ж на ганочку
Аж до світаночку
Сумна зозуленька кує...] 2

Ой вербиченько,
Темна ніченько,
Синя хвиля з-під весла...
А ми стрічалися,
Та й не побралися,
Доріжка терном поросла.] 2

ОЙ ГАРНА Я, ГАРНА

Moderato

Ой гар-на я, гар-на, як та - я гор-ли - ця. Ой гар-на я,
гар-на, як та - я горли - ця. Най ми ся у - ступить, гей гой!
Най ми ся уступить, гей, гой! Най ми ся у-ступить, з путя па - радни - ця.

Ой гарна я, гарна, як тая горлиця.
Ой гарна я, гарна, як тая горлиця.
Най ми ся уступить, гей, гой!
Най ми ся уступить, шей, гой!
Най ми ся уступить, з путя парадниця.] 2

З путя парадниця, з поля робітниця.
З путя парадниця, з поля робітниця.
Ой я така гарна, гей, гой!
Ой я така гарна, шей, гой!
Ой я така гарна, як в небі зірниця.] 2

Гарна була, гарна, не було ми пари.
Гарна була, гарна, не було ми пари.
Так за мнов хлопці йшли, гей, гой!
Так за мнов хлопці йшли, гей, гой!
Так за мнов шли хлопці, як дощові хмари!] 2

ОЙ, ПІД ВИШНЕЮ

Ой, під виш - не - ю, під череш - не - ю сто-яв ста - рий

з моло - до - ю, як із я - го - до - ю.

Ой, під вишнею,
Під черешнею
Стояв старий з молодю,]₂
Як із ягодою.

І просилася,
І молилася:
«Пусти мене, старий діду,]₂
На вулицю погулять!»

«Ой, і сам не піду,
І тебе не пушу,
Бо ти мене, старенького,]₂
Покинути хочеш!»

Куплю тобі хатку,
І ще сіножатку,
І ставок, і млинок,]₂
І вишневенький садок!»

ОЙ, У ВИШНЕВОМУ САДОЧКУ

Ой, у виш-не-во - му са-дочку там со-ловей-ко ше-бетав.

Віть-віть-віть, тьох-тьох-тьох, ай-я-я, ох-ох-ох, там со-ло-вейко ше-бе-тав.

Ой, у вишневому садочку
Там соловейко щебетав.

Віть-віть-віть,
Тьох-тьох-тьох,
Ай-я-я,
Ох-ох-ох,
Там соловейко щебетав.

Ой у зеленому садочку
Козак дівчину вговоряв.

Віть-віть-віть...

«Ой ти дівчино, чорноброва,
Ой чи підеш ти за мене?»

Віть-віть-віть...

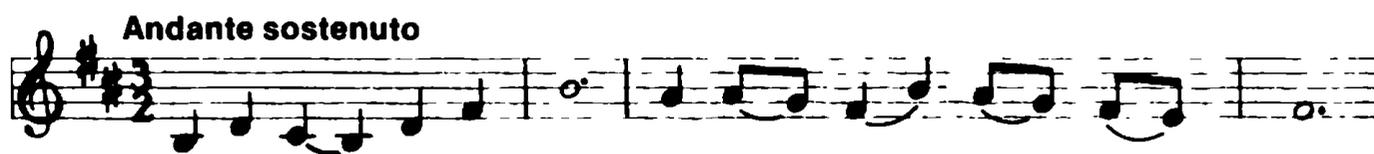
«Моя матуся тебе знає,—
Ти той козак, що все гуляє.»

Віть-віть-віть...

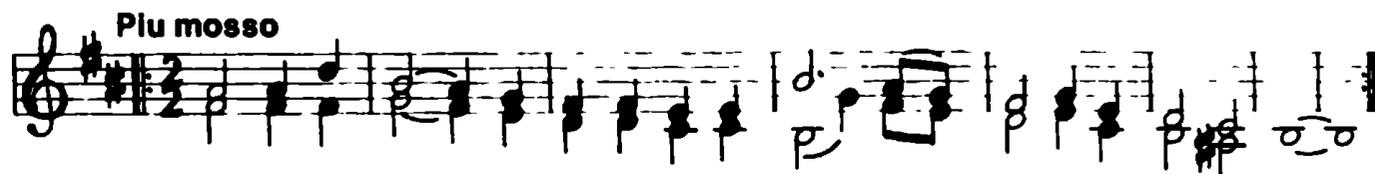
«А я матусі не злякаюсь,
Якщо з тобою покохаюсь!»

Віть-віть-віть...

ОЙ, У ПОЛІ ВЕРБА

Ой, у по - лі вер - ба, під вер - бо - ю во - да.

Гей, там дів - чи - на піз-но во - ду бра - ла, дів-чи-на мо-ло - да.

Ой, у полі верба,
Під вербою вода
Гей, там дівчина
Пізно воду брала,
Дівчина молода.

На доріжку глядить,
А доріженька коптить.
Гей, там то їдуть
Славні козаченьки
На конях вороних.

Козак один під'їжджає,
На дівчину гукає:
«Гей, ти дівчино,
Мила, чорнобрива,
Напій же мені коня!»

«Невеликий ти пан,
Напій коня собі сам!
Гей, зимна роса,
А дівчина боса,
Ніженьки зросить собі!»

«І по світі блукав,
По Україні бував!
Гей, ще такої
Гордої дівчини
У вічі не видав».

ОЙ, У ПОЛІ ТРИ КРИНИЧЕНЬКИ

Andante moderato

Ой у по-лі три кри - ни-ченьки, любив ко-зак три дів - чи-ноньки:
чор-ня-ву -ю та бі - ля-ву - ю, третю - руду та по - га - ну - ю.

Ой, у полі три криниченьки,
Любив козак три дівчиноньки —
Чорнявую та білявую,]₂
Третю руду та поганую.

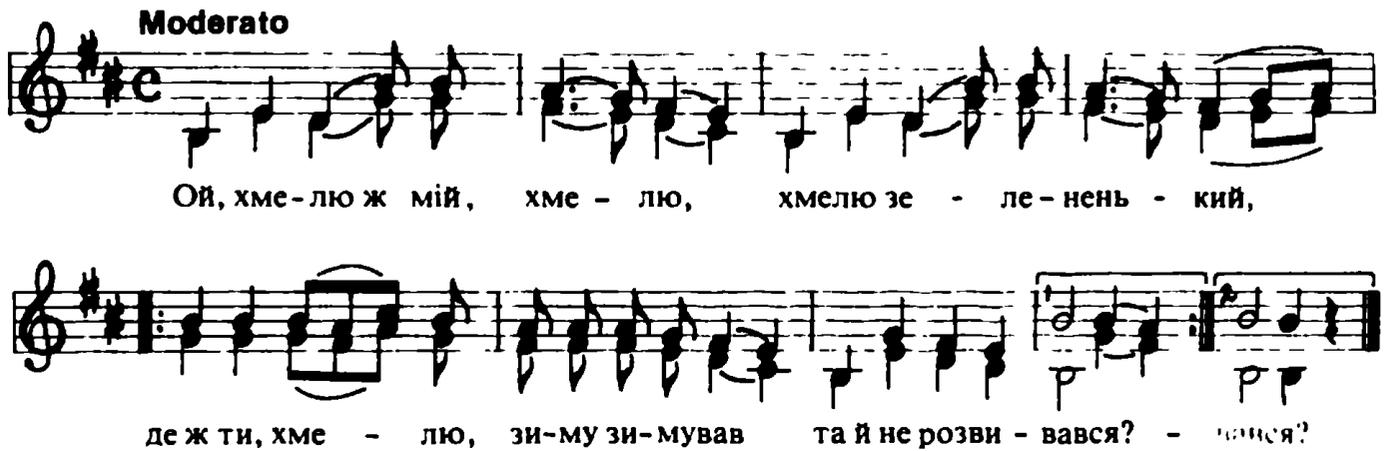
«Що чорнявую з душі люблю,
На біляву залицяюся,
А з рудою-препоганою]₂
Хіба піду розпрощаюся!»

Чи всі ж тії та сади цвітуть,
Що зарані розвиваються?
Чи всі ж тії та вінчаються,]₂
Що любляться та кохаються?

Половина та садів цвіте,
Половина обсипається.
Одна пара та вінчається,]₂
А другая розлучається.

ОЙ, ХМЕЛЮ Ж МІЙ, ХМЕЛЮ

Moderato

Ой, хме-лю ж мій, хме - лю, хмелю зе - ле - нень - кий,
де ж ти, хме - лю, зи-му зи-мував та й не розви - вався? - лоща?

Ой, хмелю ж мій, хмелю, хмелю зелененький,
Де ж ти, хмелю, зиму зимував та й не розвивався?

«Зимував я зиму, зимував я другу,
Зимував я в лузі на калині, та й не розвивався!»

«Ой, сину ж, мій сину, сину молоденький,
Де ж ти, сину, нічку ночував, що й не роззувався?»

«Ночував я нічку, ночував я другу,
Ночував я у тої вдовиці, що сватати буду».

ОЙ, ЧИЙ ТО КІНЬ СТОЇТЬ

Maestoso

Ой, чий то кінь сто - їть, що си - ва гри - вонь - ка.

Сподо - ба - лась ме - ні, спо - до - ба - лась ме - ні, та - я дів - чинонь - ка.

Ой, чий то кінь стоїть,
Що сива гривонька.
Сподобалась мені,
Сподобалась мені } 2
Тая дівчинонька.

Не так дівчинонька,
Як біле личенько.
«Подай же, дівчино,
Подай же, гарная, } 2
На коня рученьку».

Рученьку подала,
Правдоньку сказала.
«Ой лучче б я була,
Ой лучче б я була } 2
Кохання не знала».

Кохання, кохання
З вечора до рання.
Як сонечко зійде,
Як сонечко зійде, } 2
Кохання відійде.

ОЙ, ЧОРНА Я СИ, ЧОРНА

Allegro

Ой, чор-на я си, чор - на, ой чор-на, як ци-ган - ка, щем си по-

-лю - би - ла, щем си по - лю-би-ла, чор-ня-во - го І-ван - ка,

Ой, чорна я си, чорна,
Ой чорна, як циганка,
Щем си полюбила, щем си полюбила,]₂
Чорнявого Іванка.

Ой том си полюбила,
Іванка, так, Іванка,—
Високий та стрункий, високий та стрункий,]₂
Сорочка вишиванка.

Ой люблю тя, Марусю,
Люблю за твою вроду,
Люблю дивитися, люблю дивитися,]₂
Як ти ідеш по воду.

Ой їхав, їхав поїзд;
Малом не заридала —
Іванкові призналась, Іванкові призналась,]₂
Щом його покохала.

Ой піду я до лісу,
Та й дубом поколишу,—
Я більше не поїду, я більше не поїду,]₂
Кохання не залишу.

На горі два дубочки,
Обидва зелененькі,—
Ми такі паровані, ми такі паровані,]₂
Обоє чорнявенькі.

ОЙ, ЩО Ж ТО ЗА ШУМ

Moderato

Оя що ж то за шум у - чи - нив - ся, гей!

що ко - мар та й на му - сі о - же - нив - ся.

Ой, що ж то за шум учинився, гей!
Що комар та й на мусі оженився.]2

Взяв він собі за жіночку,
Що не вміла шити, прясти чоловічку.]2

Шити, прясти, ні варити,
Ані своєму комарику догодити.]2

Ой, сів же комар на дубочку,
Звісив свої ніженьки на листочку.]2

Зірвалася шуря-буря,
Вона того комарика з дуба здула.]2

РОЗПРЯГАЙТЕ, ХЛОПЦІ, КОНІ

Moderato

Роз - пря - гай - те, хлоп - ці, ко - ні та ля - гай - те спо - чи -
- вать, а я пі - ду в сад зе - ле - ний, в сад кри - ни - чень - ку ко - пать.

Розпрягайте, хлопці, коні,
Та лягайте спочивать,
А я піду в сад зелений,
В сад криниченьку копать.]²

Копав, копав криниченьку
У вишневому саду:
Чи не вийде дівчинонька]²
Рано-вранці по воду.

Вийшла, вийшла дівчинонька
В сад вишневий воду брать,
А за нею козаченько]²
Веде коня напувать.

Просив, просив відеречка,
Вона йому не дала.
Дарив, дарив з руки персня,]²
Вона його не взяла.

ПОНАД ПРУТОМ МОЯ КОЛОМИЯ

Музика Д. Циганків

Allegro

Знов са - ди цві - туть зе - ле - ні - ють схо - ди, знов грайли - вий
Прут котить бистрі во - ди, знов грайли - вий Прут котить
би - стрі во - ди. По - над Прутом мо - я Ко - ло - ми - я. Кли - че
пі - сня ї - ї го - ло - сна. Пле - ще по - ве - ні срібна - я
хви - ля, по - над Прутом вес - на вже вес - на, по - над -

Знов сади цвітуть
Зеленіють сходи
Знов грайливий Прут
Котить бистрі води.

Понад Прутом моя Коломия
Кличе пісня її голосна
Плеще повені срібная хвиля
Понад Прутом весна вже весна.

2

Знов студентський парк
Кличе нас з тобою,
Пахощами трав,
Піснею дзвінкою.

Понад Прутом...

Мріють в далині
Чарівні Карпати.
Ох, як любо нам
Рідний край згадати.

Понад Прутом...

РУШНИЧОК

Слова: А. Малишко
Муз.: П. Майборода

Andante sostenuto

Рід - на ма - ти мо - я, ти но - чей не дос - па - ла

І во - ди - ла ме - не у по - ля край се - ла; І в до - ро - гу да -

- ле - ку ти ме - не на зо - рі про - во - джа - ла і руш -

- ник ви - ши - ва - ний на ща - стя да - ла. І в до - ро - гу да -

- ле - ку ти ме - не на зо - рі про - во - джа - ла і руш -

- ник ви - ши - ва - ний на ща - стя, на до - лю да - ла.

Рідна мати моя, ти ночей не доспала
І водила мене у поля край села;
І в дорогу далеку ти мене
На зорі проводжала
І рушник вишиваний на щастя дала.
І в дорогу далеку ти мене
На зорі проводжала
І рушник вишиваний на щастя, на долю дала.

Хай на ньому цвіте росяниста доріжка,
І зелені луги, й солов'їні гаї;
І твоя незрадлива материнська
Ласкава усмішка
І засмучені очі хороші твої.
І твоя незрадлива материнська
Ласкава усмішка
І засмучені очі хороші, блакитні твої.

Я візьму той рушник, простелю, наче долю,
В тихім шелесті трав, в щебетанні дібров;
І на тім рушничкові оживе все
Знайоме до болю —
І дитинство, й розлука, і вірна любов.
І на тім рушничкові оживе все
Знайоме до болю —
І дитинство, й розлука, й твоя материнська любов.

СТОЇТЬ ГОРА ВИСОКАЯ

Moderato

Стоїть го - ра ви - со - ка - я, по - під го - ро - ю гай,
гай... зе - ле - ний гай, гу - сте - сень - кий, не - на - че справді рай.

Стоїть гора високая,
Попід горою гай, гай,
Зелений гай, густесенький,]₂
Неначе справді рай.

Під гаєм в'ється річенька,
Як скло, вода блищить —
Долиною зеленою]₂
Кудись вона біжить.

Край берега у затишку
Прив'язані човни;
Там три верби схилилися,]₂
Мов журяться вони.

Що пройде красне літечко,
Повіють холода,
Осиплеться з них листячко]₂
І понесе вода.

Журюся й я над річкою...
Біжить вона, шумить;
А в мене бідне серденько]₂
І мліє, і болить.

Як хороше, як весело
На білім світі жить!..
Чого ж у мене серденько]₂
І мліє, і болить?

Болить воно та журиться,
Що вернеться весна,
А молодість... не вернеться,]₂
Не вернеться вона!

СТРУМОЧОК

Allegretto

Ой ти стру - мочку, срі - бна во - дичко, ку - ди пли - веш і

що не - сеш? Ко - му ко - хан - ня, ко - му роз - лу - ку, ме - ні ж ні -

- чо - го не да - єш. - чо - го не да - єш.

Ой ти струмочку, срібна водичко,
Куди пливеш і що несеш?
Кому кохання, кому розлуку, —
Мені ж нічого не даєш.] 2

Сорочку білу вишию шовком,
В холодну воду кину твою.
Пливи, сорочко, де ходить милий,
Скажи, що я його люблю.] 2

Сорочку вдягне, вишиту шовком,
Розчеше кучері свої,
Прийде до мене, я буду ждати
Кохання широго його.] 2

А як не прийде, мене покине
І кращую буде любить,
Сорочка буде йому на згадку,
Кохання, вірнеє моє.] 2

ТЕЧЕ РІЧКА НЕВЕЛИЧКА

Moderato

Те - че річ - ка не - ве - лич - ка з вишнево - го са - ду...
Кличе ко - зак дів - чи - нонь - ку со - бі на по - ра - ду.

Гей-гей, гей-гей. Гей-гей, гей-гей, Кличе ко - зак

дів - чи - нонь - ку со - бі на по - ра - ду.

Тече річка невеличка
З вишневого саду...
Кличе козак дівчиноньку
Собі на пораду.
Гей-гей, гей-гей,
Гей-гей, гей-гей,
Кличе козак дівчиноньку
Собі на пораду.] 2

«Порадь мені, дівчинонько,
Як рідная мати;
А чи мені женитися,
Чи на тебе ждати?
Гей-гей, гей-гей,
Гей-гей, гей-гей,
А чи мені женитися,
Чи на тебе ждати?»] 2

«Ой я тобі, козаченьку,
І раджу й не раджу...
Я з тобою вечір стою,
За другого важу.
Гей-гей, і т.д...»

«Бодай тебе, дівчинонько,
З твоєю радою!
Я до тебе з ширим серцем,
А ти з неправдою.
Гей-гей, і т.д...»

«Бодай же ти, дівчинонько,
Тоді заміж вийшла,
Як у млині на камені
Пшениченька зійшла!
Гей-гей, і т.д...»

«Бодай же ти, козаченьку,
Тоді оженився,
Як у лісі при дорозі
Сухий дуб розвився!
Гей-гей, і т.д...»

ТЕЧЕ ВОДА КАЛАМУТНА

Allegretto

Те - че во - да ка - ла - мут - на, чо - го мо - я ми - ла смутна?
«Я не смут - на, лем сер - ди - та, бо я сно - ці бу - ла би - та.

Тече вода каламутна,
Чого моя мила смутна?
Я не смутна, лем сердита,] 2
Бо я сночі була бита.

Била мене мати зночі,
За Йванкові карі очі,
Ще й казала буде бити,] 2
Щоб Іванка не любити.

Мамко моя солоденька,
Як ти була молоденька,
Ти бігала так за няньком,] 2
Як я тепер за Іванком.

Тече вода коло млина,
А я дівка як калина,
Ой, Іванку, серце моє,] 2
Нема таких, як ми двоє.

ТИХО НАД РІЧКОЮ

Слова: С. Черкасенко

Муз.: П. Батюк

Ти-хо над річ-ко-ю, ні-чень-ка тем-на-я, спить за-ча-ро-ва-ний ліс.

Ніж-но ше-по-че він каз-ку та-єм-ну-ю, сум-но зіт-ха вер-бо-ліз.

Тихо над річкою, ніченька темная,
Спить зачарований ліс.

Ніжно шепоче він казку таємную,
Сумно зітха верболіз.

} 2

Нічка розсипала зорі срібlistіі —
Он вони в річці на дні.

Плачуть берези по той бік кудрявіі,
Здалека линуть пісні.

} 2

Нічка як матінка, кличе працюючих
Сил набиратись вві сні.

Лиш соловейко й дівчата до півночі
Любі співають пісні.

} 2

Що їм приснилося? — Щастя улюблене
В хвилях бурхливих життя,

Личенько дівчини ніжно голублене,
Щирі її почуття.

} 2

ЦВІТЕ ТЕРЕН

Moderato

Цві-те те - рен, цві-те те-рен, ли-стя о - па - да - є.

Хто влю-бо - ві не зна - єть-ся, той го - ря не зна - є.

Цвіте терен, цвіте терен,
Листя опадає.
Хто в любові не знається,]
Той горя не знає.] 2

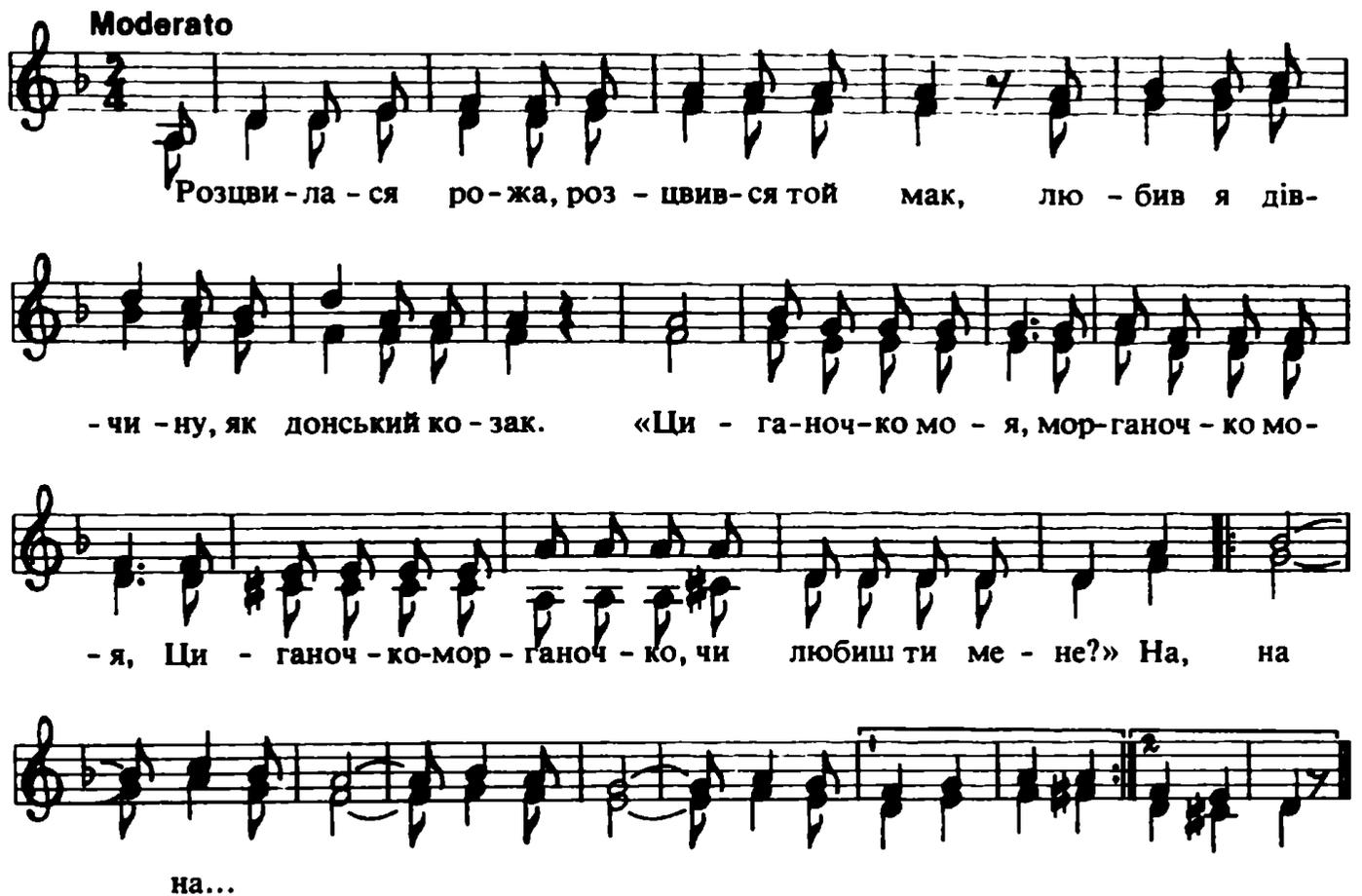
А я молода дівчина,
Вже горя зазнала:
Вечероньки недоїла,]
Нічки недоспала.] 2

Ой візьму я кріселечко,
Сяду край віконця.
Ой ще очі не дрімали,]
А вже сходить сонце.] 2

Цвіте терен, цвіте терен —
Не хочеться спати.
Десь поїхав мій миленький]
Іншої шукати.] 2

ЦИГАНОЧКА

Moderato

Розцви - ла - ся ро - жа, роз - цвив - ся той мак, лю - бив я дів -
- чи - ну, як донський ко - зак. «Ци - га - ноч - ко мо - я, мор - ганоч - ко мо -
- я, Ци - ганоч - ко - мор - ганоч - ко, чи любиш ти ме - не?» На, на
на...

Розцвилася рожа, розцвився той мак,
Любив я дівчину, як донський козак.

«Циганочко моя, морганочко моя,
Циганочко-морганочко, чи любиш ти мене?»
На, на, на...

Ой люблю, козаче, ой люблю я тебе,
Тільки не знаю, чи любиш ти мене?

Циганочко моя...

Що то за бандура, що не хоче грати?
Що то за дівчина, що не вміє кохати?

Циганочко моя...

ЧАБАН

Moderato

Ой по го-рі, по го-рі, чабан вівці зганя-є, гей,- гей,-

Йо-хо-хо-хо, чабан вів - ці зга-ня-є. Луччеб було, луччеб було

не хо-ди-ти, луччеб було, луччеб бу-ло не лю-би-ти, а ще краше, а ще краше

та й не зна-ти, чи тепер, чи в четвер по-ки-да-ти. По-ки-дати жаль, жаль.

бо ка-рі-ї о-чі, а лю-би-ти не бу-ду, бо ми ся не хо-че!

Ой по горі, по горі, чабан вівці зганяє,
Гей,- гей,- йо-хо-хо-хо, чабан вівці зганяє.

Лучче б було, лучче б було не ходити,
Лучче б було, лучче б було не любити,
А ще краше, а ще краше тай не знати
Чи тепер, чи в четвер покидати.

Покидати жаль, жаль, бо карії очі,]2
А любити не буду, бо ми ся не хоче!]2

Я нікого не любила, тільки Петра і Данила.]2
Грицька, Стецька та Стефана — вийшла заміж за Івана.]2

Ти не піп, ти не дяк — не цілуй мене так!]2
Нехай мене поцілує запорозький козак!]2

Ой так, моя доню, і я так робила:]2
Свого мужа шанувала, а других любила.]2

Ти казала, що в вівторок
Поцілуєш разів сорок,
А ти мене обманула, обдурила і звела.

Лучче б було...

ЧЕРВОНА РУЖА

Слова: Л. Забашта

Муз.: І. Шамо

Moderato

Ой пі-ду я лу-гом, стежкою в'юн-ко - ю, де чер-во-ні ру-жі, як мо-ї лі- та.

Там жи-ве ко-ха-ний, серденьком об - ра-ний, що мене так ні-жно при-гор-та.

Ой піду я лугом, стежкою в'юнкою,
Де чорвоні ружі, як мої літа.
Там живе коханий,
Серденьком обраний,] 2
Що мене так ніжно пригорта.

Зав'яжу йому я русою косою
Рідні карі очі, щоб одну кохав,
Тільки милий знає,] 2
Хто серденько крає,
Бо мені навек він присягав.

Не ходіть, дівчата, за моїм коханням,
Не топчіть доріжку, де мої сліди,
Може, він і гляне,] 2
А стрічать не стане,
Бо мене він любить назавжди.

За вечірнім пругом сонечко сідає,
І туман спливає в голубу росу.
На життя вродливе,] 2
На любов щасливу
Я червону ружу принесу.

ЧЕРВОНА РОЖА ТРОЯКА

Чер-во-на ро-жа тро-я - ка, чер-во-на ро-жа тро-я - ка.

мала я му-жа, мужа я ма-ла, ма-ла я му-жа пи-я-ка.

Червона рожа трояка]2
Мала я мужа,
Мужа я мала,
Мала я мужа
Пияка.

Він ніц не робить, тільки п'є,]2
Прийде додому,
Додому прийде,
Прийде додому —
Жінку б'є.

Не бий м'я, мужу, не лякай,]2
Лишу тя діти,
Діти тя лишу,
А сама піду
За Дунай!

А як на човен сідала,]2
Білов хустечков,
Хустечков білов,
Білов хустечков
Махала.

Вернися, жінко, додому,]2
Бо плачуть діти,
Бо діти плачуть,
Бо плачуть діти
За тобов.

ЧЕРВОНА РУТА

Слова і муз.: В. Івасюк

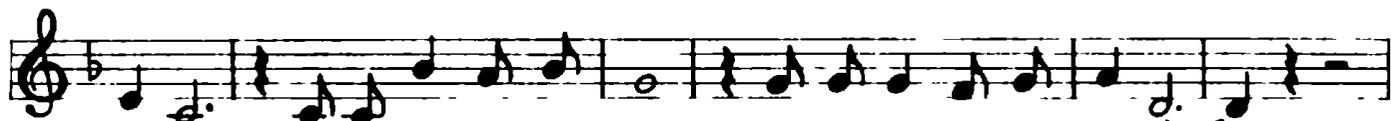
Moderato

Ти при-знайся ме - ні, звід-ки в те-бе ті ча-ри, я без те - бе всі

дні у по-ло - ні пе-ча-лі. Мо-же, десь у лі - сах ти чар-зіл - ля шу -

-ка-ла, сон - це-ру - ту знай - шла і ме - не зча-ру - ва - ла!

Чер-во-ну ру - ту не шу - кай ве-чо - ра - ми — ти у ме - не є -
Бо тво - я вро - да то є чис-та - я во - да, то є би-стра - я

-ди - на, тіль - ки ти, по - вір.

во - да си - ніх

гір.

Ти признайся мені,
Звідки в тебе ті чари,—
Я без тебе всі дні
У полоні печалі.
Може, десь у лісах
Ти чар-зілля шукала,
Сонце-руту знайшла
І мене зчарувала!

Червону руту не шукай вечорами —
Ти у мене єдина, тільки ти, повір.
Бо твоя врода то є чистая вода,
То є бистрая вода синіх гір.

Бачу я тебе в снах,
У дібровах зелених,
По забутих стежках
Ти приходиш до мене.
І не треба нести
Мені квітку надії,
Бо давно уже ти
Увійшла в мої мрії.

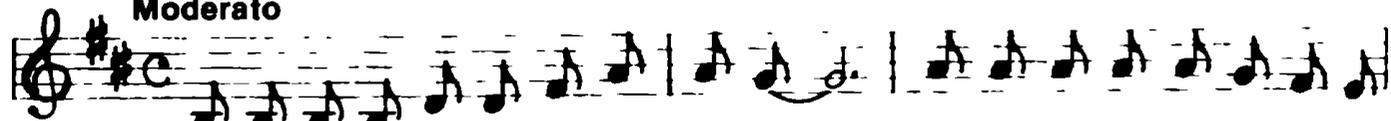
Червону руту...

ЧЕРЕМШИНА

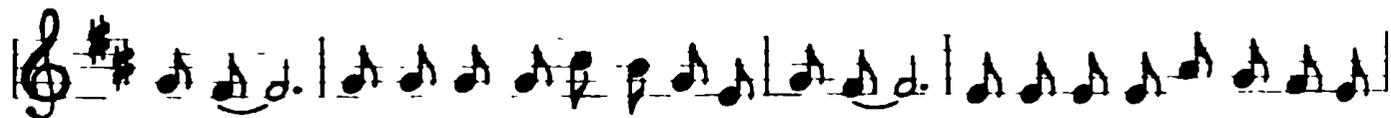
Слова: М. Юрійчук

Муз.: В. Михайлюк

Moderato

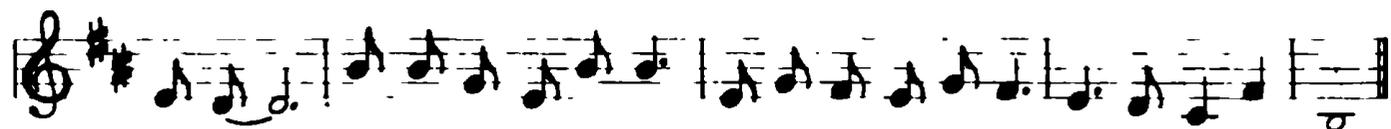
Знов зо-зу-лі го-лос чу-ти в лі-сі, ластів-ки зве-ли гніз-деч-ко

в стрі-сі, а вів-чар же-не о-та-ру пла-єм, тьохнув пісню со-ло-вей за

га-єм. Всюди буйно квітне че-рем-ши-на, мов до шлю-бу вбрала-ся ка-

-ли - на, вів-ча-ра в са-доч-ку, в ти-хо-му ку-точ-ку, жде дів-чи-на, жде.

Знов зозулі голос чути в лісі,
Ластівки звели гніздечко в стрісі,
А вівчар жене отару плаєм,
Тьохнув пісню соловей за гаєм.

Всюди буйно квітне черемшина,
Мов до шлюбу вбралася калина,—
Вівчара в садочку, в тихому куточку,
Жде дівчина, жде.

Йшла вона в садок повз осокори,
Задивилась на високі гори,
Де з беріз спадають чисті роси,
Цвіт калини приколола в коси.

Всюди буйно...

Вже за обрій сонечко сідає,
З полонини їй вівчар співає:
«Я прийду до тебе, як отару
З водопоєю зажену в кошару».

Всюди буйно...

Ось і вечір, вівці біля броду
З Черемоша п'ють холодну воду;
У садочку вівчара стрічає
Дівчинонька, що його кохає.

Всюди буйно...

ЧОВЕН ХИТАЄТЬСЯ

Сл. і муз.: Р. Купчинський

Tempo di Valse

Чо-вен хи-та-єть-ся се-ред во-ди, пле-ще об хви-лі вес - ло.

В місячнім сяй-ві бі - лі-ють са-ди,

зда-ле - ка видно се - ло.

Лю - ба дів - чи - но, прий-

-ди, приходи!

За - бу-дем ден-не - є зло!

За - бу-дем ден-не - є

зло.

Чо - вен по во - ді

ви - хи-ту - єть - ся,

ко-

-зак дів - чи - ни

ви - пи-ту - єть - ся:

«Чом в те-бе,

дів-чи-но,

ус - та со-лодень - кі?»

«Щоб їх ці - лу -

- вав,

мій ми-ле - сень - кий.»

Човен хитається серед води,
Плеще об хвилі весло.
В місячнім сяйві білють сади
Здалека видно село,

Люба дівчино, прийди, прийди!]₂
Забудем деннеє зло!
Човен на воді вихитується,
Козай дівчини випитується:
«Чом в тебе, дівчино, уста солоденькі?»
«Щоб їх цілував, мій милесенький.»

Човен хитається серед води,
Тільки одні комиші,
З вітром шуткуючи на всі лади
Ворушать тишу ночі.

Люба дівчино...

ЧОРНА КУРА

Moderato

Як і - шов я з Дебре - чи - на до - до - му, І - ди, і - ди,
зайшла ме - ні чор - на ку - ра до - ро - гу.

чор - на ку - ро до - до - му, не за - ва - дзай не за - ва - дзай

по до - ро - зі ні - ко - му!

Як ішов я з Дебречина додому,
Зайшла мені чорна кура дорогу.
Іди, іди, чорна куро, додому,
Не завадзай, не завадзай по дорозі нікому!] 2

Як ішов я з Дебречина до Хусту,
Знайшов же я вишиваную хусту...
Ой, чи мила, чи не мила юшила,
Лем би она, лем би она вишиваною біла.] 2

ЧОТИРИ РОЖІ

Andante

Чо - го ж я так ніч - ку мар - ну - ю? Чо - го ж я так му - чу се -

- бе? Ко - ли ж я так лу - же добре зна - ю, що ми - лий по - ки - нув ме -

- не. Ко - ми - лий по - ки - нув ме - не.

Чого ж я так нічку марную?
 Чого ж я так мучу себе?
 Коли ж я так дуже добре знаю,] 2
 Що милий покинув мене.

Ніколи я того не забуду,
 Коли він до мене приходив.] 2
 Ніколи я тих слів не забуду,
 Котрі він до мене говорив.

Рожевая роза — це пізнання,
 Червоная роза — це любов,] 2
 А жовтая роза — це розлука,
 А білая — вкрита сльозов.

Ніколи я того не забуду,
 Коли він до мене повертав,] 2
 Він зірвав червоних квіточок
 І кинув на землю, притоптав.

Не плетіть ми вінку із барвінку,
 Бо я вже до шлюбу не піду,] 2
 А дайте ми жовтую розу,
 Бо з милим в розлуці живу.

Рожевая роза — це пізнання,
 Червоная роза — це любов,] 2
 А жовтая роза — це розлука,
 А білая — вкрита сльозов.

ЧОРНІ ОЧКА, ЯК ТЕРЕН

Allegretto

Чор - ні оч - ка, чор - ні оч - ка, як те - рен Чорні оч - ка,
як те - рен, як те - рен, як терен, ко - ли ми ся по - берем, по - бе - рем?

Чорні очка,]2 як терен]2
Чорні очка, як терен,
Як терен, як терен,
Коли ми ся поберем, поберем?]2

Поберемся]2 в неділю.]2
Поберемся в неділю,
В неділю, неділю, —]2
Маю на тя надію, надію.]

Де ж ти мене]2 поведеш?]2
Де ж ти мене поведеш,
Поведеш, поведеш,
Як ти хати не маєш, не маєш?]2

Поведу тя]2 в чужую.]2
Поведу тя в чужую,
В чужую, в чужую,]2
Поки свою збудую, збудую.]

Чужа хата]2 не своя.]2
Чужа хата не своя,
Не своя, не своя, —]2
Я дівчина не твоя, не твоя.]

Заживемо]2 у гаю.]2
Заживемо у гаю,
У гаю, у гаю,]2
Бо я тебе кохаю, кохаю!

ЯРЕМА

Moderato

О-це я ро-дився літком на зо-рі, путні бу-ли люди ро-ди-чі мо-ї.

Кумів наскликали, в церкву од-ве-ли і ім'я Я-ре-ма ме-ні на-дали.

О-це я о-це я, о-це, о-це у-хаха, о-це я Я-ре-ма мудра голова.

Оце я родився літком на зорі,
Путні були люди родичі мої
Кумів наскликали, в церкву одвели
І ім'я Ярема мені надали.

Оцей я оце я, оце, оце ухаха,]
Оце я Ярема мудра голова.] 2

Став я підростати, до школи ходити
Став мені учитель таке говорити
В тебе, Яремо, мудра голова
Одна біда тільки, олію нема.

Оце я...

Став я підростати і парубком став
Оженися, сину, батько ми сказав.
Взяв я собі жінку, як мід з колачем,
За два тижні втікла вона з паничем.

Оце я...

— — —

КОЗАЦЬКІ ПІСНІ

— — —

ГЕЙ, НУМ, ХЛОПЦІ, ДО ЗБРОЇ

Marciale

Гей, нум хлопці до зброї на герць погуляти! Слави
добувати. А чи пан, чи пропав, двічі не вми-
-рати, гей, нум хлопці до зброї. Зброї.

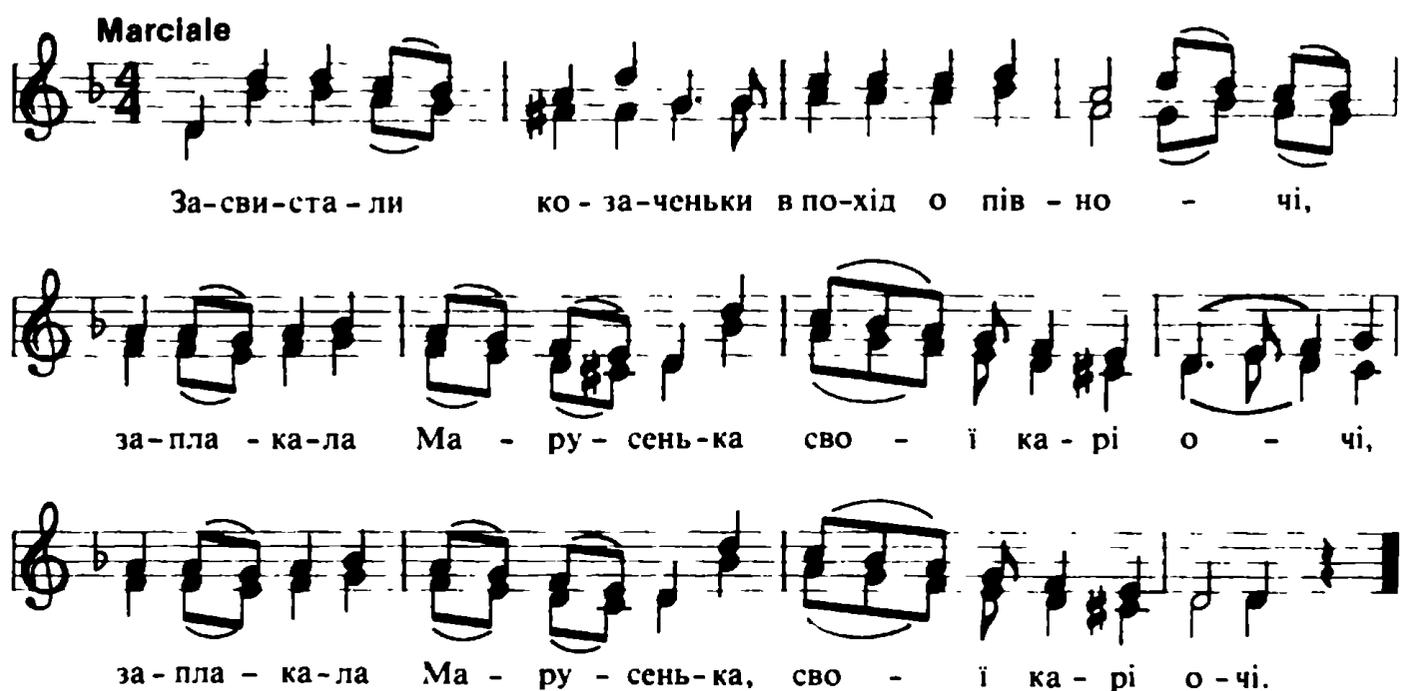
Гей, нум хлопці, до зброї
На герць погуляти!
Слави добувати,
А чи пан, чи пропав,
Двічі не вмирати,
Гей, нум хлопці до зброї.] 2

Гукнемо з гаківниць,
Вдаримо з гармати,
Блиснемо шаблями!
А чи пан...

Нам допоможе святий Юр
І Пречиста Мати
Слави добувати.
А чи пан...

ЗАСВИСТАЛИ КОЗАЧЕНЬКИ

Marciale

За-сви-ста-ли ко-за-ченьки в по-хід о пів-но-чі,
за-пла-ка-ла Ма-ру-сень-ка сво-ї ка-рі о-чі,
за-пла-ка-ла Ма-ру-сень-ка, сво-ї ка-рі о-чі.

Засвистали козаченьки,
В похід о півночі,
Заплакала Марусенька
Свої карі очі.

Не плач, не плач, Марусенько,
Не плач, не журися,
А за свого миленького
Богу помолися!

Стоїть місяць над горою,
Та сонця немає,
Мати сина в доріженьку,
Слізно проводить:

Прощай, прощай, мій синочку,
Та не забавляйся!
За чотири неділеньки,
Додому вертайся!

Ой, не плачте, не журіться,
В тугу не вдавайтесь,
Заграв кінь мій вороненький,
Назад сподівайтесь!

СТОЇТЬ ЯВІР НАД ВОДОЮ

Marchiale

Слова: Т. Шевченко

Сто-їть я - вір над во-до-ю, в во-ду по - хи - лив - ся,

на ко - за - ка при-годонь-ка, ко-зак за-жу - рив - ся. - рив - ся.

Стоїть явір над водою, в воду похилився,
На козака пригодонька, козак зажурився.]2

Не хилися, явороньку, ти ще зелененький,
Не журися, козаченьку, ти ще молоденький.]2

Не рад явір хилитися, вода корінь миє,
Не рад козак журитися, та серденько ниє.]2

Ой поїхав в світ далекий, та там десь загинув,
Свою рідну Україну на віки покинув.]2

Казав собі висипати високу могилу,
Казав собі посадити в головах калину.]2

Будуть пташки прилітати, цвіт калини їсти,
Будуть мені приносити з України вісти.]2

Ой всі пташки позлітались, цвіт калини з'їли,
Таки мені молодому правди не повіли.]2

ГЕЙ, НА ГОРІ ТАМ ЖЕНЦІ ЖНУТЬ

Marciale

Гей на го - рі там жен - ці жнуть, а по - під го - ро - ю,

до-лом, до - ли - но - ю ко - за - ки йдуть. Гей!

До - ли - но - ю, гей! ли - ро - ко - ю ко - за - ки йдуть.

Гей на горі там женці жнуть,] 2
 А попід горою, долем, долиною
 Козаки йдуть.

Гей, долиною, гей!] 2
 Широкою
 Козаки йдуть.

Попереду Дорошенко] 2
 Веде своє військо, військо Запорозьке
 Хорошенько.

Гей, долиною...

А позаду Сагайдачний] 2
 Що проміняв жінку за тютюн та люльку
 Необачний.

Гей, долиною...

ЧУМАЦЬКІ ПІСНІ

НАД РІЧКОЮ, БЕРІЖКОМ

Над річ - ко - ю, бе - ріж - ком і - шов чу - мак з ба - тіж - ком.

Гей, гей, з До - ну до до - му.

Над річкою, беріжком
Ішов чумак з батіжком
Гей, гей, з Дону до дому.

За плечима торбина,
Ще й латана свитина —
Гей, гей, дочумакувавсь!

«Постій, чумак, постривай,
Шляху в людей розпитай,
Гей, гей, чи не заблудивсь?»

«Мені шляху не питать:
Прямо степом мандрувать,
Гей, гей, долю доганять!

Пішла доля ярами,
Зеленими лугами —
Гей, гей, не вмів шанувать!

Як я долі не знайду, —
До шинкарки в шинк зайду,
Гей, гей, забуду біду!»

— — —

СТРІЛЕЦЬКІ ПІСНІ

— — —

В ГОРАХ ГРІМ ГУДЕ

Marciale

В горах грім гу - де, хоч зи - ма па - де, зем - лю зо - ра - ли гар -
 ма - ти. Гре - мить вій - на, дуд - нить лу - на,
 дри - жать ра - не - ні Кар - па - ти, па - ти.

В горах грім гуде, хоч зима паде,
 Землю зорали гармати.
 Гримить війна, дунить луна,
 Дрижать ранені Карпати.] 2

Хто живий, вставай, боронити край,
 Вкритий вогнем і мерццями,
 Не буде тобі сумно у борбі,
 Між Січовими Стрільцями.] 2

Лютий кат прийшов проливати кров,
 Взяти народ наш в неволю,
 І море сліз у край приніс,
 Розбій і смерть і недолю.] 2

Та вступився кат із верхів Карпат,
 Втік, наче вовк, манівцями,
 Або тут і впав, як у бій попав
 Із Січовими Стрільцями.] 2

Хто ж то там іде і перед веде?
 Диво! Це наші дівчата:
 Личко, як мак, кругом козак,
 Душа стрілецька завзята.] 2

ГЕЙ, У ЛУЗІ ЧЕРВОНА КАЛИНА

Andante

Гей, у лу - зі чер - во - на ка - ли - на по - хи - ли - ла - ся, чо - гось
на - ша слав - на У - кра - ї - на за - жу - ри - ла - ся. А ми ту - ю
чер - во - ну ка - ли - ну пі - дій - ме - мо, а ми на - шу
сла - вну У - кра - ї - ну гей, роз - ве - се - ли - мо. се - ли - мо!

Гей, у лузі червона калина
Похилилася.
Чогось наша славна Україна
Зажурилася.

А ми тую червону калину
Підіймемо,
А ми нашу славу Україну
Гей, гей, розвеселимо.] 2

Маршерують Стрільці Січовії
У кривавий тан.
Визволяти рідну Україну
З московських кайдан.

А ми тую...

ЗАЖУРИЛИСЬ ГАЛИЧАНКИ

Сл. і муз.: Р. Купчинський

Allegretto

За-жу-рились Га-личан-ки тай на ту-ю зміну; Хто ж нас поці-лу-є в ус-та
«Ой, від-ходять на-ші стрільці десь на У-кра-ї-ну.

ма-ли-но-ві, ка-рі о-че-нята, чор-ні бро-ви?» чор-ні бро-ви?»

Зажурились Галичанки тай на тую зміну:
«Ой, відходять наші стрільці десь на Україну,
Хто ж нас поцілує в уста малинові,]₂
Карі оченята, чорні брови?»

«Не журіться, Галичанки, є ще і військові,
Ті ще краще обіймають, ніж Стрільці Січові,
Ті вас поцілують в уста малинові,]₂
Карі оченята, чорні брови.»

«Ой, не будуть більш військові з нами приставати
І не будуть нас військові за стан обіймати,
Ні не поцілують в уста малинові,]₂
Карі оченята, чорні брови.»

«Аж як ви із України вернетесь знову
І як перше знов підете з нами на розмову,
Тоді вже цілуйте в уста малинові,]₂
Карі оченята, чорні брови.»

ЗАКВІТЧАЛИ ДІВЧАТОНЬКА

Сл. і муз.: Р. Купчинський

Adagio dolente

За - квіт - ча - ли дів - ча - тонь - ка Стрільце - ві мо -
- ги - лу замість ма - ли завіт - ча - ти стрілець - ку - ю ми - лу.

Заквітчали дівчатонька
Стрільцеві могилу
Замість мали завітчати] 2
Стрільцькою милу.

Невисокий хрест з берези
Заплели віночком,
Замість мали заплітати] 2
Косу барвіночком.

І пісочком висипали
Стежечку довкола,
Замість мали простелити] 2
Рушник до престоло.

Схилилися дві черешні
На ліво й на право,
А на віттях вітер грає] 2
Про Стрільцьку Славу.

ЇХАВ СТІЛЕЦЬ НА ВІЙНОНЬКУ

Marciale

Ї - хав стрі-лець на вій - онь - ку   прощав сво - ю дів-чи - онь - ку:

Прощай ми - ленька, чор - но - бривень - ка,   я йду в чу - жу   сто - ро - оньку!

Їхав стрілець на війноньку,
Прощав свою дівчиноньку:
Прощай, миленька, чорнобривенька,]₂
Я йду в чужу сторононьку!

Подай дівчино хустину,
Може я в бою загину,
Накриють очі темної ночі]₂
Легше в могилі спочину.

Дала дівчина хустину,
Козак у бою загинув,
Темної ночі покрили очі,]₂
Він у могилі спочинув.

Лихії люди насилу
Взяли нещасну дівчину,
А серед поля гнеться тополя]₂
Та й на стрілецьку могилу.

МИ ЙДЕМ ВПЕРЕД

Сл. і муз.: Л. Лепкий

Marziale

Ми йдем вперед, над на-ми ві тер ві - є, і рідні нам вкло- няються жита, від
радос-ти аж сер-це млі - є, за волю смерть нам не страшна. Від - на!

Ми йдем вперед, над нами вітер віє,
І рідні нам вклоняються жита,
Від радості аж серце мліє,
За волю смерть нам не страшна.]2

Ми йдем вперед, здалека чути гуки,
Гармати б'ють, там воля, або смерть,
Не буде більш терпінь, ні муки,
Вперед! Там воля, або смерть!]2

Дзвенять шаблі, як ясне сонце сяють,
Гримлять пісні, аж земля свята
Дрижить під нами дорога...
За волю смерть нам не страшна.]2

НЕ СМІЄ БУТИ В НАС СТРАХУ

Сл. і муз.: Р. Купчинський

Marchiale

Не смі-є бу-ти в нас страху, ні жад-но-ї три - во - ги, бо

ми є ли - ца - рі гріз-ні За-ліз-но-ї Ост - ро - ги, бо - ро - ги.

Не сміє бути в нас страху,
Ні жадної тривоги,
Бо ми є лицарі грізні
Залізної Остроги.] 2

Не страшать нас ні в цісарів
Високії пороги,
Бо ми є...

Не святкуватиме ніхто
Над нами перемоги,
Бо ми є...

ОЙ, ВИДНО СЕЛО

Сл. і муз.: Л. Лепкий

Marchiale

Ой, вид-но се - ло, широ - ке се - ло під го - ро - ю,
ой, там ідуть стрільці, Сі - чо - ві - і Стрільці до бо - ю...

І - де, і - де військо крізь ши - ро - ке по - ле, хлопці ж бо то

хлоп - ці, як со - коли. Ха - ха, ха - ха, ха -

- ха - ха - ха - ха - ха, гей. Дів - чи - но, рибчи - но, чорнобрив -

- ко мо - я, вийди, вийди; вийди, вийди чим ско - рі - ше до вік - на!

Хлопці ж бо то хлоп - ці, як со - ко - ли. Ха - ко - ли.

Ой, видно село, широке село під горою,
Ой, там ідуть стрільці, Січові Стрільці до бою
Іде, іде військо крізь широке поле,
Хлопці ж бо то хлопці, як соколи.

Ха-ха, ха-ха, ха-ха-ха-ха-ха-ха, гей,
Дівчино, рибчино, чорнобривко моя,
Вийди, вийди; вийди, вийди
Чим скоріше до вікна!
Хлопці ж бо то хлопці, як соколи.

2

Ой, видно село, широке село під горою,
Ой, там ідуть стрільці, Січовії Стрільці до бою
Попереду ідуть старші отамани —
Гей, хто за Україну, хай йде з нами!

Ха-ха...

Ой, видно село, широке село під горою,
Ой, там ідуть стрільці, Січовії Стрільці до бою
А хто піде з нами, буде славу мати —
Ми йдем за Україну воювати!

Ха-ха...

— — —

ПОВСТАНСЬКІ ПІСНІ

— — — — —

ГЕЙ, СТЕПАМИ

Marchiale

Гей, сте - па - ми, темни - ми я - ра - ми йдуть походом за - ліз - ні пол - ки.
Хто від - важ - ний хай і - де із нами, ли - ца - ря - ми будьмо ю - на - ки.

Гей, степами темними ярами,
Йдуть походом залізні полки.
Хто відважний хай іде із нами,
Лицарями будьмо, юнаки.

] 2

За нікого битись не будемо,
До нікого в найми не підем,
Для України ми усі живемо,
І за неї голови кладем.

] 2

Кожний ворог йде нас визволяти,
А для себе землю він краде.
На могилу землю буде мати!
На могилі воля зацвіте!

] 2

Лети, пісне, попід небесами,
До українських промовляй сердець,
Хай же буде наша воля з нами,
А ворожим замірам кінець!

] 2

МАРШ КУРЕНЯ «БОЙКІВ»

(Світить місяць)

Marziale

Рум, рум, рум, рум, Світить місяць понад темним лісом, буйний вітер кругом за - ві - ва.

Із гір Кар - пат я - ра - ми на до - ли - ну сот - ня пов - стан - ців гордо ви - сту -

- па. Гей, гей, гей, гей, гей! Сотня пов - стан - ців гордо вис - ту - па.

Світить місяць понад темним лісом,
Буйний вітер кругом завіва.

Із гір Карпат ярами на долину
Сотня повстанців гордо виступа.

Гей, гей, гей, гей, гей!

Сотня повстанців гордо виступа.] 2

Лунає пісня довкруги бадьора,
Кожний тисне зброю у руках,
Журчить потік, шумлять карпатські бори,
Веселий усміх грає на устах.

Гей, гей...

Тремтять кати, почувши брязкіт зброї
Юних орлят і месників за кров,
Встає народ, вже сходить сонце волі,
Вже досить мук, недолі і оков.

Гей, гей...

МАШЕРУЮТЬ ДОБРОВОЛЬЦІ

Marziale

Ма-ше-ру-ють до - бровольці, як ко-лись і - шли стрільці,
Ся-ють їх шо - ло - ми в сонці, гра-є у-сміх
на ли - ці. Хто жи - вий, хто жи-вий, в ряд ста - вай, в ряд ста-вай,
ви-зво - ля - ти, здо - бу - ва - ти Рідний Край! Хто жи - Рідний Край!

Машерують добровольці,
Як колись ішли стрільці,
Сяють їх шоломи в сонці,
Грає усміх на лиці.

Хто живий, хто живий,
В ряд ставай, в ряд ставай,
Визволяти, здобувати рідний край.] 2

Перед нами молодими
Простягнувся волі шлях.
А над ними небо синє,
Ясне сонце в небесах.

Хто живий, хто живий...

Вже не буде ворог лютий,
Розпинать на хрест батьків,
І не влиє вже отрути
В чисті душі юнаків.

Хто живий, хто живий...

ПОДАЙ, ДІВЧИНО, РУЧКУ НА ПРОЩАННЯ

По-дай, дів-чи-но, руч-ку на про-шання мо-же ос-тан-ній вже раз.

Прийшла хвили - на, час і - ти до бо-ю мусиш сповняти свій на - каз.

Подай, дівчино, ручку на прощання,
Може останній вже раз.
Прийшла хвилинка, час іти до бою,]₂
Мусиш сповняти свій наказ.

Вони йшли до бою темної ночі
А ясні зорі їм сіяли.
Гармати били, вони наступали,]₂
Один по другому падали.

Бачив він, бачив раненого друга,
Що впав на землю ще живий.
З грудей червона кров текла рікою,]₂
Останні слова говорив:

«Напиши до батька, напиши до неньки,
Напиши до любої дівчини,
Що гостра куля грудь мою пробила,]₂
В бою за волю України.»

СОЛОВІЮ, РІДНИЙ БРАТЕ

Со-ло-ві - ю, рід-ний бра - те, ви-клич ме - ні дів - ча з ха - ти. Та

раз, два, ви - клич ме - ні дів - ча з ха - ти, та раз.

Соловію, рідний брате,
Виклич мені дівча з хати,
Та раз, два,
Виклич мені дівча з хати, та раз.

Виклич мені дівча з хати,
Бо я маю щось спитати.
Та раз, два...

Бо я маю щось спитати,
Чи не була стара мати.
Та раз, два...

Ой, чи була, чи не була,
Що з повстанцем говорила.
Та раз, два...

А я мамі признаюся,
Що з повстанцем кохаюся.
Та раз, два...

Я СЬОГОДНІ ВІД ВАС ВІД'ЇЖДЖАЮ

Moderato

Я сьо - го - дні від вас ві - д'ї - жджаю бо - ро - ни - ти рід - не - сенький

край, мо - же вернусь, а мо - же за - ги - ну, ти, дів - чино, про ме - не зга - дай.

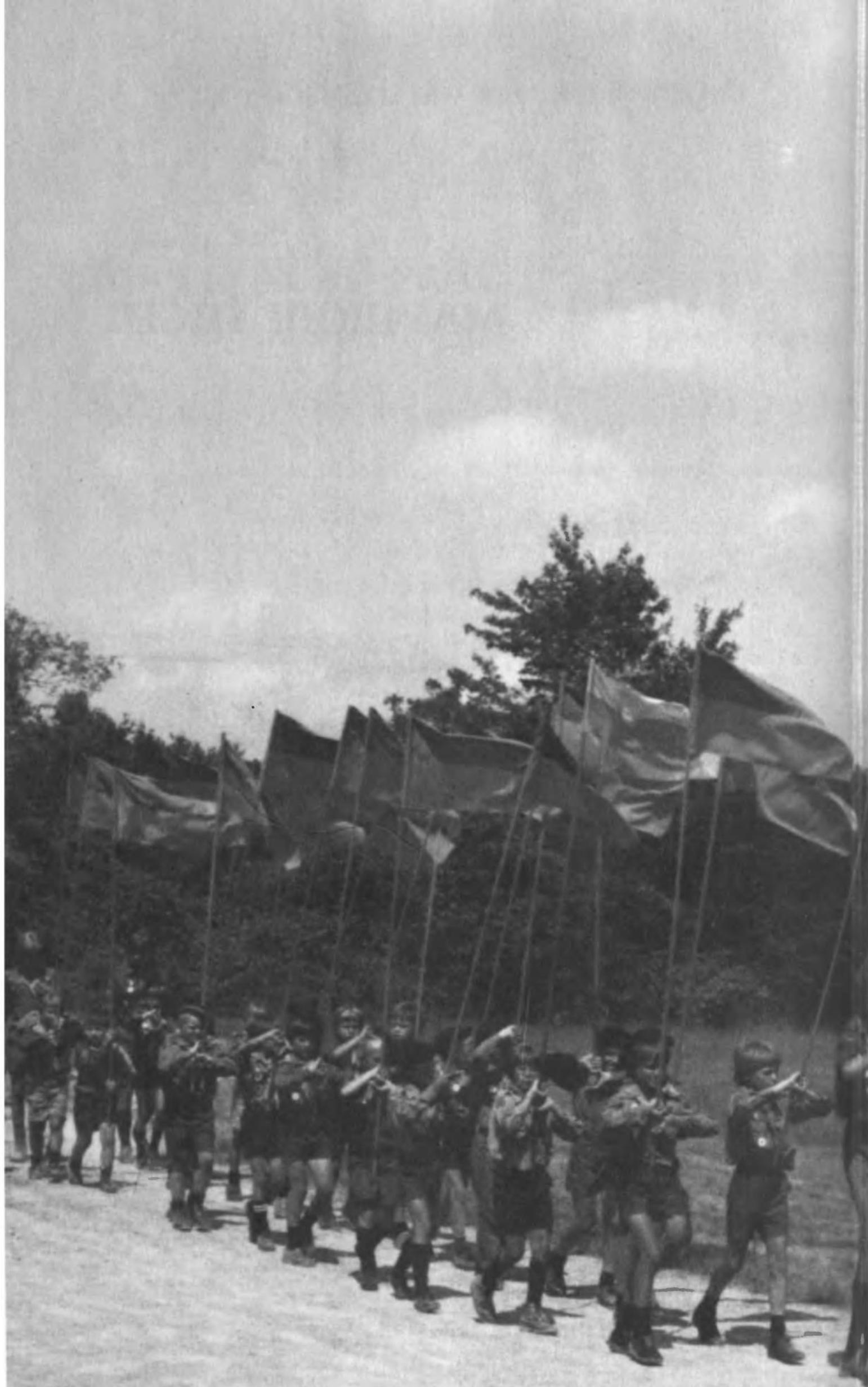
« Я сьогодні від вас від'їжджаю
Боронити ріднесенький край, —
Може вернусь, а може загину,]₂
Ти, дівчино, про мене згадай. »

І згадай ті щасливі хвилини,
Як любили, кохалися ми...
Твоє личко - рожевий цвіточок,]₂
Твої очі чарують мене. »

А удома старенькая мати
Свого сина у вікно вигляда,
Чи поверне він з чорного лісу,]₂
Чи покращить матусі життя? »

« Ой не плач, не ридай, стара мати,
Твого сина на світі вже нема...
Він загинув в повстанському бою,]₂
Залишилась могила сумна. »

МАРШОВІ ПІСНІ

ВІД СИНЬОГО ДОНУ

Слова: О. Кобець

Муз.: М. Гайворонський

Marciale

Від си-ньо-го До - ну до сивих Карпат ол- на нероздільна ро- ли-на, без

панства без рабства, насильства і зрад, вільна незалежна Вкра- ї- на, без - ї- на.

Від синього Дону до сивих Карпат
Одна нероздільна родина,
Без панства, без рабства, насильства і зрад,]₂
Вільна незалежна Україна.

Ми діти України, широких степів,
Ми завжди готові до бою.
За правду, за волю, за славу батьків]₂
Наш прапор леліє горою.

Сини України! Ставаймо вільні
Під прапор ідеї одної -]₂
Зберем з поля рідного квіти рясні
В вінок України вільної.

ЗІРВАЛАСЯ ХУРТОВИНА

Слова: Г.К.

Муз.: В. Витвицький

Marciale

Зір - ва - ла - ся хур - то - ви - на, топче збіж - жя на ла - ну,
ви - ря - джала ма - ти сво - го си - на на кри - ва - ву - ю вій - ну.

The musical score is written on two staves. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one flat (B-flat), and a common time signature (C). The tempo/style marking 'Marciale' is placed above the first staff. The melody consists of quarter and eighth notes, with some notes beamed together. The second staff continues the melody with similar rhythmic patterns. The lyrics are printed below the notes, with hyphens indicating syllable placement.

Зірвалася хуртовина,
Топче збіжжя на лану,
Виряджала мати свого сина,
На криваву війну.] 2

«Підеш, сину, моя дитино,
У завзятий, лютий бій -
Захищати рідну Україну,
Боронити нарід свій.] 2

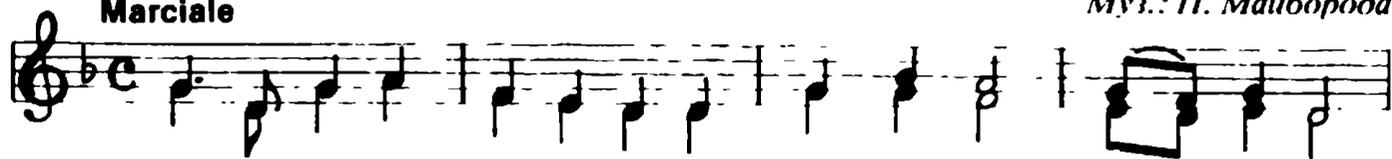
Як вернешся, сину, вквітчаю
Цвіт-каліною твій кріс,
Не вернешся - тихо заридаю,
Хай ніхто не бачить сліз.»] 2

«Ой, вернуса, та моя мати
Як калина зацвіте,
Принесу я до твоєї хати
Сонце волі золоте!»] 2

І КУРИТЬ ДОРІЖЕНЬКА

Marciale

Муз.: П. Майборода

Сон - цем вра - ніш - ним зі - грі - та синь ді - бров, синь дібров.

І ше - почуть ніж - но кві - ти про лю - бов, про лю - бов.

Зо - ло - ти - ми ро - са - ми ме - рехтять по - ля даль без кра - я.

сві - тла мрі - я сер - це зве - се - ля.

Сонцем вранішнім зігріта синь дібров, синь дібров,
І шепочуть ніжно квіти про любов, про любов.
Золотими росами мерехтять поля
Даль безкрая, світла мрія серце звеселя.] 2

Посилають полустанки нам привіт, нам привіт,
Наші весни, наші ранки, цілий світ, цілий світ.
І в дороги дальні нас веде любов,
І серцями нерозлучні ми зійдемося знов.] 2

Нам на радість всі дороги, всі путі, всі путі,
З нами щастя, перемоги у житті, у житті.
І курить доріженька, і зове у даль,
Як любились, як стрічались, забувати жаль.] 2

МАРШ ЛЕЩАТАРІВ

Слова і муз.: Р. Купчинський

Marziale

Гей, у со - няшні про - сто - ри, гей, на во - лю з хат тіс - них, че - рез

го - ри, че - рез бо - ри по ки - ли - мах сні - го - вих. На ле - ша - тах

мов на кри - лах, ловим ко - жну яс - ну мить. Тіль - ки кров нам гра - є

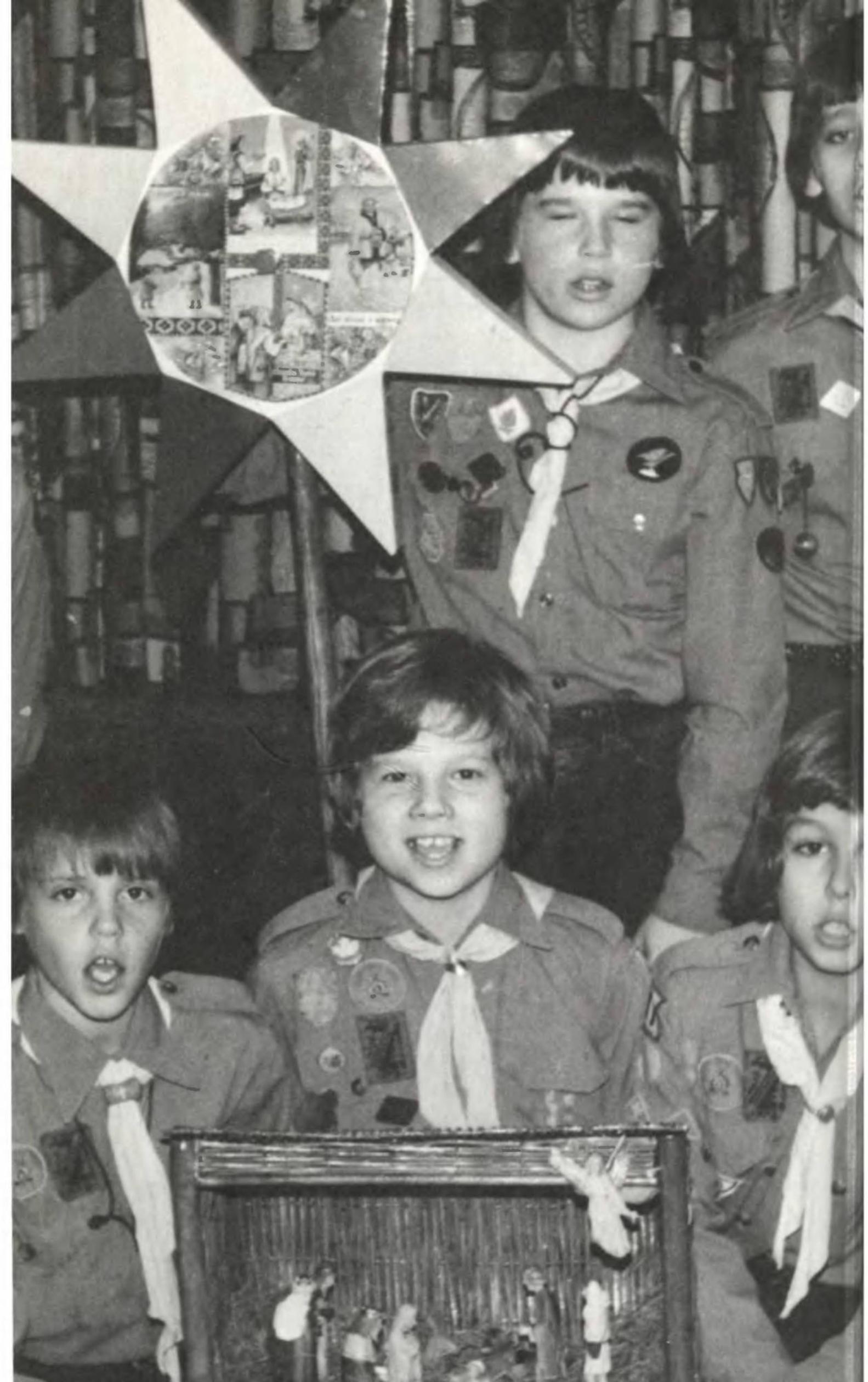
в жилах, тіль - ки ві - тер нам шу - мить.

Гей, у соняшні простори,
Гей, на волю з хат тісних,
Через гори, через бори,
По килимах снігових.
На лещатах мов на крилах,
Ловим кожну ясну мить,
Тільки кров нам грає в жилах,
Тільки вітер нам шумить.

Гей, покинь турботи в хаті,
І до гурту приставай!
Перед нами в білій шаті
Розгорнувся рідний край.
На лещатах, мов ...

ОБРЯДОВІ І ЦЕРКОВНІ ПІСНІ

КОЛЯДКИ

БОГ ПРЕДВІЧНИЙ

Moderato

Бог Пред - віч - ний, на - ро - див - ся. Прийшов днесь із не - бес,
щоб спас - ти люд свій весь, і у - ті - шив - ся.

Бог Предвчний, народився,
Прийшов днесь із небес,
Щоб спасти люд свій весь, } 2
І утішився.

В Вифлеємі народився,
Месія, Христос наш, } 2
І Пан наш для всіх нас
Нам народився.

Слава Богу! Заспіваймо,
Честь Сину Божому } 2
І Пану нашому
Поклін віддаймо.

В ВИФЛЕЄМІ ДНЕСЬ МАРІЯ

Maestoso

В Ви-фле-є - мі днесь Ма-рі - я Пре-чис - та Сла - ва во
По - ро-ди-ла у вер-те-пі нам Хрис - та.

вишніх Бо - гу, Сла-ва во вишніх Бо - гу. І мир всім на зем - лі!

**В Ви-фле-є-мі днесь Марія Пречиста,
Породила у вертепі нам Христа.**

Слава во вишніх,
Слава во вишніх,
І мир всім на землі!] 2

Янгол з неба всіх пастирів вітає
І веселу цю новину звіщає:
Слава во вишніх...

А зі сходу за звіздою йдуть царі,
Три преславні, прерозумні звіздарі.
Слава во вишніх...

Свій поклін Йому в покорі віддали,
Край стіп злото, ладан, миро поклали.
Слава во вишніх...

Ми Христові теж поклін свій віддаймо,
І разом з небесним хором співаймо.
Слава во вишніх...

ВО ВИФЛЕЄМІ

Andante

Во Ви-фле - є - мі ни - ні но - ви - на. В яслах спо - ви - тий
Пре-чис-та Ді - ва зро - ди - ла Си - на.
поміж бид - ля - ти, спо - чив на сі - ні Бог не об - ня - тий.

Во Вифлеємі нині новина,
Пречиста Діва зродила Сина,
В яслях сповитий поміж бидляти,]₂
Спочив на сіні Бог не обнятий.

Вже Херувими славу співають,
Ангельські хори Пана вітають,
Пастир убогий несе, що може,]₂
Щоб обдарити Дитятко Боже.

Ісусе милий, ми не багаті,
Золота, дарів не можемо дати,
Но дар цінніший несем від мира,]₂
Це віра серця, це любов щира.

Глянь оком щирим, о Божий Сину,
На нашу землю, на Україну,
Зішли їй з неба дар превеликий,]₂
Щоб Тя славила на вічні віки.

ДОБРИЙ ВЕЧІР, ТОБІ...

Andante poco Moderato

Добрий ве-чір то - бі, па-не гос-по - да - рю! Радуй - ся!

Ой ра-дуй-ся зем - ле Син Бо - жий на - ро-див - ся!

Добрий вечір тобі, пане господарю,
Радуйся! Ой, радуйся,
Земле, Син Божий народився.]²

Застеляйте столи та все килимами,
Радуйся!...

Кладіть нам колачі з ярої пшениці,
Радуйся!...

Та ідуть до тебе три празники в гості,
Радуйся!...

НОВА РАДІСТЬ СТАЛА

Maestoso

Но-ва ра - дість ста-ла, що на не - - бі хва-ла,
звізда яс - на над вер - те - пом у - весь світ о - сі - я - ла.

Нова радість стала, що на небі хвала,
Звізда ясна над вертепом увесь світ осіяла.]2

Де Христос родився, з Діви воплотився,
Як чоловік пеленами убого повився.]2

Пастушки з ягнятком перед тим Дитятком
Навколінця припадають, Царя Бога вихваляють.]2

Просим Тебе, Царю, просимо всі нині,
Даруй волю, верни славу нашій Неньці Україні.]2

ПО ВСЬОМУ СВІТІ СТАЛА НОВИНА

Moderato

По всьому сві - ті стала но-ви-на: Ді-ва Ма-рі - я сина роди - ла.

Сі - ном притру-си - ла, в яслях по-ло-жи-ла Господ - нього Си - на.

По всьому світі стала новина:

Діва Марія сина родила,

Сіном притрусилася, в яслях положила

Господнього Сина.

] 2

Діва Марія Бога просила:

«В що ж би я сина свого сповила?

Ти, небесний Царю, пришли мені дари

Цього дому господарю».

] 2

Зійшли ангели з неба до землі,

Принесли дари Діві Марії:

Три свічі воскові, ще й ризи шовкові

Ісусові Христові.

] 2

ЩЕДРІВКИ

— — —

ОЙ, СИВА Я ТА І ЗОЗУЛЕНЬКА

Andante

Ой, си - ва я та і зо - зу - лень - ка, Щед - рий ве - чір,

доб - рий ве - чір, доб - рим лю - дям на здо - ро - в'я!

Ой, сива я та і зозуленька,
Щедрий вечір, добрий вечір,
Добрим людям на здоров'я!

Усі сади та і облітала
Щедрий вечір,...

А в одному та і не бувала.
Щедрий вечір,...

А в тім саду три тереми:
Щедрий вечір,...

У першому красне сонце,
Щедрий вечір,...

У другому ясен місяць,
Щедрий вечір,...

А в третьому дрібні зірки,
Щедрий вечір,...

Ясен місяць — пан господар,
Щедрий вечір,...

Красне сонце — жона його,
Щедрий вечір,...

Дрібні зірки — його діти.
Щедрий вечір,...

ОЙ, У САДУ, САДУ

Moderato

Ой, у са - ду, са - ду, са - ду ви - но - гра - ду. Ра - дуй - ся!

Ра - дуй - ся, зем - ле, Син Бо - жий на - ро - див - ся.

The image shows two staves of musical notation in 2/4 time, marked 'Moderato'. The first staff contains the melody and accompaniment for the first line of lyrics. The second staff continues the melody and accompaniment for the second line of lyrics. The lyrics are written below the notes, with hyphens indicating syllables across notes.

Ой, у саду, саду, саду винограду. Радуйся!
Радуйся, земле, Син Божий народився.

А у тому саду сивий коник грає. Радуйся!
Радуйся,...

А до того коня ніхто не приступить. Радуйся!
Радуйся,...

А тільки приступить молодий Іванко. Радуйся!
Радуйся,...

ЩЕДРИЙ ВЕЧІР ВСІМ НАМ

Allegretto

Щедрий ве - чір всім нам,   ша-сли-ва го - ди - на!   Ла-до,
По-ро-ди-ла   Ді - ва   Предвіч - но-го   Си - на!

Ла-до, Ла-до, Всім на   сві-ті ра-до! Щедрий ве-чір   на зем - лі!

Щедрий вечір всім нам, щаслива година,
Породила Діва предвічного Сина.
Ладо, Ладо, Ладо!
Всім на світі радо:
Щедрий вечір на землі!] 2

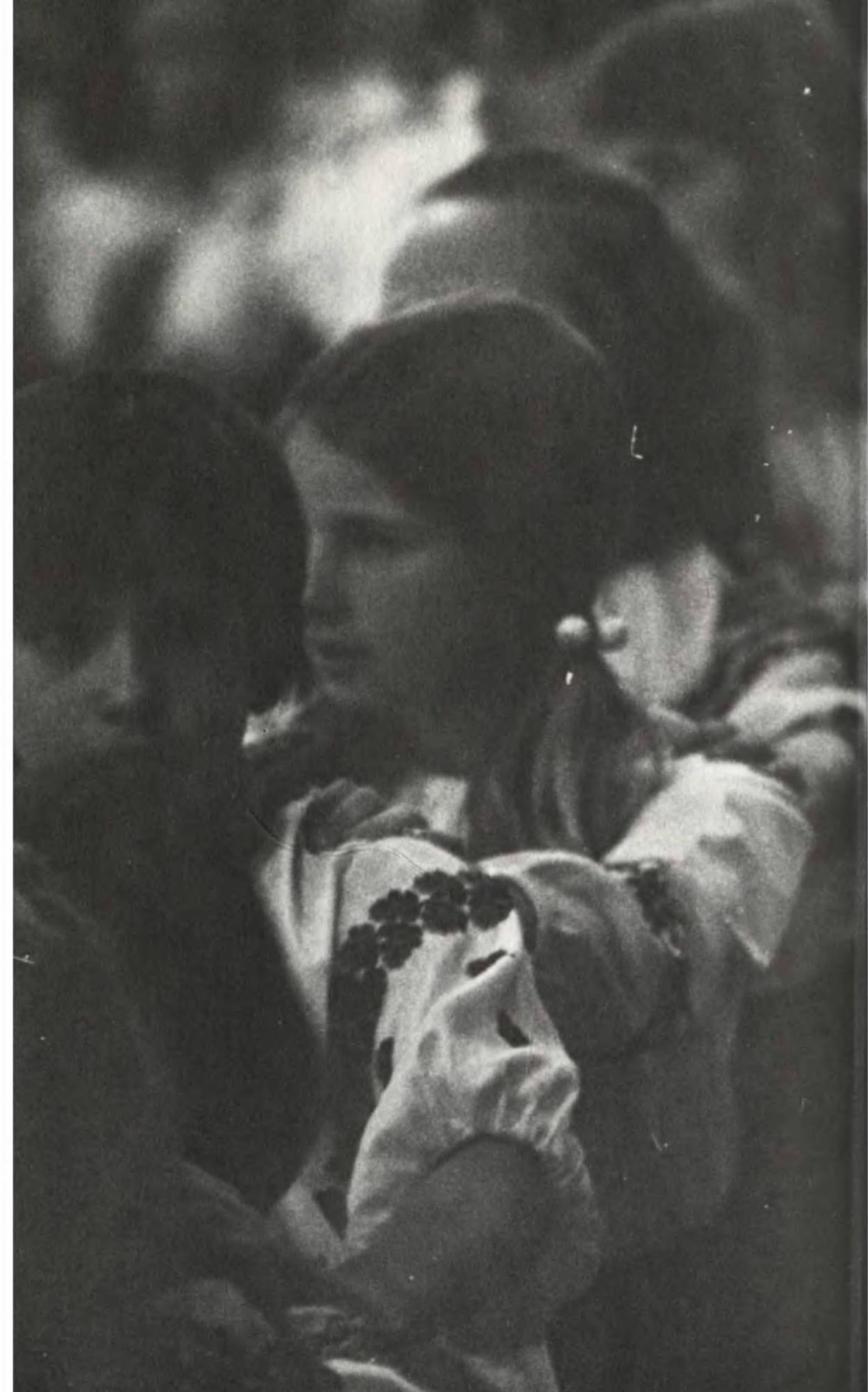
Не в пишних палатах Бога породила,
А в біднім вертепі Господа повила.
Ладо,...

Не білі перини Богові стелила,
На в'язочці сіна Вічного зложила.
Ладо,...

Не поміж царями Господь нам явився,
А між вівчарями в яслах положився.
Ладо,...

А небесні духи в синяві співають,
Пастирів убогих до стайні скликають.
Ладо,...

ВЕЛИКОДНІ І ВЕСНЯНКИ

А ВЖЕ ВЕСНА

Moderato

The musical score is written on two staves in G major (one sharp) and 3/4 time. The tempo is marked 'Moderato'. The melody is simple and folk-like, with lyrics written below the notes. The first staff contains the first two lines of the song, and the second staff contains the last two lines. The lyrics are: 'А вже вес - на, а вже крас - на, із стріх во - да кап - ле, із стріх во - да кап - ле, із стріх во - да кап - ле, із стріх во - ла кап - ле.'

А вже вес - на, а вже крас - на, із стріх во - да кап - ле,
із стріх во - да кап - ле, із стріх во - ла кап - ле.

А вже весна, а вже красна,
Із стріх вода капле.]3

Молодому козакові
Мандрівочка пахне.]3

Помандрував козаченько
У чистеє поле.]3

За ним іде дівчинонька:
«Вернися, соколе!»]3

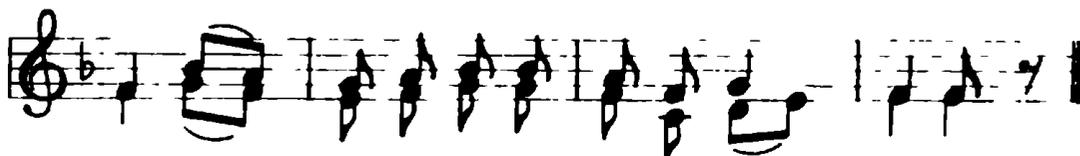
ВЕСНЯНКА

Allegretto

Обр.: М.О. Гайворонський

Го-роб-чи-ку - ше-бе-та - шеч-ку,   де сидиш ти?   На під-да-

- шеч-ку!   Де си-диш ти?   На під-да - шечку!

Горобчику-щебеташечку,
Де сидиш ти? На піддашечку!]2

Горобчику-щебеташечку,
Скажи мені усю правдечку!]2

Горобчику-щебеташечку,
Кому воля, кому неволя?]2

А дівчатам уся волечка:
За віночок та й у таночок.]2

Горобчику-щебеташечку,
Скажи мені усю правдечку!]2

Горобчику-щебеташечку,
Кому воля, кому неволя?]2

А хлопчикам уся волечка:
За дудочку та й на вуличку.]2

ЖУЧОК

Moderato

Ходить жу-чок, по ду-би-ні,
а жу-чи-ха по я-ли-ні. Грай, жучку, грай не-бо-же,
най ти Пан Біг до-по-мо-же.

Ходить жучок, по дубині,
А жучиха по ялині.
Грай, жучку, грай, небоже,]₂
Най ти Пан Біг допоможе.

На жучкові черевички,
Бо сам жучок невеличкий.
Грай, жучку...

На жучкові жупанчина,
Бо сам жучок, як дитина.
Грай, жучку...

На жучкові жупан ясний,
Бо сам жучок дуже красний.
Грай, жучку...

А хто хоче жучка мати,
Мусить йому їсти дати.
Грай, жучку...

ІВАНЧИКУ-БІЛОДАНЧИКУ

Moderato

І - ван - чи - ку Бі - лодан - чи - ку, поплинь, поплинь по Ду - найчи - ку,
роз - че - ши ко - су ру - су і чор - нень - кі брів - ця!

Іванчику-білоданчику,
Поплинь, поплинь по Дунайчику:
Розчеши косу русу,]
І чорненькі брівця.]²

Возьмися запід боки,
Покажи нам свої скоки.
Розчеши косу русу]
І чорненькі брівця.]²

Возьмися запід вишки,
Гляди собі товаришки,
Гляди собі другу]
З калинового лугу!]²

КАЧАТА, ГУСЯТА

Гагілка

Moderato

Качата, гусята всю гору вкрили
в попову сажавку пити ходили.

The musical score is written on two staves in a 3/4 time signature with a key signature of one flat (B-flat). The tempo is marked 'Moderato'. The melody is simple and folk-like, with lyrics written below the notes. The first line of music corresponds to the first line of lyrics, and the second line of music corresponds to the second line of lyrics.

Качата, гусята — всю гору вкрили;
В попову сажавку пити ходили.]2

Маруню, ягідко, займи качата;
Поцілуй милого в чорні очата!]2

Люблю медок, бо солоденький;
Ой, люблю милого, бо молоденький]2

Люблю медок, солодко буде;
Ой, люблю милого: він мене буде!]2

КРИВИЙ ТАНЕЦЬ

Ми кри - во - го тан-цю йде-мо, ми кри-во- го тан-цю йде-мо.

Ми кривого танцю йдемо,]2
Ми в нім кінця не знайдемо,]2
Ані кінця, ані ладу,]2
Не пізнати, котра ззаду.]2

Ти сивая зозуленько,]2
Закуй же нам веселенько!]2
Ти тоді нам закувала,]2
Як панщина дякувала.]2
Тепер нам ягілка мила,]2
Вже ся панщина скінчила.]2

РОЗВИЛИСЯ ОГІРОЧКИ

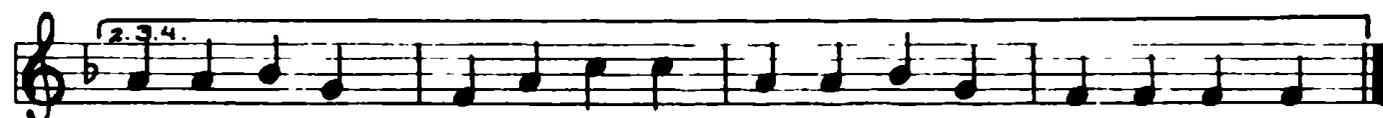
Гагілка

Роз-ви-ли-ся о - - роч-ки в зе-ле-ні-ї по - плі - точ-ки.

Най ся в'ють, най цві-туть, най зе - ле - ні бу - дуть.

Ой са - ди-ла, по-ли-ва-ла, їх дбай-ли-во ло-гля-да-ла.

Розвилися огірочки, в зеленій попліточки.
Най ся в'ють, най цвітуть, най зелені будуть.

Питалася мати дочки, чи садила огірочки.
Ой садила, поливала, їх дбайливо доглядала.

Питалася мати дочки, чи полола огірочки?
Ой полола, підливала, їх дбайливо доглядала.

Питалася мати дочки, чи підгортала огірочки?
Підгортала, підливала, все дбайливо доглядала.

ХРИСТОС ВОСКРЕС

Maestoso

Христос Воскрес, Хри - стос Воскрес! Радість з не - ба ся я - вля-є, пас-ха

красна днесь ві - та - є. Ра-дуй - те - ся ши-ро ни-ні, Бог дав щастя всій ро -

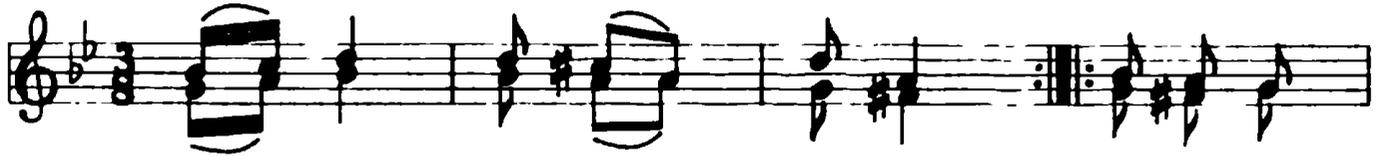
- ди - ні; Бог дав радість нам з небес: Христос Во - скрес! Христос Во - скрес!

**Христос воскрес, Христос воскрес!
Радість з неба ся являє,
Пасха красна днесь вітає.
Радуйтеся широко нині,
Бог дав щастя всій родині;
Бог дав щастя нам з небес:
Христос воскрес, Христос воскрес!**

**Христос воскрес, Христос воскрес!
Земленька зі сну збудилась,
В трави, квіти - замаїлась,
Звір і птичка веселиться,
Миром Божим світ краситься.
Люди! Мир дав Бог з небес;
Христос воскрес! Христос воскрес!**

ЯГІЛОЧКА

Moderato

Я - гіл, Я - гі - лоч - ка. У - ста - ла
Я - ге - ло - ва доч - ка.

ра - не - сень - ко, вми - ла - ся бі - ле - сень - ко.

Ягіл, Ягілочка. Ягелова дочка.
Устала ранесенько,
Умилась білесенько.] 2

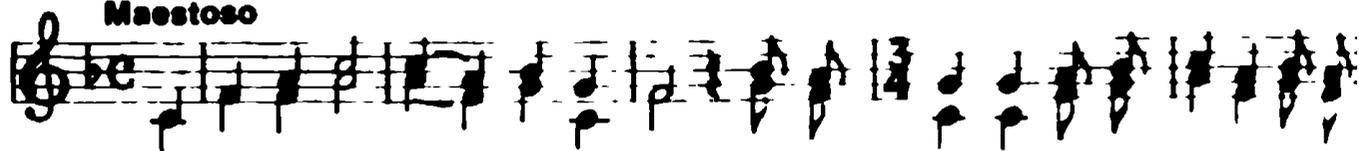
Ягіл-Ягілочка...
Квіточки забірала,
Віночок заплітала.] 2

Ягіл-Ягілочка...
На вулицю вийшла,
Як зіронька зійшла.] 2

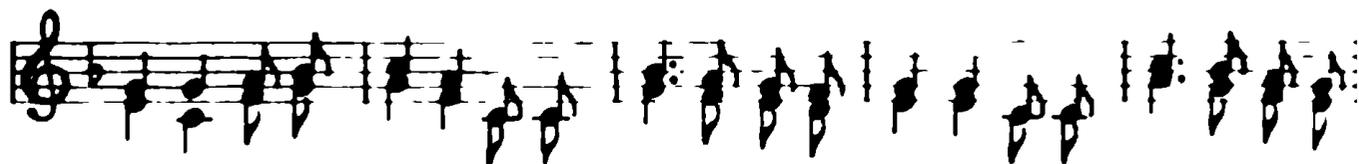
Ягіл-Ягілочка...
Вибери собі дівчину,
Як червону калину.] 2

ХРИСТОС ВОСКРЕС

Maestoso

Христос Воскрес, Хри - стос Воскрес! Радість з не - ба ся я - вля - є, пас - ха

красна днесь ві - та - є. Ра - дуй - те - ся ши - ро ни - ні, Бог дав щастя всій ро -

- ди - ні; Бог дав радість нам з небес: Христос Во - скрес! Христос Во - скрес!

**Христос воскрес, Христос воскрес!
Радість з неба ся являє,
Пасха красна днесь вітає.
Радуйтеся широко нині,
Бог дав щастя всій родині;
Бог дав щастя нам з небес:
Христос воскрес, Христос воскрес!**

**Христос воскрес, Христос воскрес!
Земленька зі сну збудилась,
В трави, квіти - замаїлась,
Звір і птичка веселиться,
Миром Божим світ краситься.
Люди! Мир дав Бог з небес;
Христос воскрес! Христос воскрес!**

ЯГІЛОЧКА

Moderato

Я - гіл, Я - гі - лоч - ка. У - ста - ла
Я - ге - ло - ва доч - ка.

ра - не - сень - ко, вми - ла - ся бі - ле - сень - ко.

Ягіл, Ягілочка. Ягелова дочка.
Устала ранесенько,
Умилась білесенько.] 2

Ягіл-Ягілочка...
Квіточки забірала,
Віночок заплітала.] 2

Ягіл-Ягілочка...
На вулицю вийшла,
Як зіронька зійшла.] 2

Ягіл-Ягілочка...
Вибери собі дівчину,
Як червону калину.] 2

ХРИСТОС ВОСКРЕС

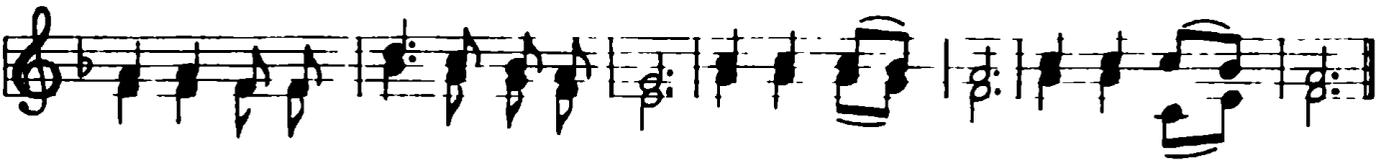
Maestoso

Христос Воскрес, Хри - стос Воскрес! Радість з не - ба ся я - вля-є, пас-ха

красна днесь ві - та - є. Ра-дуй - те-ся ши-ро ни-ні, Бог дав щастя всій ро -

- ди - ні; Бог дав радість нам з небес: Христос Во - скрес! Христос Во - скрес!

**Христос воскрес, Христос воскрес!
Радість з неба ся являє,
Пасха красна днесь вітає.
Радуйтеся широко нині,
Бог дав щастя всій родині;
Бог дав щастя нам з небес:
Христос воскрес, Христос воскрес!**

**Христос воскрес, Христос воскрес!
Земленька зі сну збудилась,
В трави, квіти - замаїлась,
Звір і птичка веселиться,
Миром Божим світ краситься.
Люди! Мир дав Бог з небес;
Христос воскрес! Христос воскрес!**

ЯГІЛОЧКА

Moderato

Я - гіл, Я - гі - лоч - ка. У - ста - ла
Я - ге - ло - ва доч - ка.

ра - не - сень - ко, вми - ла - ся бі - ле - сень - ко.

Ягіл, Ягілочка. Ягелова дочка.
Устала ранесенько,
Умилась білесенько.] 2

Ягіл-Ягілочка...
Квіточки забірала,
Віночок заплітала.] 2

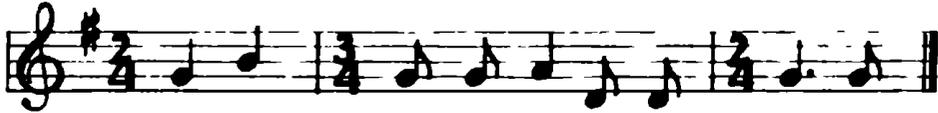
Ягіл-Ягілочка...
На вулицю вийшла,
Як зіронька зійшла.] 2

Ягіл-Ягілочка...
Вибери собі дівчину,
Як червону калину.] 2

ХТІЛА МЕНЕ МАТИ

Хті-ла ме - не ма - ти за пер - шо - го да - ти; та не дай ме - не,

ма - ти, та не дай ме - не взя - ти!

Хтіла мене мати
За першого дати:
Та не дай мене, мати
Та не дай мене взяти!
Бо той перший —
Хлопець кривоверший:
Та не дай мене, мати
Та не дай мене взяти!

Хтіла мене мати
За другого дати:
Та не дай...
Бо той другий —
Хлопець криволклубий:
Та не дай...

Хтіла мене мати
За третього дати:
Та не дай...
Бо той третій —
На горівку впертий:
Та не дай...

Хтіла мене мати
Четвертому дати:
Та не дай...
Бо четвертий —
Босий та обдертий:
Та не дай...

Хтіла мене мати
За п'ятого дати:
Та не дай...
Бо той п'ятий —
Хлопець кривоп'ятий:
Та не дай...

Хтіла мене мати
За шестого дати:
Та не дай...
Бо той шестий
Має вус із шерсти:
Та не дай...

Хтіла мене мати
За семого дати:
Та не дай...
Бо той семий —
Сумний, невеселий:
Та не дай...

Хтіла мене мати
За восьмого дати:
Та не дай...
Бо той восьмий
Куций, недорослий:
Та не дай...

Хтіла мене мати
Дев'ятому дати:
Та не дай...
Бо дев'ятий —
Не поставив хати:
Та не дай...

Хтіла мене мати
Десятому дати:
Та віддай мене, мати,
Та позволь мене взяти!
Бо десятый —
Хороший, вусатий:
Та віддай мене, мати,
Та позволь мене взяти!

КУПАЛЬСЬКІ

ГЕЙ НА ІВАНА

Andante

Гей, на І - ва - на, гей, на Ку - па - ла, гей, гей, гей.

Крас-на дів - чи - на до - лі шу - ка - ла, гей. гей, гей.

The image shows two staves of musical notation in a single system. The top staff begins with a treble clef, a key signature of one flat (B-flat), and a 4/4 time signature. The tempo is marked 'Andante'. The melody consists of eighth and quarter notes. The lyrics are written below the notes. The bottom staff continues the melody and lyrics.

Гей, на Івана, гей, на Купала, гей, гей, гей;

Красна дівчина долі шукала гей, гей, гей

Долі шукала, віночок вила гей, гей, гей

Долі водою його пустила гей, гей, гей.

Поплинь віночку, по бистрій хвилі гей, гей, гей

Поплинь під хату, де живе милий гей, гей, гей.

Поплив віночок долі водою гей, гей, гей.

Серце дівчини забрав з собою гей, гей, гей.

ГЕЙ, НА ІВАНА КУПАЛА

Moderato

Гей на І - ва - на Ку - па - ла. З ким ти Ма - ру - се сто - я - ла? З то - бой І -
- ван - ку з то - бо - ю з то - бо - ю, під зе - ле - но - ю вер - бою, вер - бо - ю.

Гей на Івана Купала,
З ким ти, Марусе, стояла?
З тобою, Іванку, з тобою, з тобою,] 2
Під зеленою вербою.

Гей, на Івана Купала
З ким ти, Ганусе, стояла?
З тобою, Васильку, з тобою, з тобою,] 2
Під червоною калиною.

Гей, на Івана Купала,
З ким ти, Катрусє, стояла?
З тобою, Петрусю, з тобою, з тобою,] 2
Під молодю березю.

Там де Маруся стояла,
Зелена рута зів'яла.
А де Іванко коні пас, коні пас,] 2
Зелен барвінок по пояс.

Покладу кладку вербову,
Час нам, дівчата, додому,
А ти, Марусє, останься, останься,] 2
З своїм Іванком звінчайся.

КУПАЛА НА ІВАНА

Ку - па - ла на І - ва - на, ку - па - ла на І -

- ва - на, І - шли дів-ки по я-гід-ки, і - шли дів-ки по я-гід-ки.

Купала на Івана]2

Ішли дівки по ягідки]2

Купала на Івана]2

Ішов Іван тай в воду впав]2

Купала на Івана]2

За ним Марена скочила]2

Купала на Івана]2

Дівка Марена втонула]2

МАРЕНА

Moderato

Кругом Ма - ри-ноньки хо-ди-ли ді - воньки, сто-ро-но - ю до-шикі-

-де, сто-ро-но-ю та на мо - ю ро-жень-ку чер-во - ну.

Ой на мо-рі хви-ля, при до-л - ні ро-са, сто-ро-но - ю до-шикі-

-де, сто-ро-но-ю та на мій бар - ві - но - чок зе - ле - ний.

Кругом Мариноньки ходили дівоньки,
Стороною дощик іде,
Стороною та на мою роженьку червону.]2

Ой на морі хвиля, при долині роса,
Стороною дощик іде,
Стороною та на мій барвіночок зелений.]2

Сьогодні Івана, а завтра Купала,
Рано-вранці сонце зійшло,
Рано-вранці та на мою роженьку червону.]2

Ой на морі хвиля...

ОЙ НА КУПАЛА

Moderato

Ой на Ку - па - ла,   Ку - па - лоч - ка,   не ви - спа - ла - ся   На - та - лоч - ка.

Ой на Купала, Купалочка,
Не виспалася Наталочка.

Погнала гуси дрімаючи,
На кілки ніжки збиваючи.

Ой дай же, Боже, довші ночі
На Наталчині карі очі.

ТАМ НАД РІЧКОЮ

Andante

Там над річ-ко - ю дів-ча сто- я - ло. З зе- ле - них кві -

- то - чок ві - но - чок пле - ло.

Там над річкою,
Дівча стояло;
З зелених квіточок
Віночок плело.] 2

А як я уплела,
В річку пустила.
По личку дрібненька
Слезонька сплила.] 2

Плинь, віночку, плинь
В ту сторону,
Де було мило
Серцю моєму.] 2

А як упливеш,
Скажеш що то я,
Тільки не забудь
Віночку сплینуть.] 2

ОБЖИНКОВІ

ОЙ, ЛІТАЄ СОКОЛОНЬКО

Moderato

Ой, лі - та - є со - ко - лонь - ко по по - лю,
та зби - ра - є че - ля - донь - ку до - до - му.

Ой, літає соколонько по полю,
Та збирає челядоньку додому.

Іди, іди, челядонько, додому,
Вигуляла все літечко по полю.

Вигуляла все літечко, ще й жнива,
Заболіла голівонька, ще й спина.

ПЕРЕПІЛОНЬКО СИВА

Moderato

Музична партитура для голосу та фортепіано. Темпозначення: Moderato. Ключ: дві бемолі (B, E-flat). Ритм: 4/4. Текст пісні розташований під нотами.

Пе-ре-пі - лонь-ко си - ва! Де ти бу-деш хо - ди - ла?
Ні жи-та, ні пше - ни - ці на гос-по - ла - ре - вій нив - ці.

Перепіленько сива!
Де ти будеш ходила?
Ні жита, ні пшениці,
На господаревій нивці.

Перепілонько мала,
Де ж ся будеш ховала?
Ми жито все пожали
І в снопи пов'язали.

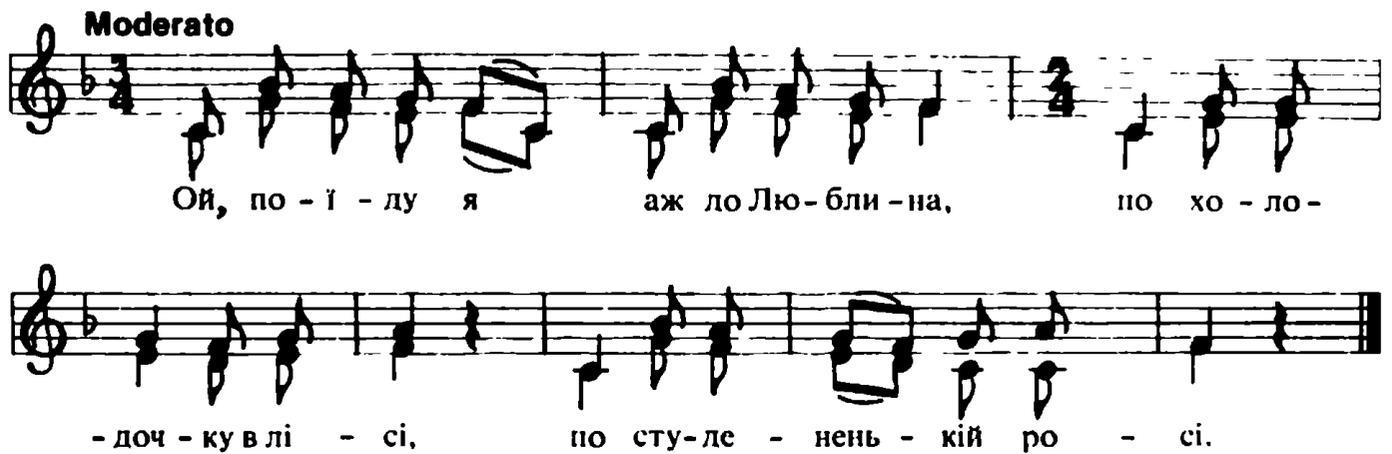
Вийди, господарю, вийди,
Віночок з голови здійми!
Віночок на кілочок.

ВЕСІЛЬНІ

ОЙ, ПОЇДУ Я

Moderato

Ой, по - ї - ду я аж до Лю - бли - на, по хо - ло -
- доч - ку в лі - сі, по сту - ле - нень - кій ро - сі.

Ой, поїду я аж до Люблина,
По холодочку в лісі,
По студененькій росі.

Дівчат любити, щастя шукати,
По холодочку...

Буду глядіти, дівоньки собі,
По холодочку...

Буду глядіти, тестонька собі,
По холодочку...

Буду глядіти, тещоньки собі,
По холодочку...

Знайду дівчину, вірну дружину,
По холодочку...

ОЙ, РАНО, РАНО

Moderato

Ой,ра- но ра- но На-сту-ня встава-ла, і ру-су ко-су гла-день-ко че-са-ла.

Вийся ко-со до по-я-са, для Насту-неньки окра-са, ру-су ко-су че-са - ла.

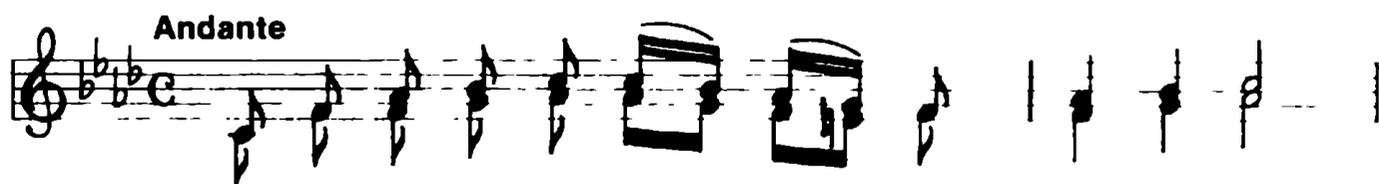
Ой,рано,рано Настуня вставала,
І русу косу гладенько чесала.

Вийся косо до пояса,
Для Марусеньки окраса,] 2
Русу косу чесала.

Та най музики Настуні заграють,
Та най Василька гості зустрічають.
Вийся, косо...

Ой, подивися, матусю рідненька,
Яка Настуня, ой, яка гарненька.
Вийся, косо...

ОЙ, ЧАС ТОБІ ГАНУСЕНЬКО

Ой, час то - бі Га - ну - се - нько, на по - саг,

по - кло - ни - ся ма - ті - нонь - ці до трьох раз.

Ой, час тобі Ганусенько, на посаг,
Поклонися матіноньці до трьох раз.

Ой, час тобі Ганусенько, на посаг,
Поклонися батенькови до трьох раз.

КОЛО МОЇ ХАТИ ЗАЦВІЛИ БЛАВАТИ

Moderato

Ко-ло мо - і ха - ти за - цві - ли бла - ва - ти, хті - ли ме - не ма - ти
во - се - ни від - да - ти. Хті - ли ме - не ма - ти во - се - ни від - да - ти.

Коло мої хати
Зацвіли блавати,
Хтіли мене мати]²
Восени віддати.

А мати хотіли,
А я не хотіла.
Прийшли старостоньки,]²
Я їм відповіла:

«Не косіть травичку,
Бо ще зелененька,
Не віддавай, мати,]²
Бо-м ще молоденька.»

«Зачекай, сестричко,
Ще не віддавай си,
На городі ружа —]²
Урви, завітчай си.»

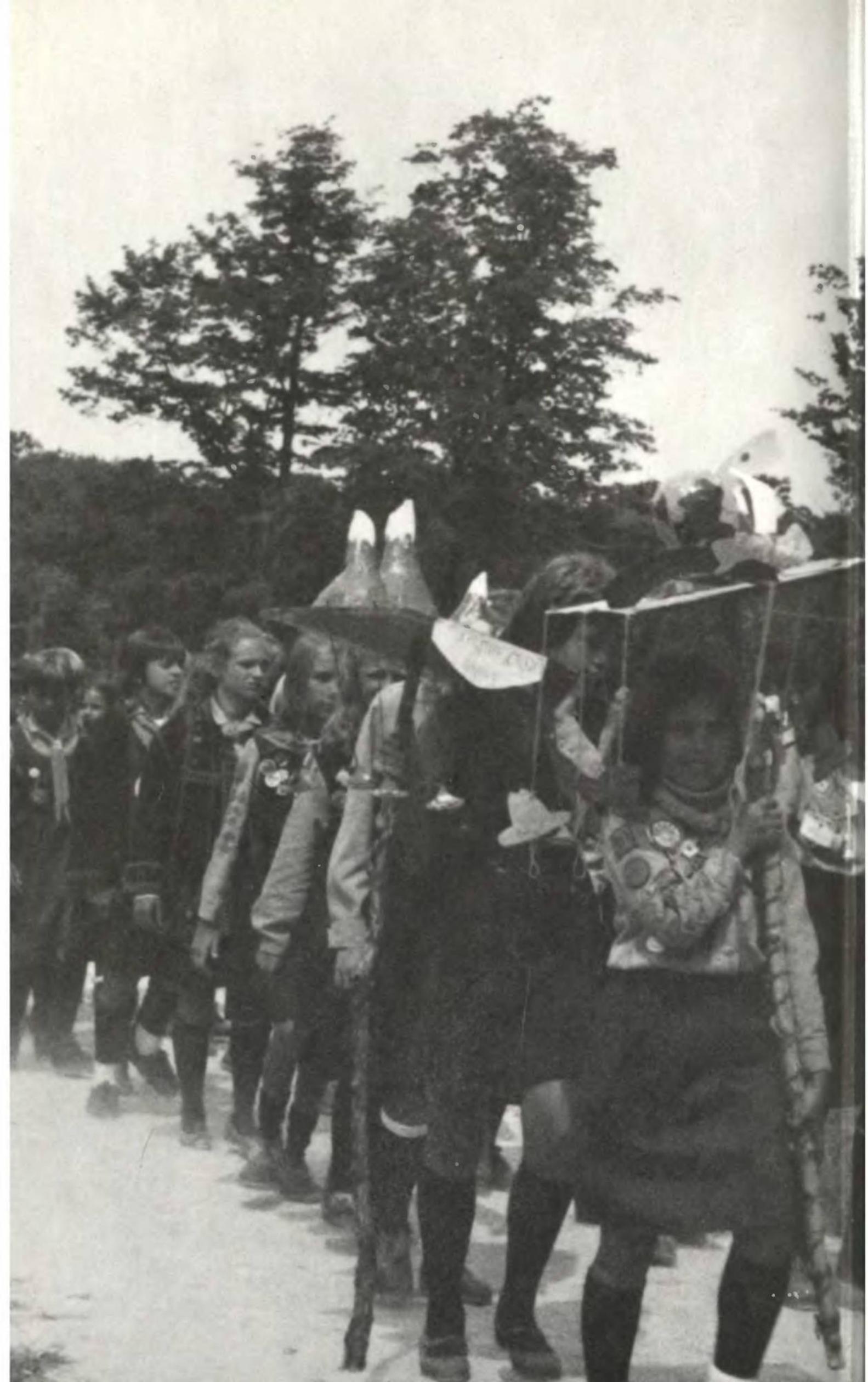
На городі ружа
Та ще й барвіночок;
Подівоч, сестричко,]²
Ще хоч один рочок.»

«Я би-м си, сестрички,
Ще й не віддавала,
Якби ми сусіда]²
Літ не рахувала.»

Одна каже — тридцять,
Друга каже — двадцять,
А мені, по правді,]²
Лишень вісімнадцять.»

ПІСНІ ДЛЯ НОВАЦТВА

ВИЙДИ, ВИЙДИ, СОНЕЧКО

Вий-ди, вий-ди, со - неч - ко, на ді - до - ве по - леч - ко,

на ба - би - не зіл - ляч - ко, на на - ше по - дві - р'ячко,

Вийди, вийди, сонечко, на дідове полечко,
На бабині зіллячко, на наше подвір'ячко.

На весняні квіточки, на маленькі діточки,
Там вони граються, тебе дожидаються.

ГЕЙ, ТАМ НА ГОРІ СІЧ ІДЕ

Marciale

Гей, там на го - рі Січ і - де, гей, ма - ли - но - вий стяг не - се.

Гей, там на го - рі на - ше слав - не то - ва - рство, гей, ма - ши - ру - є

раз два три!

Гей, там на горі Січ іде,
Гей, малиновий стяг несе,
Гей, там на горі наше славне товариство,
Гей, маширує раз-два-три!

Гей, попереду кошовий,
Гей, як той орел степовий,
Гей, як той орел, наше славне товариство,
Гей, маширує раз-два-три!

Гей, а позаду осавул,
Гей, твердий хлопець, як той мур,
Гей, твердий хлопець, наше славне товариство,
Гей, маширує раз-два-три!

Гей, повій, вітре, із степів,
Гей, дай нам силу козаків,
Гей, дай нам силу, наше славне товариство,
Гей, маширує раз-два-три!

Гей, дай нам силу й відвагу,
Гей, Україні на славу,
Гей, Україні, наше славне товариство,
Гей, маширує раз-два-три!

ГОРОБЕЦЬ В ЗИМІ

Лю-ту-є ві-тер, мороз скрипить, сі-рий го-роб-чик сумний си-дить.

Лютує вітер, мороз скрипить,
Сірий горобчик сумний сидить.]2

Ой вийшов хлопчик з хати надвір
Горобчик плаче: цір-цір-цір-цір!]2

Побіг хлопчина, пшенички взяв,
Голодній пташці їстоньки дав.]2

За те сіренький все прилітав
Тай під віконцем цір-цір співав.]2

ЖЕНЧИЧОК-БРЕНЧИЧОК

Moderato

Обр.: Я. Степовий

Жен - чи - чок — брен - чи - чок ви - лі - та - є, ви - со - ко

ні - жень - ку пі - дій - ма-є... Як би - то, на - би - то

ні - жень-ку про - би - то, в зе-ле-нім лу-гу бе-ри со-бі дру-гу.

Женчичок-бренчичок вилітає,
Високо ніженьку підіймає...

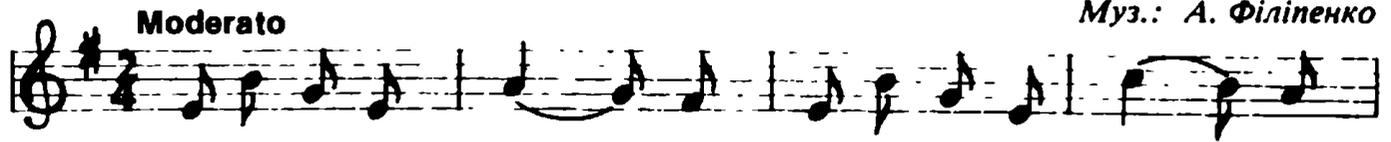
Як бито, набито, ніженьку пробито,
В зеленім луку бери собі другу.] 2

Ой до схід сонечка женчик схопивсь,
Росою чистою бренчик умивсь.

Як бито, набито...

ЗАЦВІЛА В ДОЛИНІ

Слова: Т. Шевченка
Муз.: А. Філіпенко

За-цві - ла в до - ли - ні чер-во-на ка - ли - на,

ні - би за - смі - я - лась дів-чи - на ди - ти - на.

Зацвіла в долині
Червона калина,
Ніби засміялась
Дівчина-дитина.] 2

Любо, любо стало,
Пташечка зраділа,
Пташечка зраділа
І защебетала.] 2

ЇЖАК

Allegretto

Ї - жак ма - му по-про-хав, по-про-хав, по-про-хав,
що-би но-ва - ком він став, гей, він став, гей! Хо - че
ма - ти од - но - стрій, од - но - стрій, од - но -
- стрій, і ї - жацький славний рій, славний рій, гей!

Їжак маму попрохав, попрохав, попрохав,
Щоби новакон вiн став, гей, вiн став, гей!

Хоче мати однострiй, однострiй, однострiй,
I їжацький славний рiй, славний рiй, гей!

Суше листя притащить, притащить, притащить,
Вогник жваво запалить, запалить, гей!

А на стiйцi буде так, буде так, буде так,
Коли стане там їжак, там їжак, гей!

Всi злякаються ввiйти, гей, ввiйти, гей, ввiйти,
Бо вiн має колючки, колючки, гей!

А на тереновiй грi, гей на грi, гей на грi,
В кулю скрутиться тодi, гей тодi, гей!

**Щоб хтось тільки покотив, покотив, покотив,
Перший прийде до мети, до мети, гей!**

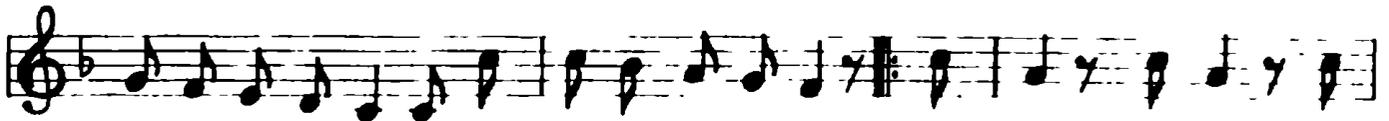
КРАЙ ЛІСУ НА ПОЛЯНЦІ

Муз.: Н. Вахнянин

Allegretto

Край лі - су на по - лян - ці на сві - жо - му дуб - ку, ку -

- є зо - зу - ля вранці: Ку - ку, ку - ку, ку - ку! Ку - ку, ку - ку! У

лі - сі я жи - ву, і зда - ле - ка всім чу - ти: ку - ку, ку - ку, ку - ку!

Край лісу на полянці,
На свіжому дубку,
Кує зозуля вранці:
Ку-ку, ку-ку, ку-ку!

Ку-ку, ку-ку, ку-ку!
У лісі я живу,
І здалека всім чути: } 2
Ку-ку, ку-ку, ку-ку!

Внизу біжить струмочок
По жовтому піску,
І здалека всім чути:
Ку-ку, ку-ку, ку-ку!

Ку-ку...

Червонії сунічки
Красніють на горбку,
І чути аж до ночі:
Ку-ку, ку-ку, ку-ку!

Ку-ку...

ЛЕДАЧИЙ ГРИЦЬ

Moderato

Грицю, Грицю, до ро - бо-ти! В Гри-ця пор-ва - ні чо - бо-ти.

Гри-цю, Гри-цю, до те-лят! В Гри-ця ні-жень - ки бо-лять.

Грицю, Грицю, до роботи!
В Гриця порвані чоботи.
Грицю, Грицю, до телят!] 2
В Гриця ніженьки болять.

Грицю, Грицю, молотити!
Гриць нездужає робити.
Грицю, Грицю, врубай дров!] 2
А Гриць щось-то нездоров.

Грицю, Грицю, іди жати!
А Гриць каже: Хочу спати.
Грицю, Грицю, роби хліб!] 2
А Гриць: Кахи! Щось захрип.

МАШЕРУЙ ЖЕ, КОЗАЧЕНЬКУ

Marciale

Ма-ше-руй же, ко-за-чень-ку, гей, ко-за-чень-ку, та гей!

Візь-ми гос-тру ту ша-бель-ку, гей ту ша-бель-ку, та гей. По-

-зір, струнко, впра-во глянь! Там скачуть карі коні, там грають бара-ба-ни.

в по-хід кли-чуть ко-за-чень-ків, на во-рі-жень-ків, та гей!

Машеруй же, козаченьку,
Гей, козаченьку, та гей!
Візьми гостру ту шабельку,
Гей ту шабельку, та гей.

Позір, струнко, вправо глянь!

Там скачуть карі коні,

Там грають барабани,

В похід кличуть козаченьків,

На воріженьків, та гей!

2

Ой, страхіття на дорозі,

Гей, на дорозі, та гей!

Стоїть ворог на морозі,

Гей на морозі, та гей.

Позір, струнко...

НОВАЦЬКА ВЕЧІРНЯ МОЛИТВА

Andante

Мел.: Боже, вислухай благання

Бо - же, що дав нам цю дни - ну, сон - ця і пра - ці, і гри,

в ти - ху ве - чір - ню го - ди - ну, на - шумо - лит - ву прий - ми.

Боже, що дав нам цю днину,
Сонця і праці, і гри,
В тиху вечірню годину
Нашу молитву прийми.] 2

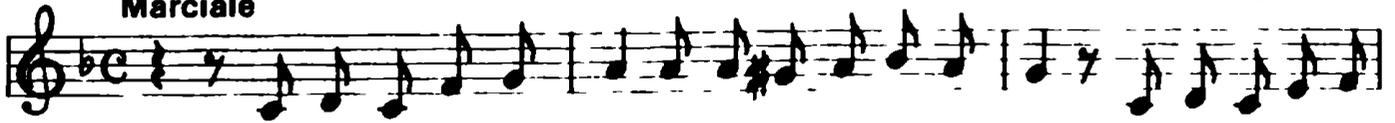
Мрії, що в серці зродились,
Силу, що в грудях росте,
Боже, хай ангел окрилить,
В ясних нам снах збереже.] 2

НОВАЦЬКА ПІСНЯ

Слова: Я. Славутич

Муз.: Я. Барнич

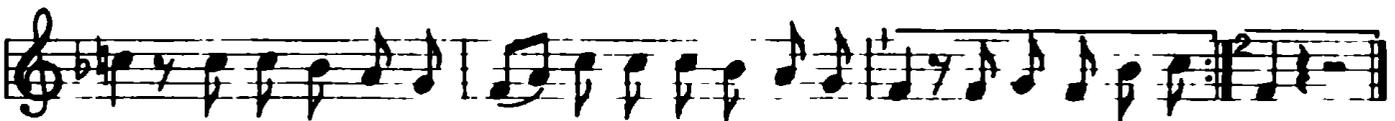
Marciale

Ми ді - ти у - кра - їнські, ми ю - ні мов квіт - ки,   малень - кі жовто -

-дзюби, плас - то - ві но - ва - ки.   Як ви - ростем ве - ли - кі, хо - роб - рі во - я -

-ки,   відсто - їм У - кра - ї - ну від вражо - ї ру - ки.   Як виростем ве - ки.

Ми діти українські,
Ми юні мов квітки,
Маленькі жовтодзюби,
Пластові новаци.

Як виростем великі,
Хоробрі вояки,
Відстоїм Україну
Від вражої руки.   ] 2

Ми любим рідні хати,
Широкий степ і гай.
Від Сяну до Кубані
Лежить наш рідний край.

Як виростем великі,
Хоробрі вояки,
Відстоїм Україну
Від вражої руки.   ] 2

НОВАЦЬКА РАННЯ МОЛИТВА

Си - ні дзві - ноч - ки мо - лит - ву дзвонять, зложім в мо - лит - ві ши - рі до - ло - ні.

Ніч про - ми - ну - ла і сон - це сві - тить, ви - слу - хай Ма - ти що просять ді - ти.

Сині дзвіночки молитву дзвонять,
Зложім в молитві щирі долоні.
Ніч проминула і сонце світить,
Вислухай, Мати, що просять діти.] 2

Нехай цей вітер, що в хмарі лине,
Принесе запах квіток України.
Нехай ця днина додасть нам сили,
Щоб ми Україну завжди любили.] 2

НОВАЦЬКИЙ ШЛЯХ

Marciale

У - сі ми но-ва-ки в та - бо-рі, ста-є - мо в ла-ви з ра-ді-стю в о-

-чах. А на - ша піс-ня у про-сто-рі лу-на - є грімко по лі-сах, по-

-лях. Від ран-ку до ве-чо-ра в та - бо-рі лу - на - є спів, що

дни-ни йде жва-во на - ша гра в та - бо - рі но-ва - ків.

Усі ми новаки в таборі
Стаємо в лави з радістю в очах,
А наша пісня у просторі
Лунає грімко по лісах-полях.

Від ранку до вечора
В таборі лунає спів —
Щоднини йде жваво наша гра
В таборі новаків.] 2

Несеться пісня ген у гори,
Де зеленіють дужі жерева,
Де нам пташок щебечуть хори,
Де нам шепоче квітка і трава.

Від ранку до вечора...

В таборі в Пасічній у горах
Живемо дружньо — плем'я новаків,
Тут казку темний ліс говорить,
Тут вогник наш весело розгорів.

Від ранку до вечора...

Орлята ми — сини природи.
Нам любий труд, веселий кожний змаг,
Нас не злякають невігоди,
Ми горді всі за наш новацький шлях.

Від ранку до вечора...

НОВАЦЬКІ КОЛОМІЙКИ

Ой, з-за га - ю зе - ле - но - го ві - тер по - ві - ва - є, а новацтву

у та - бо - рі лю - бо день ми - на - є.

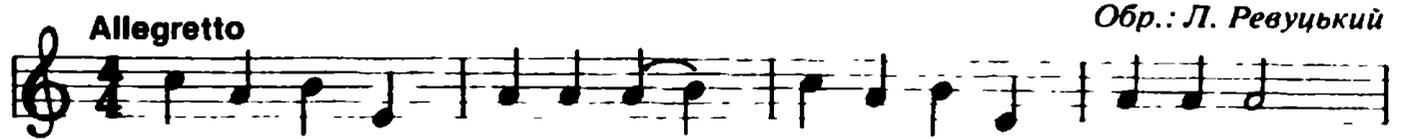
Ой, з-за гаю зеленого
Вітер повіває,
А новацтву у таборі
Любо день минає.

То на збірці, то на стійці,
То на прогулянці,
Цілу днину сміх лунає,
Спів несеться вранці.

Коло лісу на полянці
Любим ігри грати,
В холодочку під деревцем
Любимо співати.

А наш вогник — друг новацький —
Що вечір палає,
А хто не був у таборі
Той щастя не знає!

ОЙ ЄСТЬ В ЛІСІ КАЛИНА

Ой єсть в лі - сі ка - ли - на, ой єсть в лі - сі ка - ли - на

ка - ли - на, ка - ли - на, ко - ма - ри - ки, дзю - бри - ки, ка - ли - на

Ой єсть в лісі калина,
Ой єсть в лісі калина,
Калина, калина,
Комарики, дзюбрики, калина.

Там стояла дівчина,
Там стояла дівчина,
Дівчина, дівчина,
Комарики, дзюбрики, дівчина.

Цвіт-калину ламала,
Цвіт-калину ламала,
Ламала, ламала,
Комарики, дзюбрики, ламала.

Та в пучечки в'язала,
Та в пучечки в'язала,
В'язала, в'язала,
Комарики, дзюбрики, в'язала.

ОЙ, МІСЯЦЮ

Ой, мі - ся - цю, мі - ся - ченьку, срібно - лиций сто - ро - женьку,   що сто - рожиш

ти? Я сто - рожу в тиху   нічку гай і   поле, ліс і   річ - ку і сіль - ські хат - ки.

Ой, місяцю, місяченьку,
Срібнолиций стороженьку,
Що сторожиш ти?

Я сторожу в тиху нічку
Гай і поле, ліс і річку
І сільські хатки.

Ой, місяцю, місяченьку,
Срібнолиций стороженьку
Хто є в тих хатках?

Там сплять діти в постілочках,
Сон цілує їх по очках,
Водять мрії в снах.

Ой, місяцю, місяченьку,
Срібнолиций стороженьку,
Про що мрії ті?

Про край рідний, край єдиний,
Про майбутність України
Снять діти малі.

Ой, місяцю, місяченьку,
Срібнолиций стороженьку,
Чи здійсняться сни?

Стануть діти підростати,
Україні помагати,
І здійсняться сни.

МАРШ НОВАКІВ

Ю. П'ясецький

Яс-не сон - це з не - ба ся - є і зе - ле - ний ліс шу -
мить гей, готуйсь, но - ва - че жва - вий, гей, го -
туйсь, бі - да не спить, гей, го - туйсь, но - ва - че
жва - вий, гей, го - туйсь, бі - да не спить

Ясне сонце з неба сяє
І зелений ліс шумить,
Гей, готуйсь, новаче жвавий,
Гей, готуйсь, біда не спить.

Там у лісі змії крилатий
Схопив бранку молоду.
Гей, готуйся визволяти
Україну з полону!

Вірний Богу й Батьківщині,
Пластовий шануй закон.
Гей, готуйся вже віднині
На завзятий бій із злом!

ПІСНЯ «НОВОГО ПІДЛЮТОГО»

При - ї - ха - ли ми з міста в га - ря - чий літній час, де річ - ка срібна - чиста, де

сон - це кли - че нас! Гей, рів - но - ю ла - во - ю но - вацтва славний рід! У

та - бір йдемо жва - во, впе - рід, вперед, вперед!

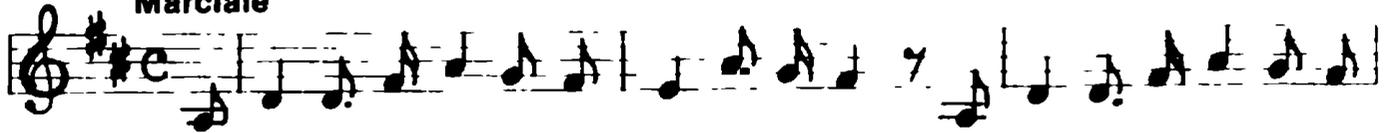
Приїхали ми з міста
В гарячий літній час,
Де річка срібна-чиста,
Де сонце кличе нас!
Гей, рівною лавою новацтва славний рід!
У табір йдемо жваво, вперед, вперед, вперед!]²

Ми хочемо всі бути
Відважні і міцні,
Як новаки в Підлютім
Були в часи давні.
Гей, рівною лавою...

Далеко Україна,
Далеко рідний край,
Та в кожну хвилину
Вкраїну пам'ятай.
Гей, рівною лавою...

У ГОРАХ КАРПАТАХ

Marciale

У го-рах Кар-па-тах хо - тів би я жить, з го-ри на доли - ну хо-

-тів би схо-дить, там пташки спі-вають, ве - се - ло все у - ха-ха, і

го- лос со-піл-ки там чу - ти що-дня.

У горах Карпатах хотів би я жить,
З гори на долину хотів би сходить,
Там пташки співають, весело все у-ха-ха,]₂
І голос сопілки там чути щодня.

У горах Карпатах там гуцул живе,
Він красну гуцулку за руку веде,
Там пташки ...

У ЛІСІ ЛІТОМ

Moderato

У лі - сі лі - том я би жив, у лі - сі лі - том рай, — Там свіжий воз- дух,

тінь де - рев і хо - лод - ний ру - чай, там хо - лод - ний ру - чай.

У лісі літом я би жив,
Бо в лісі літом рай,
Там свіжий воздух, тінь дерев
І холодний ручай.] 2

І пахощами дише ліс,
Пташаток повен гай,
Лунає пісня до небес
Це наш, це рідний край.] 2

У ПОХІД

Тра-ра, тра-ра, тра-ра, в по-хід по-ра, по - ра. Вже тру-би за-тру - бі- ли і

ба - ра - ба - ни би-ли. Тра-ра, тра-ра, тра-ра, в по-хід по-ра, по - ра.

Тра-ра, тра-ра, тра-ра
В похід, пора, пора
Вже сурми засурмили і барабани били
Тра-ра, тра-ра, тра-ра
В похід пора, пора.

Тра-ра, тра-ра, тра-ра,
В похід пора, пора,
Ми пісню заспівали і вряд всі поставали;
Тра-ра, тра-ра, тра-ра,
В похід пора, пора.

Тра-ра, тра-ра, тра-ра,
В похід пора, пора,
Ми силу розвинемо і духа піднесемо;
Тра-ра, тра-ра, тра-ра,
В похід пора, пора.

УЗЯЛА ЛИСИЧКА СКРИПКУ

Слова: О. Журлива
Муз.: Філіпенко

Allegretto

У - зя - ла ли - сич - ка скрипку, сі - ла з но - та - ми під лип - ку,

і то - не - сень - кий сми - чок гра - є, гра - є го - па - чок!

Узяла лисичка скрипку,
Сіла з нотами під липку,
І тонесенький смичок
Грає,
Грає гопачок!] 2

Поспішають з лісу звірі,
Зайчєнята темно-сірі,
Ще й ведмедики біжать —
хочуть,
Хочуть танцювать!] 2

ШЕВЧИК

А чи ба-чив ти як шев-чик шкі-ру в во-ді мо-чить? Ой, так, брате,

ой, так так, шкіру в во-ді мочить.

А чи бачив ти як шевчик
Шкіру в воді мочить?

Ой, так, брате, ой так так,]₂
Шкіру в воді мочить.

Ой чи бачив ти як шевчик
Шкіру натягає?

Ой, так, брате...

Ой чи бачив ти як шевчик
Дратву насмоляє?

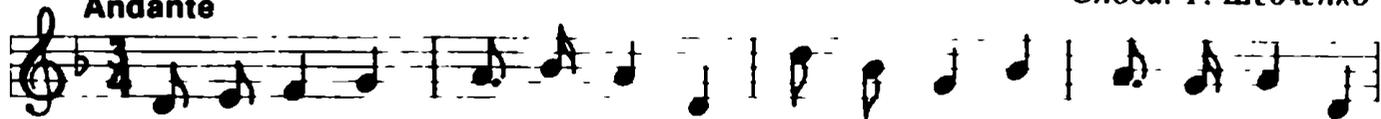
Ой, так, брате...

... Черевички шиє?
... Цвяшки забиває?
... Черевички чистить?
... В неділю танцює?

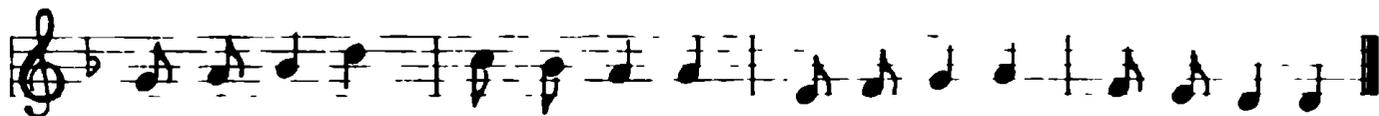
Я ВІР

Andante

Слова: Т. Шевченко

Над дні-про-во - ю са - го - ю сто - їть я - вір між ло-зо - ю,

між ло-зо-ю з я-ли-но-ю, з чер-во-но-ю ка-ли-но-ю.

Над дніпровою сагою,
Стоїть явір між лозою,
Між лозою з ялиною,] 2
З червоною калиною.

Дніпро беріг риє, риє,
Яворові корінь миє;
Стоїть старий похилився,] 2
Мов козак той зажурився.

СУРМОВІ СИГНАЛИ

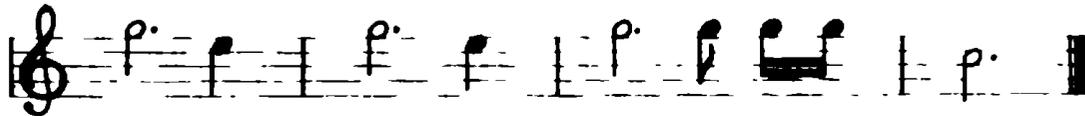

ВЖЕ ГРІ КІНЕЦЬ!

Укл.: Ю. П'ясецький

Вже грі кі - нець! Вже грі кі - нець! Скінчив-ся дружній, славетний наш

герць! Гей - гей! Гей - гей! Скін-чив-ся герць!

**Вже грі кінець! Вже грі кінець!
Скінчився дружній, славетний наш герць!
Гей-гей! Гей-гей! Скінчився герць!**

ГЕЙ, ВСТАВАЙТЕ, ДРУЗІ!

Укл.: Ю. П'ясецький

Про - ки - дайтеся дру - зі! Плас - ту - ни вставайте, вже день! Про - зо - ра во - да

біжить із вер-ха, проже-не по-тік сон з ваших повік. Вже день, наш день! Вже день, наш день!

Прокидайтесь, друзі!
Пластуни, вставайте, вже день!
Прозора вода біжить із верха,
Прожене потік сон з ваших повік.
Вже день, наш день! Вже день, наш день!

Гей, вставайте, друзі!
Гляньте: ясне сонце, вже день!
Гей, прокиньтесь, браття!
Нам пташки співають пісень!
Прозора вода біжить із верха,
Прожене потік сон з ваших повік!
Вже день, наш день! Вже день, наш день!

Гей, вдягайтесь, швидко!
Гляньте: ясне сонце...

ГЕЙ, ДРУЗІ

Укл.: Ю. П'ясецький

Гей, дру-зі! До гур-ту! Зби-рай-те-ся всі!

Гей, друзі! До гурту! Збирайтеся всі!
Гей, друзі! Всі до гурту! Всі у ряди!

ХЛОПЦІ, АЛЯРМ!

Marciale

Укл. сктм. Ю. П'ясецький, ЛЧ

Гей, хлоп-ці мо - лод - ці, в ман - дрів-ку ми йде - мо, Ми
радість, ми сон - це з со - бо - ю не-се - мо. Нас

вабить-кли - че зе - лен бір, нас манить, зве нас да - леч гір, і

ві - тер не - се нас в безкра-ій про - стір!

**Гей, хлопці молодці, в мандрівку ми йдемо,
Ми радість, ми сонце з собою несемо.
Нас вабить – кличе зелен бір,
Нас манить, зве нас далеч гір,
і вітер несе нас в безкрай простір!**

Д-р Василь Витвицький

УКРАЇНСЬКА МУЗИКА

*«Найкращу музику можна почути в тих
країнах, де панує найкращий порядок»
З старої китайської мудрости.*

За часів глибокої давнини, коли на українських землях була добре зорганізована княжа держава з центром у К и є в і, музика була там невід'ємною частиною побуту. Важливе значення мали взаємини з недалекою Візантією, що була у Середньовіччі одним з найкультурніших центрів. Ці взаємини були не завжди мирні, все ж саме з Візантії перейняла Київська Держава і християнську віру (під кінець 10-го стол.) і візантійські культурні надбання. Спершу приходили грецькі співці, від яких — як оповідає літописець — почався в землі київській «ангелоподібний спів». Згодом з'являлися і свої знавці й мистці церковного співу, що гуртувалися головню по монастирях. Духівництво гостро і пильно зберігало за собою виключне право плекати музику. Не зважаючи на це, музика розвивалась і поза церковними та монастирськими мурами. Тоді — ясна річ — вона служила іншим, менш побожним цілям. Знаємо, напр., що воїни хороброго князя Святослава йшли в похід під звуки труб, сопілій і бубнів. На князівських дворах і поза ними розквітало мистецтво скоморохів. Виступали штукарі і сміхуни, що вміли показувати не тільки всілякі дивовижні штуки, але й добре грати на флейтах, трубах і арфоподібних інструментах.

Доволі скоро позначуються в Україні західно-європейські впливи. Це бачимо передусім на

засвоєнні розвиненого на Заході багатоголосся. Хоровий церковний спів плекався особливо в таких культурних центрах, як Київ (тут створилося власне нотне письмо, так зване «київське знам'я») та Львів. Не тільки духівництво, а й самі миряни, що почали гуртуватися в окремі церковні бартства, щиро піклувалися хоровим співом. Цікаві щодо цього зауваження декого з чужинців. Так сирійський архидиякон Павло Алепський писав з великим признанням про високий рівень церковного співу, про загальне знання його правил та про добрі голоси, що йому довелося чути під час подорожі по Україні в 1654 році. Велику вагу музичній освіті приділяли й у школах, особливо в Києво-Могилянській Академії. Спудеї цієї Академії були добре обізані з музикою західноєвропейських композиторів, особливо з творами Палестріни, а пізніше Ад. Скарлятті, І. С. Баха та інших. Впливи, що йшли з Заходу, помітні й поза хоровою практикою, а саме: на полі теорії. Це бачимо на видатному творі українського композитора і теоретика М. Дилецького, що з'явився 1677 року під назвою «Музична граматика». (Повна назва цього твору — «Грамматика пінія мусикійскаго»). В середині 18 ст. створилося було вогнище музикальної культури у Глухові в резиденції останнього гетьмана України Кирила Розумовського. Там була власна оркестра, був і театр, в якому ставили й італійські опери. Нотна бібліотека Розумовських, що збереглася до наших часів, належить до найстарших і найцінніших музичних збірок на цілому сході Європи. Про те, що в Глухові музика культивувалася із справжнім замилюванням, свідчить і те, що син гетьмана князь Андрій Розумовський, будучи російським послом у Відні, належав до найближчих друзів і добродіїв Бетховена. Саме на спонуку і на замовлення А. Розумовського Бетховен написав свій великий цикл струнних квартетів ор. 59.

Не зважаючи на перешкоди й удари, яких доля українському народові не шкодувала, у 18 ст. з'явилося багато видатних композиторів, а саме: Дмитро Бортнянський, учень Галюппі у Венеції, Максим Березовський, учені видатного теоретика Падре Мартіні в Болонії, та Артем Ведель, вихованець і пізніше диригент Києво-Могилянської Академії. Найвидатніший і найбільш всебічний — Д. Бортнянський (1751-1825), відомий як композитор церковних творів, одно- і двохорових концертів, месс та ін. Однак дуже цінна і його інструментальна музика: форте-

піянові сонати, камерні твори і інше. Опери Бортнянського і Березовського ішли з успіхом в Італії.

На початку 19 ст. завважуємо цікаве явище: центр все ж таки ще слабого музикального життя переноситься на західні українські землі, спочатку у Львів, а пізніше на саму межу української території — в Перемишль. До того спричинилися безпосередні зв'язки цих земель з тодішньою столицею музичного світу — Віднем. Згадаємо, що у Львові багато років працював як диригент і вчитель син В. А. Моцарта. Перемиський гурток, що плекав традиції Бортнянського, виховав молоді композиторські сили. Першим між ними був М. Вербицький, автор українського гімну, композитор церковних творів, хорових пісень та оркестрових увертюр.

Наш образ розвитку української музики був би неповний, а то й незрозумілий, коли б ми не згадали деяких обставин, що мали на цей розвиток вирішальний вплив. Бо можна було б спитати: як сталося, що народ з старою музичною культурою не зумів в усій повноті виявити перед світом свої творчі сили? Чи може помилялися всі ті, що так багато писали про велику музичну обдарованість українського народу? Може помилявся й відомий філософ та етнограф Й. Г. Гердер, що ще в 1769 р. пророкував Україні велике майбутнє саме на підставі духових прикмет, а насамперед на підставі музичного хисту українського народу?

Історія української музики може бути за приклад, як розвиток музичної культури залежить не тільки від мистецького обдарування даного народу, але ще більше від умов, за яких доводиться йому жити. І саме ці умови склалися були для України некорисно. Союз України з Московщиною, що його склав гетьман Богдан Хмельницький (1654), втрачав дедалі своє первісне значення. Із становища союзника Україна переходила з часом на становище підлеглої, поневоленої країни. Кінець-кінцем з середини 18 ст. Росія почала трактувати Україну як свою власність, як свою колонію. Чи ж не було це колоніальним трактуванням, коли з України протягом сторіч безупинно вивозили, з усяким іншим добром, обдарованих музик і здібніших дітей до придворних російських капель? З Петербурга постійно виряджали окремих посланців на такі лови і забирали кого попало, не зважаючи на їхню волю, чи неволю, не зважаючи й на декомплетування українських капель. Таким ловцем був між іншим і відомий російський композитор Михайло Глінка. Ще гірші від цього були

суворі перешкоди, що їх Росія клала всякому культурному зростанню України. Особливо безоглядна була ця культурна політика в 1860-1870 роках. Тоді російський уряд остаточно заборонив будь-які твори українською мовою — книжки, журнали і т. ін. Зокрема було заборонено друкувати навіть тексти під нотами, було заборонено співати пісні українською мовою на відкритих концертах. Дуже знаменне й те, що українські культурні діячі, не даючи примусити себе вживати російську мову, користувалися в окремих випадках французькою, а то й латинською мовами. З української сцени лунала тоді невинна українська народня пісня про дощик французькою мовою. Ці обставини і є однією з головних причин, чому твори українського творчого духа широкому світові майже невідомі, а коли й подекуди відомі, то під чужим, найчастіше російським, іменем. Чи відомо, напр., що деякі твори Фрид. Шопена, або 2-га симфонія, чи фортепіяновий концерт П. Чайковського вирости саме на ґрунті українських народніх пісень? У згаданих умовах занепадала й творчість не одного з українських композиторів. Так не розвинув вповні своїх спроможностей М. Колачевський, автор майстерно написаної симфонії та камерних творів.

Переломове значення мала всебічна діяльність і творчість Миколи Лисенка (1842-1912). Здобувши музичну освіту в Німеччині (Ляйпціг), він довгі десятиліття працював в Україні як композитор, диригент, учитель і як громадський діяч. Серед його творів важливе місце займають сольові пісні (головно до текстів Шевченка), фортепіянові твори, кантати й опери. Услід за національними течіями в польській, чеській, російській і норвезькій музиці, Лисенко заклав основи для розвитку українського за своєю суттю напрямку, для якого українська народня пісня стала життєдатним джерелом і основою. Лисенко сам зробив початок науковому збиранню й дослідженню української народньої пісні. Цю його працю продовжували численні українські дослідники на чолі з д-ром Філяретом Колессою та Климентом Квіткою.

Уже перші праці з ділянки східноєвропейського фолкльору здивували дослідників багатством форм і засобів. Поняття простоти, симетричності, а то й наївності, що їх не раз на Заході прикладають до «народньої пісні», виявилися не на місці не тільки щодо українського, але й цілого східноєвропейського фолкльору. За останній час звернув на це увагу

відомий композитор і фолкльорист Беля Барток. «Як маляр,— писав Барток,— я почав природно свою працю над малярською народньою музикою, але скоро я зацікавився суміжними теренами — Словаччиною, Україною, Румунією. Від самого початку я був дуже здивований тим незвичайним багатством мелодійних типів, що були на згаданих східно-європейських теренах. Під час дальших моїх дослідів мій подив зростав». Не місце тут заходити нам в подробиці, та все ж згадаємо про особливу різноманітність тональностей, що її бачимо в українській сільській музиці. У ній є сліди старинної безпівтонової пентатоніки, є виразні впливи церковних ладів і кінець-кінцем різні види системи дур-моль. Народня творчість розвинула цілі великі цикли пісень, пов'язаних з окремими періодами. Одним з найстарших і найбагатших є по всій широкій території України поширений цикл різдвяних пісень. Для порівняння зауважимо, що російська народня музика, в цілому теж дуже багата і своєрідна, майже не знає різдвяних пісень. Інший великий цикл українських народніх пісень це веснянки, в яких заховалися сліди прадавніх ще поганських пісень. Це виключно жіночі пісні, тому вони й опрацьовуються композиторами для жіночого хору.

Українська народня музика заховала й своєрідні інструменти, з яких найзамітніша б а н д у р а. По своєму походженню і будові бандура належить до родини лютні. Час її розквіту (16-17 ст.) сходиться з добою, коли лютня належала до найбільш улюблених і універсальних інструментів Заходу, не виключаючи й Іспанії та Англії. Відтоді бандура, враз із своїм історичним репертуаром, переховувалась в народі аж до початку 20-го ст., коли після наукових дослідів несподівано почалося відродження й поширення цього інструменту. На археологічному з'їзді, що відбувся 1902 року за почином письменника і фолкльориста Гната Хоткевича, знайшлося багато бандуристів. Подихом старовинних часів віяло з естради, коли на ній з'являлися сивоволосі старці, майже усі сліпі, виконуючи в супроводі бандур свої старовинні пісні. З того часу до сьогодні поширюється культивування бандури, поступають і технічно-конструктивні поліпшення.

Почин М. Лисенка зразу знайшов послідовників, що, користаючись з деякого полегшення в підросійській займанщині (1905 р.), працювали над розвитком української музичної культури. На початку 20 ст. виростають нові композитори, що особливо на полі хорової музики досягли високого

мистецького рівня, а це: К. Стеценко, М. Леонтович, О. Кошиць, Я. Степовий, Ф. Якименко та інші. Винятковою появою був між ними Микола Леонтович (1877-1921). Він належав до таких композиторів, як, напр., Гуго Вольф, що всю свою творчу силу присвячують одній ділянці та доходять в ній до висот, мало кому приступних. Леонтович обмежився здебільша до самої хорової музики, а *capella*, в якій він зумів використати найсуттєвіші прикмети української народньої пісні. В його поліфонічній хоровій техніці велику роль відіграє кольористика окремих голосів, так що тут може бути мова про «вокальну інструментацію». Саме твори Леонтовича спричинилися до великого успіху «Української Республіканської Капелі». Цей великий мішаний хор, під керівництвом О. Кошиця, був організований в роках незалежного існування Української Держави (1917-1920). У 1919 і 1920 рр. Капеля влаштовувала численні концерти в столицях Західної Європи, як Прага, Відень, Берлін, Париж, Лондон та інш., а пізніше і в Америці. Концерти всюди відбувалися з небувалим успіхом. Фахова музична критика ствердила тоді, що українська хорова творчість досягла високого рівня майстерности й самобутности.

Набагато слабше розвинулася українська оперова музика. Опери Бортнянського й Березовського, наскрізь італійські за своїм характером, не могли дати почину для дальшого розвитку. Цей почин вийшов з іншого джерела. Дала його скромна народня співо-гра (одна з перших) «Наталка Полтавка», яка, щоправда, не стояла на високому мистецькому рівні, та все ж була кожному зрозуміла й близька. Ширше розвинену музичну форму мала комічна опера «Запорожець за Дунаєм» С. Гулака-Артемовського. Від першої вистави (1863) до сьогодні вона не сходить з репертуару українського театру.

Без доступу до оперової сцени писав свої опери М. Лисенко; це великі опери — «Тарас Бульба», «Утоплена», «Різдвяна ніч», народні співо-гри опери-мініатюри «Ноктюрн» і наприкінці дуже цікаві дитячі опери. Приблизно того ж часу появились опери П. Сокальського («Облога Дубна», «Мазепа»), Н. Вахнянина («Купало»), а пізніше Д. Січинського («Роксоляна»), Я. Лопатинського («Еней на мандрівці», Казка скал»), М. Аркаса («Катерина») та інші. Писані без безпосереднього зв'язку з живою оперовою сценою, ці опери так і залишались здебільшого в рукописах.

Сьогочасна українська музика це велике й різноманітне ціле. В ній пробиваються різні впливи, розвиваються різні течії — від консервативних, як епігонство класицизму (Б. Кудрик), та романтизму, до крайне модерністичних (А. Рудницький). Основна риса, що відрізняє сучасність від минувшини — це перенесення основної ваги з вокально-хорової на інструментальну музику. Щоправда, хорові досягнення української музики були завеликі, а традиції засильні, щоб їх можна було нараз покинути. І так одні з сьогочасних композиторів (П. Козицький, М. Вериківський) шукають виходу в справді складній і — сказати б — рафінованій хоровій техніці. Знову ж Станислава Людкевича (нар. 1879 р.) слідно сильне змагання до велетенського й монументального (великі хорово-оркестрові твори «Кавказ», «Заповіт», опера «Бар Кохба»). Більшість композиторів все ж дає першенство інструментальній музиці. З усіх назвемо приналежних до старшої генерації: Віктор Косенко (1896-1938), Василь Барвінський (нар. 1888), Лев Ревуцький (нар. 1889), Борис Лятошинський (нар. 1894), Валентин Костенко (нар. 1895), Нестор Нижанківський (1893-1940). Улюблена ділянка їх усіх — це камерна музика, передусім струнний квартет та фортепіянове тріо. Розвиваються форми симфонії (Ревуцький, Лятошинський, Людкевич), фортепіянового концерту (Косенко, Барвінський, Ревуцький та інші). Усі ці композитори залюбки висловлюються з допомогою фортепіяно, плекають і форму сольової пісні з фортепіяном. Декотрі працюють з успіхом на полі оперової музики (Лятошинський «Золотий обруч», Костенко, Вериківський та інші). Є між сьогочасними композиторами й окремі «школи». Таку групу становлять «празькі композитори», що виростили в музичній атмосфері чеської столиці, з її змаганням до нових обривів у музиці. Крім Барвінського і Нижанківського, до «празької» школи належать З. Лисько, М. Колесса, Р. Сімович та інші. Зв'язків з українською музичною культурою не втрачають і ті композитори, що працюють в США й Канаді, як М. Гайворонський, Р. Придаткевич, П. Углицький, д-р П. Маценко та інші. За останні роки (1945-1948) розсіяні по широкому світі деякі молоді композитори, як Ю. Фіяла у Бельгії, здобуваючи собі широке признание.

Ми згадали багато імен. За кожним з них стоїть окрема творча індивідуальність. Та для нас цікаво, чи є якісь спільні

риси, подібні прикмети їхньої творчості. Коли зважимо, що музика це не сама гра звуків, то чи є в сьогочасній українській музиці щось, що можна було б уважати за її суттєву прикмету? Є! Цією загальною суттєвою рисою її змістовного ідейного спрямування є оптимізм, віра в правду й добро як найвищі й незнищимі вартості. Дальша спільна прикмета сьогочасних композиторів, особливо молодших, — це безупинне шукання за новими засобами вислову. Їм усім присвічує одна мета: дати в своїх творах вислів духових властивостей українського народу і цим спричинитися до збагачення загальної музичної культури.

V. Vytvytskyj, Ph. D.

UKRAINIAN MUSIC

*The highest form of music is to be found
in the country where orderliness is greatest.
Old Chinese Saying*

The epoch of a united Ukrainian territory under the Grand Princes in the 10th—13th centuries is known as the "Golden Age" of Ukrainian culture. Music, too, played a part in the cultural life of those days. Influences came from Byzantium which was one of the most eminent centers of culture in the Middle Ages. From Byzantium, Christianity began to spread over the Ukrainian territories and was quickly embraced by the people.

Christianity brought church music in its train. The chronicler relates that Greek singers came to ancient Rus and that plainsong originated with them. They were followed by Greek masters of church singing who in most cases established themselves in monasteries. The clergy were at that time the only acknowledged practitioners of music and they guarded their privilege jealously. Musical development, however, could not be imprisoned in monastic cells. It is true that music, as soon as it left the sphere of the monasteries, lost its purely religious character. Thus we know that the brave prince Sviatoslav led his troops into the field to the accompaniment of trumpets, reed-flutes and drums.

The courts of the knights gave wandering jesters

many an opportunity to display their art. Buffoons and clowns knew not only how to perform all sorts of tricks, but also how to play the flute, the trumpet and harplike instruments.

These oldest forms of Ukrainian music were influenced quite early by western culture, and a new style sprang up. The most significant feature of western musical culture was its polyphonic vocal music. Consequently choir singing developed considerably in such cultural centers as Kiev (here a form of notation peculiar to the capital was developed, the so-called "Kiev notation") and Lviv. Not only the clergy but also laymen who united in church brotherhoods did much to cultivate the chant in all its forms. It is interesting that even foreigners such as for instance the Syrian archdeacon Pavlo Alepskyj who in 1654 journeyed through Ukraine, greatly appreciated in his writings the high level of choir singing there, paying special attention both to the singers' knowledge of vocal forms and to their beautiful voices.

The schools of that time, above all the Mohyla Academy in Kiev, laid great stress on musical training. The students made a thorough study of the works of Western European composers, especially those of Giovanni Palestrina, and later of Alessandro Scarlatti, Johann Sebastian Bach and others. Western influences, however, also left their traces in the sphere of theory, as is proved by the "Musical Grammar" published in 1677 by Dyletskyj, a Ukrainian composer and formalist.

In the middle of the 18th century there was a strong center of musical culture in Hlukhov at the residence of Kyryl Rozumovskyj, the last Ukrainian hetman. Rozumovskyj kept an orchestra of his own, and had Italian operas performed at his theater; his famous library that still exists, is one of the oldest and most valuable libraries of music in Eastern Europe. The fact that the hetman's son prince Andryj Rozumovskyj, who was the Russian ambassador to Vienna, was one of Beethoven's greatest friends and his patron bears witness to the admiration the achievements of western musical culture excited in Hlukhov. It was at Rozumovskyj's instigation that Beethoven composed his well-known Cycle of String Quartets, Op. 59.

In spite of general suffering and the political storms that continually swept the country, the 18th century brought forth no small number of successful composers. The best known among them were Dmytro Bortnianskyj (1751-1825) who studied with Galuppi in Venice; Maksym Berezovskyj (1745-1777) who studied under Padre Martini in Bologna, and Artem Vedel (1767-1806), a student at the Mohyla Academy where he later became conductor of the choir. Bortnianskyj, the most eminent of the trio, is famous as a composer of church music, vocal concertos for one and two choirs, Masses etc.

This, however, was not the only way in which Bortnianskyj's creative power expressed itself: his instrumental music — piano sonatas and chamber music — also bears witness to his great and many-sided talent. Bortnianskyj's and Berezovskyj's operas were successfully given in Italy.

At the beginning of the 19th century the center of musical life was transplanted to the western part of the country: at first to Lviv, then to Peremyshl on the frontier of Ukrainian territory, Peremyshl having close contact with Vienna, at that time the capital of the musical world. It may not be generally known that the son of W. A. Mozart spent long years in Lviv, teaching and conducting an orchestra and a choir.

In Peremyshl Ukrainian musicians continued Bortnianskyj's tradition and trained young composers, among them M. Verbytskyj. He wrote the Ukrainian national anthem, church music, chorals and overtures.

Our outline of the development of Ukrainian music would, however, be incomplete if we failed to direct the attention of our readers to some facts which decisively influenced this development: It might be asked why a people that has such an old musical culture did not emerge into general European musical history before the end of the 18th century. Were those mistaken who wrote about the Ukrainian people as highly gifted in all branches of music? Maybe J. G. Herder, the eminent philosopher and ethnographer was wrong, too, when he predicted a brilliant future for the Ukrainians on account of their abilities, above all of their musical talent?

Ukrainian musical history may be quoted as illustrating the problem of how far the development of a musical culture depends exclusively on the talents of the people concerned, and how far it is influenced by the circumstances in which that people is compelled to live. It cannot be denied that the conditions under which the Ukrainian people had to live were unfavorable to cultural achievements of any kind. The agreement hetman Khmelnytskyj had made with the Muscovites (1654) lost more and more of its value. In the course of time Ukraine's position of an ally was changed for that of a dependent vassal. In the middle of the 18th century, Russia considered Ukraine to be part of her territory. This she proved by deporting goods from the rich Ukrainian country to the east, not stopping even at human beings. For Russia needed musicians to make a name for herself in European musical literature, and she deported even talented children to fill vacancies in Russian choirs. Special emissaries were sent from Petersburg through Ukraine whose duty it was to get hold of gifted artists, who were transported to Muscovy, regardless of their own desires and of the gaps they left in Ukrainian choirs. The well-known Russian composer M. Glinka, among others, spent part of his time recruiting the ranks of Russian musicians from Ukrainian singers. But still more fatal were Muscovy's endeavours to stop any cultural activities that might arise on Ukrainian territory. In the years 1860-1870 the Muscovite government prohibited all publications in the Ukrainian language. When songs were to be published, it was forbidden to print words with the music; at public performances singing in the Ukrainian language was forbidden. Some Ukrainians who did not want to surrender spoke French or Latin in order to avoid the Russian language. A harmless folk-song about the rain was heard from the stage in French. This is mainly why the products of Ukrainian creative art did not make an appearance before the world, or, where they did appear, why it was under a foreign, in most cases Russian, name. It remained, for instance, almost unknown that some of Chopin's works as well as Tchaikovsky's Second Symphony and his Piano Concerto originate from Ukrainian folk-songs. Under circumstances such as those mentioned above, the works of many a Ukrainian composer got lost. Others, such as

M. Kolachevskyj, the composer of a masterly symphony, could not develop their talents.

It was Mykola Lysenko (1842-1912) who created a new era in the development of Ukrainian music. After he had graduated from the Leipzig Conservatoire he returned to Ukraine, where he worked for many years as a composer, a conductor of a choir, and a teacher. Though his favorite form of musical expression was the song for one voice (in most cases poems by Shevchenko set to music), he was successful in all branches of his art, such as piano music, cantata and opera. At that time tendencies towards musical nationalism had sprung up in Polish, Czech, Russian and Norwegian music. Lysenko, who tried to apply these trends in Ukrainian music, took the Ukrainian folk-song as the basis of his compositions, seeking in it the essence of the musical ego of the Ukrainian people. He was the first to investigate the abundant material of folk-songs by means of scientific methods, thus to become aware of the great wealth of the Ukrainian folk-song. His work was carried on by many Ukrainian folk-loreists, such as F. Kolessa and K. Kvitka.

The generally accepted notion of the folk-song as something primitive, turned out to be entirely wrong, not only in the case of the Ukrainian song, but also wherever Eastern European folk-lore is concerned. This phenomenon was pointed out by the eminent composer and folk-loreist Bela Bartok, who wrote: "Being a Hungarian, I naturally started by investigating the Hungarian folk-song, but very soon I became interested in the folk-lore of neighboring territories — Slovakia, Ukraine, Roumania. From the very beginning I was rather astonished at the unexpected wealth of melodic forms I encountered in the music of Eastern European countries. And the longer I investigated, the greater my surprise became."

Not being able to go into detail, we should like to mention merely the extraordinary wealth of tonalities represented in the Ukrainian folk-song. Here we find traces of the historic fifths without half tones, clear influences of forms derived from church music, and great skill in the use of major and minor scales. The creative power of the people found its expression in entire song cycles dealing

with important events in human life. One of the oldest and richest is the cycle of Christmas carols that is known and sung throughout the Ukrainian territory. It is an interesting fact that in Russian folk music, rich and original as it is on the whole, Christmas carols are almost unknown. The songs welcoming Spring form another cycle; here we find relics of old pagan religions. The spring songs are sung exclusively by women, that is why they are set for a female choir. Ukrainian folk-lore contains a further treasure — the bandura, originally a kind of lute, that had reached the summit of its popularity in the 16th and 17th centuries when lutes were played all over the East as well as in Spain and England. From that time on, the bandura was forgotten in the tradition of the Ukrainian people, as was also its historic repertory. It was not before the beginning of the 20th century that scientific investigation led to a renaissance of that instrument. When in 1902 the Archaeological Convention was to take place, the writer and folk-lorist Hnat Khotkevych managed to find some bandura players whom he asked to play for the members of the congress. It was a poignant echo of by-gone times when the old men, most of them already blind, sang their historic songs to the accompaniment of the bandura. This was the resurrection-day of that instrument that nowadays once more occupies an important place in Ukrainian folk-lore.

The impulse given by Lysenko was carried on by his followers who, profiting from the more favorable conditions under Russian occupation (1905) did their share to develop Ukrainian musical culture. The composers of the early twenties succeeded in reaching a high artistic level especially in the sphere of vocal music. The most outstanding among them were K. Stetsenko, M. Leontovych, O. Koshyts, A. Stepovyj, F. Yakimenko. Leontovych (1877—1921) especially deserves to be mentioned here: he belongs to that special class of composers who, like Hugo Wolf, devoted all their creative power towards obtaining perfection in one particular branch of their art. Consequently Leontovych restricted himself to vocal music and wrote compositions for an A cappella choir, drawing the motives from the Ukrainian folk-song. His technique of the polyphonic setting lays great stress on the timbre of the voice so that one could almost speak of a "vocal

orchestra". Leontovych's works contributed a great deal to the enormous success the "Ukrainian Republican Choir" was able to harvest during its tours throughout Europe and America. This large mixed choir that was conducted by O. Koshyts had been founded in the years of the Independent Ukrainian Republic (1917—1920). In 1919 and 1920 they gave numerous concerts in Western European capitals such as Prague, Vienna, Berlin, Paris, London, and others. They toured even in America, with ever-increasing success.

Thus it is no mere phrase when music critics confirm that Ukrainian vocal music is no mean contribution to world-wide musical culture. Opera, however, did not fare so well at the hands of Ukrainian composers. The Italian character of Bortnianskyj's music and libretto was too foreign to appeal to Ukrainian society and did nothing to further an opera typically Ukrainian in character. But with the spread of the romantic movement and its preference for motives from popular life, Ukrainian composers turned to country life for themes. It is true that the artistic level of light opera is not always on the highest, but the advantage of this form of opera is that it is comprehensible to everyone. Thus Hulak-Artemovskyj's light opera, "The Zaporog Cossack Beyond Danube" has been able to hold its ground from 1863 up to now. Lysenko wrote grand operas such as "Taras Bulba", "The Drowned", "Christmas Eve", "Nocturne" and operas for children. Almost at the same time there appeared operas by P. Sokalskyj ("The Siege at Dubno" and "Mazepa"), Vakhnianyn ("Midsummer Night"), Sitshynskyj ("Roksolana"), Lopatynskyj ("Wandering Aeneas"), Arkas ("Katerina") and others. Many of those operas were seldom performed, since in most cases the composers had no contact with the stage and consequently lacked stage experience.

Modern music cultivates different musical forms, from the followers of the conservative direction (classicism, B. Kudryk) and the romantic movement to the champions of modern principles (A. Rudnytskyj). In recent times we have observed a shifting of interest from vocal to instrumental music. The tradition of vocal music, however, is still too strong to allow this branch to decay. It is, on the other hand, extremely difficult to find means of further

development in an art that has reached such a high level as it is the case with Ukrainian vocal music. P. Kozytskyj and M. Verykivskyj try to solve this problem by developing extremely refined forms of vocal setting, whilst S. Ludkevych shows a strong tendency towards the monumental (in his cantatas "Caucasus" and "My Last Will" and the opera "Bar Kokhba").

Most of the modern Ukrainian composers, however, prefer instrumental to vocal music, since here they find an open field for their creative powers. We can only mention here the best of the elder generation: V. Kosenko (1896—1938), V. Barvinskyj (born 1888), L. Revutskyj (born 1889), B. Liatoshynskyj (born 1894), V. Kostenko (born 1895), N. Nyzhankivskyj (1893-1940). All of them concentrate on chamber music, above all on the string quartet and the piano trio. New symphonic forms are developing, (Revutskyj, Liatoshynskyj, Ludkevych). Kosenko, Barvinskyj, Revutskyj and others are masters of piano concertos. They compose either piano music or songs for one voice with piano accompaniment. Some of them are successfully trying to fill the gap in the art of opera: Liatoshynskyj ("The Gold Ring"), Kostenko, Verykivskyj and others. There is even a "school" that unites those composers who were trained in the artistic atmosphere of the Czech capital. Besides Barvinskyj and Nyzhankivskyj, Z. Lysko, M. Kolessa, P. Simovych and others are members of the Prague school. Nor do those Ukrainian composers who are living now in America or Canada such as M. Hayvoronskyj, P. Prydatkevych, P. Uhlytskyj, P. Matsenko Ph. D. and others lose contact with the representatives of the Ukrainian musical world who are still on the continent.

During the last years from 1945 to 1948 some of the young Ukrainian composers who now are spread over the whole world aroused interest and appreciation, e.g. G. Fiala in Belgium.

I have mentioned many names. Each of them stands for a creative personality. But we may ask: have they any trends in common? When we remember that music is more than mere technical juggling with harmonies, we may become aware of a trend that is to be found with all those young composers: their optimism, their confidence in truth

and their firm belief that the world is good fundamentally. These are values that cannot be destroyed. The music of our modern composers, especially of the younger generation, bears witness to the fact that they are incessantly on the look-out for new forms of expression. And there is one purpose that unites them in their striving, viz.: To further the talents of the Ukrainian people and thus to contribute to the development of musical culture in the world.

ЗМІСТ:

Передмова	5
Гимни	51
Боже, вислухай благання	9
Боже Великий, Єдиний	11
Гей, пластуни, гей, юнаки	12
Пластовий обіт	13
Отче наш	15
Цвіт України і краса	16
Царю небесний	18
Ще не вмерла Україна	19
Пластові пісні	21
Чи знаєш ти	23
Гей-гу, гей-га, таке то в нас життя	24
Гей, життя ти наше	26
Гей, мандрують пластуни	27
Гей, пластуне, куди йдеш?	28
Гей, там у горах	29
Гимн орликівців	30
Гимн Орликіяди	31
Друга чота, чота крилатих	32
Зашуміли верби при потоці	33
Казав мені в лісі сатана	34
Марш бурлаків	35
Марш пластунів-мандрівників	36
Молоді ми	38
Не журіться, юні друзі	39
Ніч вже йде	40
Пісня Рисів	41
Писаний камінь	42

При ватрі	44
Пусти ж мене, мати, до табору	45
Ти, пластуне	46
У мандри, у мандри	47
У радісну пору	48

Народні пісні і пісні авторів 51

Бандуристе, орле сизий	53
Берізка	54
Била мене мати	56
Білі каштани	57
Верховино, світку ти наш	58
Вечірня пісня	60
Вечори в Карпатах	62
В кінці греблі шумлять верби	64
Взяв би я бандуру	65
Водограй	66
Волошки	68
Де згода в сімействі	69
Галичаночка	70
Гуцулка Ксеня	72
Давня весна	74
Два кольори	76
Жито, мамцю	78
Іванку, Іванку	80
Іванку, Іванку, з того боку ярку	81
І шумить, і гуде	82
Лебеді материнства	83
Летів пташок понад воду	84
Мені ворожка ворожила	85
Марічка	86
Місяць на небі	88
Мої ясени	89
На долині туман	90
Ой, вербиченько	91
Ой, гарна я, гарна	92
Ой, під вишнею	93
Ой, у вишневому садочку	94
Ой, у полі верба	95
Ой, у полі три криниченьки	96
Ой, хмелю ж мій, хмелю	97
Ой, чий то кінь стоїть	98

Ой, чорна я си, чорна	99
Ой, що ж то за шум	100
Розпрягайте, хлопці, коні	101
Понад Прутом моя Коломия	102
Рушничок	104
Стоїть гора високая	106
Струмочок	107
Тече річка невеличка	108
Тече вода каламутна	110
Тихо над річкою	111
Цвіте терен	112
Циганочка	113
Чабан	114
Червона ружа	116
Червона рожа трояка	117
Червона рута	118
Черемшина	120
Човен хитається	122
Чорна кура	124
Чотири рожі	125
Чорні очка, як терен	126
Ярема	127
Козацькі пісні	129
Гей, нум, хлопці, до зброї	131
Засвистали козаченьки	132
Стоїть явір над водою	133
Гей, на горі там женці жнуть	134
Чумацькі пісні	135
Над річкою беріжком	137
Стрілецькі пісні	139
В горах грім гуде	141
Гей, у лузі червона калина	142
Зажурились галичанки	143
Заквітчали дівчатонька	144
Їхав стрілець на війноньку	145
Ми йдем вперед	146
Не сміє бути в нас страху	147
Ой, видно село	148

Повстанські пісні	151
Гей, степами	153
Марш куреня «Бойків»	154
Машерують добровольці	155
Подай, дівчино, ручку на прощання	156
Соловію, рідний брате	157
Я сьогодні від вас від'їжджаю	158
Маршові пісні	159
Від синього Дону	161
Зірвалася хуртовина	162
І курить доріженька	163
Марш лещатарів	164
Обрядові й церковні нісні	165
Коляди	165
Бог Предвічний	167
В Вифлеємі днесь Марія	168
Во Вифлеємі	169
Добрий вечір, тобі	170
Нова радість стала	171
По всьому світу	172
Щедрівки	173
В полі, полі	175
Ой, сивая та і зозуленька	176
Ой, у саду, саду	177
Щедрий вечір всім нам	178
Великодні пісні і веснянки	179
А вже весна	181
Веснянка	182
Жучок	183
Іванчику-білоданчику	184
Качата, гусята	185
Кривий танець	186
Розвилися огірочки	187

Христос воскрес	188
Ягілочка	189
Хтіла мене мати	190
Купальські	193
Гей, на Івана	195
Гей, на Івана Купала	196
Купала на Івана	197
Марена	198
Ой, на Купала	199
Там над річкою	200
Обжинкові	201
Ой, літає соколонько	203
Перепілонько сива	204
Весільні	205
Ой, поїду я	207
Ой, рано, рано	208
Ой, час тобі Ганусенько	209
Коло мої хати зацвіли блавати	210
Пісні для новацтва	213
Вийди, вийди, сонечко	215
Гей, там на горі Січ іде	216
Горобець взимі	117
Женчичок-бренчичок	218
Зацвіла в долині	219
Їжак	220
Край лісу на полянці	222
Ледачий Гриць	223
Машеруй же, козаченьку	224
Новацька вечірня молитва	225
Новацька пісня	226
Новацька рання молитва	227
Новацький шлях	228
Новацькі коломийки	230
Ой, єсть в лісі калина	231

Ой, місяцю	232
Марш новаків	234
Пісня «Нового Підлютого»	235
У горах Карпатах	236
У лісі літом	237
У похід	238
Узяла лисичка скрипку	239
Шевчик	240
Явір	241

Сурмові сигнали

Вже гри кінець	245
Гей, вставайте, друзі!	246
Гей, друзі	247
Хлопці, алярм!	248
Українська музика. Д-р Василь Витвицький	249
Ukrainian Music. V. Vytvytskyj, Ph. D.	257
Зміст	266

ПОАЗБУЧНИЙ ЗМІСТ

А вже весна	181
Бандуристе, орле сизий	53
Берізка	54
Била мене мати	56
Білі каштани	57
Бог Предвічний	167
Боже Великий, Єдиний	11
Боже, вислухай благання	9
В Вифлеємі днесь Марія	168
В горах грім гуде	141
В кінці греблі шумлять верби	64
В полі, полі	175
Верховино, світку ти наш	58
Веснянка	182
Вечірня пісня	60
Вечори в Карпатах	62
Взяв би я бандуру	65
Вийди, вийди, сонечко	215
Від синього Дону	161
Во Вифлеємі	169
Водограй	66
Волошки	68
Галичаночка	70
Гей-гу, гей-га, таке то в нас життя	24
Гей, життя ти наше	26
Гей, мандрують пластуни	27
Гей, на горі там женці жнуть	134
Гей, на Івана	195
Гей, на Івана Купала	196
Гей, нум, хлопці, до зброї	131
Гей, пластуне, куди йдеш?	28
Гей, пластуни, гей, юнаки	12
Гей, степами	153
Гей, там на горі Січ іде	216

Гей, там у горах	29
Гей, у лузі червона калина	142
Гимн орликівців	30
Гимн Орликіяди	31
Горобець взимі	217
Гуцулка	72
Давня весна	74
Два кольори	76
Де згода в сімействі	69
Добрий вечір, тобі	170
Друга чота, чота крилатих	32
Женчичок-бренчичок	218
Жито, мамцю	78
Жучок	183
Зажурились галичанки	143
Заквітчали дівчатонька	144
Засвистали козаченьки	132
Зацвіла в долині	219
Зашуміли верби при потоці	33
Зірвалася хуртовина	162
І курить доріженька	163
І шумить, і гуде	82
Іванчику-білоданчику	184
Іванку, Іванку	80
Іванку, Іванку, з того боку ярку	81
Їжак	220
Їхав козак на війноньку	145
Казав мені в лісі сатана	34
Качата, гусята	185
Коло мої хати зацвіли блавати	210
Край лісу на полянці	222
Кривий танець	186
Купала на Івана	197
Лебеді материнства	83
Ледачий Гриць	223
Летів пташок понад воду	84
Марена	198
Марічка	86
Марш бурлаків	35
Марш куреня «Бойків»	154
Марш лещатарів	164
Марш новаків	234
Марш пластунів-мандрівників	36

Машеруй же, козаченьку	224
Машерують добровольці	155
Мені ворожка ворожила	85
Ми йдем вперед	146
Місяць на небі	88
Мої ясени	89
Молоді ми	38
На долині туман	90
Над річкою беріжком	137
Не журіться, юні друзі	39
Не сміє бути в нас страху	147
Ніч вже йде	40
Нова радість стала	171
Новацька вечірня молитва	225
Новацька пісня	226
Новацька рання молитва	227
Новацький шлях	228
Новацькі коломийки	230
Отче наш	15
Ой, вербиченько	91
Ой, видно село	148
Ой, гарна я, гарна	92
Ой, єсть в лісі калина	231
Ой, літає соколونько	203
Ой, місяцю	232
Ой, на Купала	199
Ой, під вишнею	93
Ой, поїду я	207
Ой, рано, рано	208
Ой, сива я та й зозуленька	176
Ой, у вишневому садочку	94
Ой, у полі верба	95
Ой, у полі три криниченьки	96
Ой, у саду, саду	177
Ой, хмелю ж мій, хмелю	97
Ой, час тобі Ганусенько	209
Ой, чий то кінь стоїть	98
Ой, чорна я си, чорна	99
Ой, що ж то за шум	100
Перепідонько сива	204
Писаний камінь	42
Пісня «Нового Підлютого»	235
Пісня Рисів	41

Пластовий обіт	13
Подай, дівчино, ручку на прощання	156
По всьому світу	172
Понад Прутом моя Коломня	102
При ватрі	44
Пусти ж мене, мамо, до табору	45
Розвилися огірочки	187
Розпрягайте, хлопці, коні	101
Рушничок	104
Соловію, рідний брате	157
Стоїть гора високая	106
Стоїть явір над водою	133
Струмочок	107
Там над річкою	200
Тече вода каламутна	110
Тече річка невеличка	108
Ти, пластуне	46
Тихо над річкою	111
У горах Карпатах	236
Узяла лисичка скрипку	239
У лісі літом	237
У мандри, у мандри	47
У похід	238
У радісну пору	48
Христос воскрес	188
Хтіла мене мати	190
Царю Небесний	18
Цвіт України і краса	16
Цвіте терен	112
Циганочка	113
Чабан	114
Червона рожа трояка	117
Червона ружа	116
Червона рута	118
Черемшина	120
Чи знаєш ти	23
Човен хитається	122
Чорна кура	124
Чорні очка, як терен	126
Чотири рожі	125
Шевчик	240
Ще не вмерла Україна	19
Щедрий вечір всім нам	178

Я сьогодні від вас від'їжджаю	158
Явір	241
Ягілочки	189
Ярема	127

